

การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พุทธศักราช 2540
ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษา
ภาคกลางและภาคตะวันออก

TEACHING AND LEARNING OF SHORT COURSE CURRICULUM B.E. 2540
IN HOME ECONOMICS AT CENTRAL AND EASTERN REGION
POLYTECHNIC COLLEGES

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์
สาขาวิชาการบริหารงานช่างศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2543

ISBN 974-622-900-1

การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540

ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษา

ภาคกลาง และภาคตะวันออก

TEACHING AND LEARNING OF SHORT COURSE CURICULUM B.E. 2540

IN HOME ECONOMICS AT CENTRAL AND EASTERN REGION

POLYTECHNIC COLLEGES

ทองใบศรี อินสว่าง

THONGBAISRI INSAWANG

ณ.
ว. 844 ก
2543

เลขหมึ.....
เลขทะเบียน... 36281
วัน, เดือน, ปี... 7 ส.ค. 2543

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2543

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ISBN 974-622-900-1

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**TEACHING AND LEARNING OF SHORT COURSE CURRICULUM B.E. 2540
IN HOME ECONOMICS AT CENTRAL AND EASTERN REGION
POLYTECHNIC COLLEGES**

THONGBAISRI INSAWANG

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

2000

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ISBN 974-622-900-1
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2000

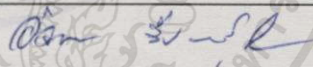

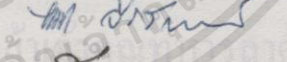
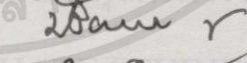
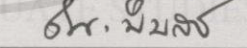
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่ได้ออกดัดให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น พุทธศักราช 2540
ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง
และภาคตะวันออก
TEACHING AND LEARNING OF SHORT COURSE CURICULUM
B.E. 2540 IN HOME ECONOMICS AT CENTRAL AND EASTERN
REGION POLYTECHNIC COLLEGES

ชื่อนักศึกษา นางทองใบศรี อินสว่าง
รหัสประจำตัว 39064106
ปริญญา ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชา การบริหารอาชีวศึกษา
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ อาจารย์อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ดร.ศิริพรรณ ชุมนุช

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	ลายมือชื่อ
อาจารย์อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย	
ดร.ศิริพรรณ ชุมนุช	
ดร.มาลัย จีรวัดนเกษตร์	
รศ.ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์	
ดร.ณรงค์ พิมสาร	

วัน/เดือน/ปี ที่สอบ 16 มิถุนายน 2543 เวลา 13.00 น. เป็นต้นไป

สถานที่สอบ ณ ห้องเรียนปริญญาเอก คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(รศ.ดร.มนต์ สังวรศิลป์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่ ๒๘ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๓

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน
พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัย
สารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง และภาคตะวันออก
นางทองใบศรี อินสว่าง

นักศึกษา

รหัสประจำตัว

39064106

ปริญญา

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชา

การบริหารอาชีวศึกษา

พ.ศ.

2543

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

อาจารย์อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ดร.ศิริพรหม ชุมนุช

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออก ใน 5 ด้าน ได้แก่ การกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอนและลักษณะของผู้เรียน การกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน การควบคุมและการตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนการสอนและการปรับปรุงแก้ไข และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และประเภทสถานศึกษา ประชากรที่ศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารและครู-อาจารย์ วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออก จำนวน 13 แห่ง เป็น ผู้บริหาร จำนวน 50 คน และครู-อาจารย์ จำนวน 142 คน รวมทั้งสิ้น 192 คน การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากรทั้งหมด ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามส่งไปให้ผู้บริหารและครู-อาจารย์ด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ จำนวน 192 ฉบับ ปรากฏว่าได้รับกลับคืนครบและสมบูรณ์ทุกฉบับ นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มโดยใช้ระดับการปฏิบัติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences / Personal Computer Plus)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพหลักสูตรพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง

กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออก พบว่า ในภาพรวม และรายด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. ผู้บริหารกับครู-อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน ทั้งในภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. ผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน แต่รายด้านแตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน และด้านการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน

4. ผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่อยู่ในประเภทสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน แต่รายด้านแตกต่างกันเพียงด้านเดียว คือ ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน

Thesis Title	Teaching And Learning Of Short Course Curriculum B.E. 2540 In Home Economics at Central and Eastern Region Polytechnic Colleges.
Student	Mrs. Thongbaisri Tnsawang
Student ID.	39064106
Degree	Master of Industrial Education
Programme	Vocational Administration
Year	2000
Thesis Advisor	Mrs. Ashara Suebsinskulchai
Thesis Co-Advisors	Dr. Siripan Choomnoom

ABSTRACT

The purposes of this research were to :

(1) Determine teachers' opinions on teaching and learning conditions of Short Course Home Economic Curriculum B.E 2540 of the Polytechnic colleges in the Central and Eastern Cluster on 5 aspects : teaching and learning objectives and learners' potential setting ; teaching contents ; teaching and learning activities ; control and check teaching and learning behaviors ; and evaluation and improvement , and

(2) Compare the opinions of administrators and teachers relating to 5 aspects which were classified by portions, work experiences, and college types. sample were 50 administrators and 142 teachers from 13 polytechnics colleges question aines were used for data collection and Deviation. The data were analyses by the SPSS / pc⁺

Findings were :

1. The administrators and teachers, opinions on teaching and learning conditions of short course home economic curriculum B.E. 2540 of the polytechnic colleges in the central and eastern cluster as a whole and for each aspect were at the most level.

2. Opinion of administrators and teachers or teaching and learning conditions as a whole and for aspects were not different.

3. Administrator and teachers who were in work experience had opinions or teaching and learning conditions as a whole were not different but different in 2 aspects such as teaching contents and teaching and learning activities .

4. Administrators and teachers who worked in different types of colleges had opinions or teaching and learning conditions as whole were not different but different in 1 aspect such as teaching and learning contents.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำช่วยเหลือ และตรวจแก้ไขในส่วนที่บกพร่องและความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนให้กำลังใจและติดตามความก้าวหน้าอยู่เสมอจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

กราบขอบพระคุณ ดร.ศิริพรรณ ชุมนุช อาจารย์ที่ปรึกษานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำเรื่องที่เกี่ยวข้องในการวิจัย รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบสอบถาม

กราบขอบพระคุณคณาจารย์จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังทุกท่านที่ได้ให้การอบรมสั่งสอนให้วิชาความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ รวมทั้งเจ้าหน้าที่งานบัณฑิตทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและบริการในทุกเรื่อง

กราบขอบพระคุณผู้บริหาร ครู-อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่างนครราชสีมาวิทยาลัย สารพัดช่างอุดรธานีที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามเพื่อการทดลองใช้เครื่องมือ

กราบขอบพระคุณผู้บริหาร ครู-อาจารย์ทั้ง 13 แห่งของวิทยาลัยสารพัดช่างกลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออก ในการตอบแบบสอบถามรวมทั้งการรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

กราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจแบบสอบถามและชี้แนะในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

กราบขอบพระคุณบุคคลในครอบครัวทุกคนที่ให้การสนับสนุน ส่งเสริมและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ทองใบศรี อินสว่าง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	VIII
สารบัญรูป.....	XI
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	4
1.4 ทฤษฎีหรือกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
1.5 ขอบเขตการวิจัย.....	7
1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
บทที่ 2 ทฤษฎีหลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
2.1 การอาชีวศึกษา.....	11
2.2 ความหมายของคหกรรมศาสตร์.....	13
2.3 ความสำคัญของประเภทวิชาคหกรรม.....	15
2.4 สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพพระยาศน์.....	17
2.4.1 หลักสูตรที่เปิดสอนในวิทยาลัยสารพัดช่าง.....	22
2.4.2 การกำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน และลักษณะของผู้เรียน.....	27
2.4.3 การกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน.....	32
2.4.4 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	40
2.4.5 การควบคุมและการตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนการสอน.....	44
2.4.6 การประเมินผลการเรียนการสอนและการปรับปรุงแก้ไข.....	46

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	56
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	56
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	57
3.2.1 การสร้างเครื่องมือ.....	58
3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	58
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	59
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	60
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
ตอนที่ 1 วิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ และคำร้อยลแนะนำเสนอในรูปของตาราง.....	62
ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540.....	63
ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงใต้ใน ตำแหน่งประธานกรรมการในการทำงานและประเภทสถานศึกษา.....	69
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	95
5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	95
5.2 สรุปผลการวิจัย.....	96
5.3 อภิปรายผล.....	101
5.4 ข้อเสนอแนะ.....	111
บรรณานุกรม.....	114
ภาคผนวก.....	118

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 แสดงจำนวนและคำร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเพศประสมการณ์และประเภทสถานศึกษาจำแนกตามตำแหน่ง	62
4.2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครูของอาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันด้านการกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอนและลักษณะของผู้เรียน	63
4.3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ด้านการกำหนด เนื้อหาสาระสำหรับสอน.....	64
4.4 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ด้านการกำหนด กิจกรรมการเรียนการสอน	65
4.5 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ด้านการควบคุมและการตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนการสอน.....	66
4.6 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันด้านการประเมินผลการเรียนการสอนและการปรับปรุงแก้ไข.....	67
4.7 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ในภาพรวมและรายด้าน.....	68
4.8 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนจำแนกตามตำแหน่งด้านการกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอนและลักษณะของผู้เรียน.....	69
4.9 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนจำแนกตามตำแหน่งด้านการกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน.....	71

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.10 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามตำแหน่งด้านการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	72
4.11 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามตำแหน่งด้านการควบคุมและการตรวจสอบพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอน.....	73
4.12 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามตำแหน่งด้านการประเมินผลการเรียนการสอนและการปรับปรุงแก้ไข.....	74
4.13 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามตำแหน่งในภาพรวมและรายด้าน.....	75
4.14 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานด้านการกำหนด จุดประสงค์ของการเรียนการสอนและลักษณะของผู้เรียน.....	76
4.15 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน.....	78
4.16 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานด้านกำหนดกิจกรรม การเรียนการสอน.....	80
4.17 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน กำหนดตามประสบการณ์ในการทำงานด้านควบคุมและการตรวจสอบพฤติกรรม การเรียนการสอนและลักษณะของผู้เรียน.....	82
4.18 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการประเมินผลการเรียนการสอนและการปรับปรุงแก้ไข.....	84
4.19 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้าน.....	86
4.20 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามประเภทสถานศึกษาด้านการกำหนดจุดประสงค์ ของการเรียนการสอนและลักษณะของผู้เรียน.....	88

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.21 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนจำแนกตามประเภทสถานศึกษาด้านการกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน.....	89
4.22 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนจำแนกตามประเภทสถานศึกษาด้านกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	91
4.23 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนจำแนกตามประเภทสถานศึกษาด้านการควบคุมและตรวจสอบพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอน.....	92
4.24 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนจำแนกตามประเภทสถานศึกษาด้านการประเมินผลการเรียนการสอนและปรับปรุงแก้ไข.....	93
4.25 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามประเภทสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้าน.....	94

สารบัญรูป

รูปที่

หน้า

1.1 แสดงกรอบแนวความคิดในการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน 5 ด้าน.....7

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิทยาลัยสารพัดช่าง เป็นสถาบันหนึ่งของกรมอาชีวศึกษา เริ่มดำเนินการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2503 จนถึงปัจจุบัน ได้จัดการเรียนการสอนให้กับประชาชนทั่วไปที่ยังไม่มีอาชีพ ให้ได้รับความรู้และออกไปประกอบอาชีพได้ อีกทั้งยังส่งเสริมความรู้ให้กับประชาชนที่มีอาชีพอยู่แล้ว ให้ได้รับความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ให้มากยิ่งขึ้น เพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพเดิม และพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นพร้อมทั้งสามารถเทียบโอนหลักสูตร ปวช. ได้ (กรมอาชีวศึกษา. 2540 : คำนำ) จากแนวคิดหรือ แนวทางในการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 ซึ่งเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530-2534 นักการศึกษาและนักวิชาการ ได้เห็นว่าการศึกษานอกระบบโรงเรียนจะเป็นกลยุทธ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตมนุษย์ และช่วยบรรเทาปัญหาการว่างงาน (คณะอนุกรรมการประสานงานกลาง ว่าด้วยการอบรมพระยะสันเพื่อพัฒนาอาชีพ. 2529 : 22) การพัฒนาทางการศึกษานอกระบบได้ถูกพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนถึงแผนพัฒนา ฉบับที่ 7 กรมอาชีวศึกษา มุ่งเน้นการขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพ เพื่อตอบสนองนโยบายเร่งด่วนของรัฐในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานระดับกึ่งฝีมือ หรือผู้ชำนาญเฉพาะงาน สำหรับภาคอุตสาหกรรมในปัจจุบันและอนาคต โดยมีเป้าหมายในการจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสันในรูปแบบต่าง ๆ การขยายการจัดการศึกษา และฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสันในช่วงแผนพัฒนายุคที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) นโยบายที่เห็นเด่นชัดของการอาชีวศึกษาในข้อ 8 ส่งเสริมการบริการวิชาชีพพระยะสันแก่ชุมชนอย่างกว้างขวาง ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของบุคคล สภาพทรัพยากรท้องถิ่น และตลาดแรงงาน โดยมีมาตรการคือ

1. เพิ่มขีดความสามารถของวิทยาลัยสารพัดช่าง ให้สามารถจัดหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันให้กว้างขวาง ยืดหยุ่น สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน
2. เร่งพัฒนาจัดหาเครื่องมือ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ และสื่อการเรียนการสอน วิชาชีพพระยะสันให้เพียงพอ
3. ขยายบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาให้สามารถบริการวิชาชีพได้กว้างขวาง สอดคล้องกับทรัพยากรและการประกอบอาชีพในท้องถิ่น
4. ส่งเสริมการศึกษาวิเคราะห์สภาพทรัพยากรและอาชีพท้องถิ่น เพื่อพัฒนาการบริการ

วิชาชีพ

เอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการที่โลกของการทำงานอาชีพมีการเปลี่ยนแปลงตามสภาพแวดล้อม ทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้ทันตามการเปลี่ยนแปลง โดยฝึกอบรมตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น ถึงความต้องการมีหลักสูตรให้ทันสมัย และตรงตามสภาพของงานอาชีพอย่างแท้จริง เนื่องจากหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นที่เปิดสอนใน สถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา จำนวนหนึ่งใช้มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2523 และอีกจำนวนหนึ่ง คือ หลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น พุทธศักราช 2533 เป็นหลักสูตรที่สถานศึกษาพัฒนาขึ้นให้สะดวกแก่การจัดการของสถานศึกษา ทำให้เกิดความซ้ำซ้อนในด้านเนื้อหาวิชา และต่างกันในระยะเวลา ที่เปิดทำการสอน ทำให้ขาดความเป็นเอกภาพและยุ่งยากในการนำหลักสูตรไปใช้

ดังนั้นกรมอาชีวศึกษา โดยหน่วยศึกษานิเทศก์และกองการศึกษาอาชีพ จึงได้พัฒนาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นใหม่ให้ทันสมัยตามลักษณะการทำงานจริงของอาชีพนั้น ๆ เป็นหลักสูตร วิชาชีพพระยะสั้น พุทธศักราช 2540 (กรมอาชีวศึกษา, 2540 : คำนำ) เป็นหลักสูตรที่กรมอาชีว ศึกษาพัฒนาขึ้นเพื่อให้สถานศึกษาใช้ฝึกอบรมวิชาชีพให้แก่นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่ว ไปที่ประสงค์จะนำความรู้ความชำนาญที่ได้รับไปประกอบอาชีพ ทั้งในสถานประกอบการ หรือ ประกอบอาชีพอิสระส่วนตัว หรือนำไปปรับปรุงงานที่ทำอยู่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หรือเพิ่มเติม ความรู้พิเศษสามารถนำไปปรับปรุงคุณภาพชีวิตประจำวัน หรือถ่ายโอนหน่วยกิตการเรียนไปสู่ หลักสูตรในระบบโรงเรียนที่ตนกำลังศึกษาอยู่ได้ หลักสูตรนี้ประกอบด้วยความรู้ภาคทฤษฎีเกี่ยว ข้องกับเนื้อหาในการปฏิบัติงานเท่าที่จำเป็น โดยเน้นหนักในภาคปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึก อบรมได้มีประสบการณ์จริง สามารถนำไปปฏิบัติงานได้เมื่อจบหลักสูตร รูปแบบของหลักสูตรนี้ จะแบ่งเป็นเนื้อหาของแต่ละสาขาวิชา ออกเป็นรายวิชาที่จบในตนเอง ซึ่งผู้เรียนสามารถเลือกเรียน รายวิชาต่าง ๆ ได้ตามความสนใจ ความถนัด และความสามารถของตนเอง (กรมอาชีวศึกษา, 2540 : ก-1)

ในขณะที่สภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมอุตสาหกรรมมากขึ้น บุคคลจำเป็นต้อง พัฒนาคูณภาพชีวิตของตนและครอบครัวให้สอดคล้องกับสภาวะที่เปลี่ยนแปลงไป ความรู้และ อาชีพทางด้านคหกรรม ซึ่งครอบคลุมความจำเป็นขั้นพื้นฐานของการพัฒนาคูณภาพชีวิตก็เป็นสิ่ง จำเป็นสำหรับชีวิตประจำวันมากขึ้น วิชาคหกรรมจึงมีบทบาทและมีความสำคัญต่อการดำเนิน ชีวิตของบุคคลในยุคปัจจุบัน และในอนาคตเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งผู้เรียนที่สนใจเรียนจะสามารถเลือก เรียนได้ตามความต้องการและความสนใจในวิทยาลัยสารพัดช่างทุกแห่งทั่วประเทศ หลักสูตรวิชา ชีพพระยะสั้นทุก ๆ 150 ชั่วโมง จนผู้เรียนสามารถมีความรู้ มีทักษะเพียงพอที่จะนำไปประกอบ อาชีพได้ในสถานประกอบการและอาชีพอิสระ สภาพแวดล้อมทางตลาดแรงงานและสถาน ประกอบการในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคกลาง ยังต้องการผู้ที่มีความรู้ทางด้านคหกรรมเพิ่มมา กขึ้น จึงทำให้ผู้ที่มีความสนใจในการเรียนด้านคหกรรมมีงานทำ และประกอบอาชีพอิสระ เพราะ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อยู่ในเขตที่มีแหล่งอุตสาหกรรมกระจายอยู่ ซึ่งบุคคลเหล่านี้มีความจำเป็นที่จะต้องใช้บริการจากด้านคหกรรม ดังที่ ดร.อมรรัตน์ เจริญชัย ก็ได้ให้แนวคิดในการทำงานเดียวกันว่า “อาชีพคหกรรมในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต จะมีลักษณะเป็นเชิงธุรกิจมากขึ้น เป็นอาชีพอิสระที่ทำรายได้ให้แก่ครอบครัวและประเทศชาติได้อย่างดี ตลาดแรงงานต้องการกำลังคนทางด้านคหกรรมเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะอาชีพทางด้านบริการต่าง ๆ”

ในปัจจุบันการเรียนด้านคหกรรมสามารถออกไปประกอบอาชีพได้หลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นอาชีพอิสระ หรือทำงานตามโรงแรม ภัตตาคาร ร้านอาหาร ต่างก็กำลังต้องการบุคลากรในด้านนี้ トラบไคที่การท่องเที่ยวไทยยังขยายตัวอยู่ สำเร็จการศึกษาสาขาคหกรรมยังคงมีงานทำต่อไป

ผู้วิจัยเป็นผู้สอนในหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม ซึ่งตั้งอยู่ในกลุ่มอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยเห็นความสำคัญและจำเป็นของหลักสูตรดังกล่าว เพื่อจะศึกษาวิจัยสภาพการจัดการเรียนการสอนของครู อาจารย์ ที่ทำการสอนในประเภทวิชาคหกรรม เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปพัฒนาปรับปรุงการจัดการสภาพการเรียนการสอนใน ประเภทวิชาคหกรรมต่อไป

ผู้วิจัยต้องการศึกษาวิจัยในกลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากมีสภาพทางภูมิศาสตร์ใกล้เคียงกันทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา และวัฒนธรรม เพื่อให้การพัฒนาปรับปรุงคุณภาพในสภาพการจัดการเรียนการสอนเป็นไปในแนวทางเดียวกันและสอดคล้องตามสภาพ ผู้วิจัยจึงต้องการทราบว่าในการจัดสภาพการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม นั้น ครู อาจารย์ ผู้ทำการสอนได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอน ตามหลักการที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเพียงใด จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาคหกรรม ในวิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อพัฒนาวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาคหกรรมต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่างกลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการจัดการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัย

เอกสารนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับอาชีพคหกรรมใน 5 ด้าน จำแนกตามตำแหน่งด้านการค้า ไม่ว่าจะเป็นกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประสบการณ์ในการทำงาน และประเภทของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้าน

1.3 สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้ คือ

1. ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตร วิชาชีพระยะสั้น พุทธศักราช 2540 วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียง แตกต่างกัน

2. ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พุทธศักราช 2540 วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียง แตกต่างกัน

3. ผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่อยู่ประเภทสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พุทธศักราช 2540 วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียง แตกต่างกัน

1.4 ทฤษฎีหรือกรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แนวความคิดของ สัจด์ อุทรานันท์ ซึ่งได้เสนอองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดระบบการเรียนการสอนไว้ 10 ประการ ได้แก่

1. ลักษณะของผู้เรียน
2. จุดประสงค์การเรียน
3. เนื้อหาสาระที่จะนำมาสอน
4. การเตรียมความพร้อม
5. การดำเนินการสอน
6. การสร้างเสริมทักษะ
7. การจัดกิจกรรมสนับสนุน
8. การควบคุมตรวจสอบ
9. สัมฤทธิ์ผลของการสอน
10. การปรับปรุงแก้ไข

องค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดระบบการเรียนการสอนทั้ง 10 ประการ สัจด์ อุทรานันท์ ได้ให้หัวข้อรายละเอียดในแต่ละองค์ประกอบไว้ดังนี้

1. ลักษณะของผู้เรียน
 - 1.1 ความสามารถทางสติปัญญา
 - 1.2 อัตรการเรียน
 - 1.3 ลักษณะการเรียน
 - 1.4 ประสบการณ์เดิม
2. จุดประสงค์ของการสอน
 - 2.1 ความรู้ความเข้าใจ
 - 2.2 ทักษะทางกาย
 - 2.3 เจตคติและค่านิยม
3. เนื้อหาสาระที่จะนำมาสอน
 - 3.1 ข้อเท็จจริงและความรู้ธรรมดา
 - 3.2 ความคิดรวบยอดและหลักการ
 - 3.3 การคิดแก้ปัญหาและความคิดสร้างสรรค์
 - 3.4 ทักษะทางกาย
 - 3.5 เจตคติและค่านิยม
4. การเตรียมความพร้อม
 - 4.1 การเตรียมสภาพแวดล้อม
 - 4.2 การสร้างความสนใจ
5. การดำเนินการสอน
 - 5.1 การเลือกกลวิธีการสอน
 - 5.2 การเลือกกิจกรรมการสอน
 - 5.3 การเลือกสื่อการเรียนการสอน
6. การสร้างเสริมทักษะ
 - 6.1 การช่วยเหลือเด็กเรียน ช้า
 - 6.2 การส่งเสริมเด็กเรียนเก่ง
7. การจัดกิจกรรมสนับสนุน
 - 7.1 การสรุป-ทบทวน
 - 7.2 การส่งงาน
8. การควบคุมและตรวจสอบ
 - 8.1 การจัดความรู้ก่อนสอน
 - 8.2 การใช้คำถาม
 - 8.3 การสร้างเสริมกำลังใจ
 - 8.4 การวัดผลหลังการสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับครูใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9. สัมฤทธิ์ผลของการสอน

10. การปรับปรุงแก้ไข (สังัด อุทรานันท์. 2532 : 32-33)

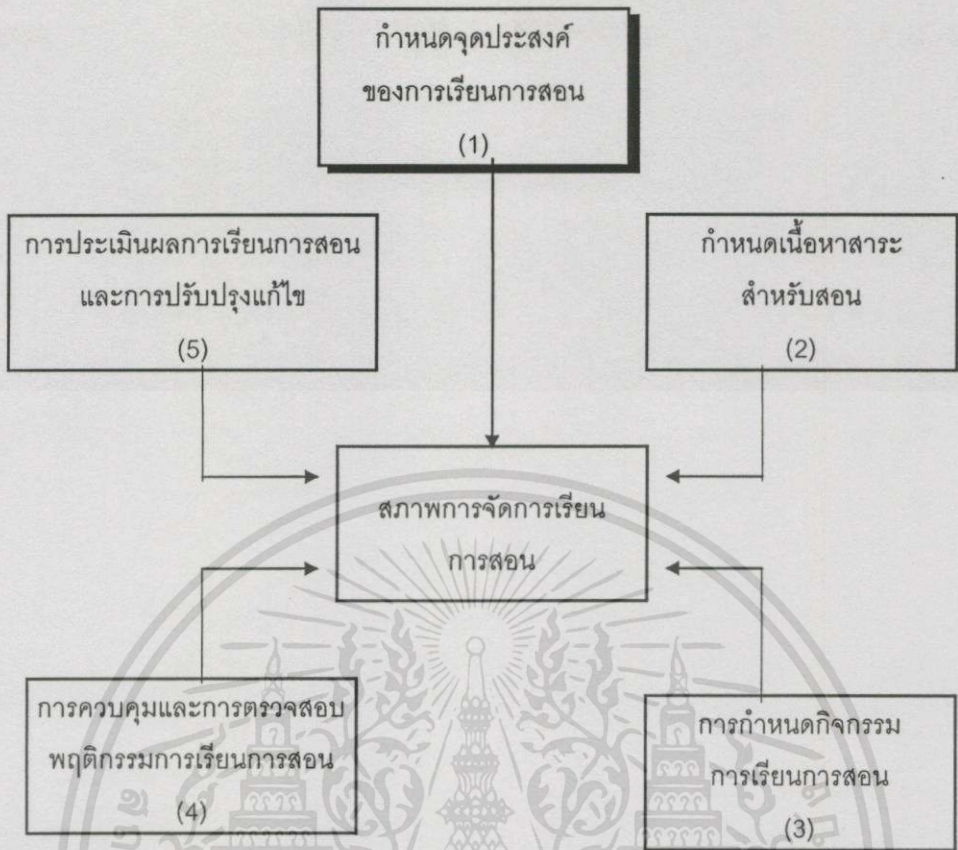
ในการนำเอาองค์ประกอบเกี่ยวกับระบบการเรียนการสอน 10 ประการของ สังัด อุทรานันท์ มาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมประการอื่น ๆ เป็นกรอบแนวความคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน 5 ประการ คือ

1. จุดประสงค์ของการสอนและลักษณะของผู้เรียน
2. เนื้อหาสาระสำหรับการสอน
3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการรวมการเตรียมความพร้อม การดำเนินการสอน การสร้างเสริมทักษะ และการจัดกิจกรรมสนับสนุนเข้าด้วยกัน
4. การควบคุมและตรวจสอบ
5. สัมฤทธิ์ผลของการสอนและการปรับปรุงแก้ไข

ผู้วิจัยนำมาเขียนใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่ สังัด อุทรานันท์ ได้บรรยายเนื้อหา รายละเอียดไว้ในหนังสือเทคนิคการจัดระบบการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ดังนี้

1. การกำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอน และลักษณะของผู้เรียน
2. การกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน
3. การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน
4. การควบคุมและการตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนการสอน
5. การประเมินผลการเรียนการสอน และการปรับปรุงแก้ไข

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้อาศัยกรอบของ สังัด อุทรานันท์ มาสร้างเป็นกรอบแนวความคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนไว้ 5 ด้าน มีรายละเอียดดังรูปที่ 1.1

รูปที่ 1.1 แสดงกรอบแนวความคิดในการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน 5 ด้าน

1.5 ขอบเขตการวิจัย

1. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษา เฉพาะการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียง จำนวน 5 ด้าน คือ การกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอน การกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน การควบคุมและการตรวจสอบพฤติกรรมการณ์การเรียนการสอน การประเมินผลการเรียนการสอนและการปรับปรุงแก้ไข

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ วิทยาลัยสารพัดช่าง 13 แห่ง ในกลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียง แบ่งเป็น ผู้บริหาร จำนวน 50 คน ครู-อาจารย์ จำนวน 142 คน รวมทั้งสิ้น 192 คน การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากรทั้งหมด

3. ตัวแปรที่จะศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น คือ

3.1.1 ประสิทธิภาพในการทำงาน แบ่งเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับครูใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
- ต่ำกว่า 5 ปี
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ตั้งแต่ 5-10 ปี

- มากกว่า 10 ปี

3.1.2 ประเภทของสถานศึกษา

- เก่า

- ใหม่

3.1.3 ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

หลักสูตรวิชาชีพพระยศัน พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีพ
ศึกษาศาภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของผู้บริหาร และครู อาจารย์ ในด้านต่าง ๆ 5 ด้าน ดังนี้

1. การกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอนและลักษณะของผู้เรียน
2. การกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน
3. การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน
4. การควบคุมและการตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนการสอน
5. การประเมินผลการเรียนการสอนและการปรับปรุงแก้ไข

4. ขอบเขตพื้นที่หรือสภาพของภูมิศาสตร์

ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาศภาพการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพพระยศัน พุทธ
ศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม ในวิทยาลัยสารพัดช่าง ซึ่งตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ของกลุ่มอาชีพศึกษา
ภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวน 13 วิทยาลัย ดังนี้คือ

สถานศึกษาเก่า ได้แก่

1. วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร
2. วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี
3. วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง
4. วิทยาลัยสารพัดช่างสี่พระยา
5. วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรปราการ
6. วิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี

สถานศึกษาใหม่ ได้แก่

1. วิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี
2. วิทยาลัยสารพัดช่างราชบุรี
3. วิทยาลัยสารพัดช่างบรรหารแจ่มใส-สุพรรณบุรี
4. วิทยาลัยสารพัดช่างระยอง
5. วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี
6. วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี
7. วิทยาลัยสารพัดช่างฉะเชิงเทรา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน และตรงตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยในครั้งนี้ จึงได้นิยามศัพท์ไว้ดังนี้

ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกซึ่งการใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจ จากการประเมินค่าหรือทัศนะเกี่ยวกับการจัดสภาพการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหาร และครู อาจารย์ โดยเฉพาะตามสภาพแวดล้อมในขณะนั้นของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นเพียงการลงความเห็นที่น่าจะเป็นจริง หรือน่าจะตรงตามที่คิดไว้และบุคคลอื่นอาจจะไม่เห็นด้วยก็ได้

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่บริหารในสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้ดูแลในการดำเนินงานและรับผิดชอบการบริหารในวิทยาลัยสารพัดช่าง ประกอบด้วยบุคคล 2 ระดับ ได้แก่ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ

ครู-อาจารย์ หมายถึง หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา อาจารย์ผู้สอน ซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ดูแลและทำการสอนแผนกวิชาต่าง ๆ ของประเภทวิชาคหกรรม ในวิทยาลัยสารพัดช่าง

การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การศึกษาสภาพความเป็นจริงในการจัดองค์ประกอบของการเรียนการสอน ให้มีความสัมพันธ์กัน เพื่อสะดวกต่อการนำไปสู่จุดหมายปลายทางของการเรียนการสอนที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่

1) การกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอน และลักษณะของผู้เรียน หมายถึง การกำหนดวัตถุประสงค์ของการสอนที่บ่งถึงการกระทำของนักเรียน หรือบ่งชี้ถึงพฤติกรรมที่คาดหวังอย่างชัดเจนว่านักเรียนจะเกิดพฤติกรรมที่ต้องการ หรือตามที่ครูกำหนดไว้ภายใต้สถานการณ์และเงื่อนไขที่วางไว้ในระบบการเรียนการสอน ผู้เรียนจะได้รับความสนใจจากครูผู้สอน ตั้งแต่เริ่มแรกจนกระทั่งสิ้นสุดกระบวนการเรียนการสอน กล่าวคือ ผู้สอนจำเป็นจะต้องรู้พื้นฐานของผู้เรียนที่ตนเองจะสอนก่อนว่าเป็นอย่างไร ครั้นถึงขั้นของการกำหนดจุดมุ่งหมายของการสอน ก็จะต้องคำนึงว่าต้องการจะให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะใด

2) การกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน หมายถึง การกำหนดเนื้อหาสาระที่จะนำมาสอนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งเป็นแก่นสารของความรู้ในแต่ละวิชาที่มีความเชื่อถือได้ สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของสังคม สอดคล้องกับวุฒิภาวะในการเรียนรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน และสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นนั้น ๆ

3) การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น กิจกรรมของการให้ความรู้ กิจกรรมการฝึกหัดให้เกิดทักษะ หรือสร้างเจตคติที่กำหนดไว้ในจุดประสงค์ของการเรียนการสอน อาจจะจัดขึ้นในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน

4) การควบคุมและตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินการควบคุมพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน ทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การวัดความรู้ก่อนสอน การใช้คำถาม การเสริมกำลังใจ และการวัดผลหลังการเรียนการสอน

5) การประเมินผลการเรียนการสอนและการปรับปรุงแก้ไข หมายถึง การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการตรวจสอบผลผลิต (Out Put) ว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงใด ถ้าพบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่ยังไม่บรรลุผลตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ควรจะทำการวิเคราะห์หาว่าการจัดการเรียนการสอนในครั้งนี้นักพร่องในส่วนใด เนื่องจากสาเหตุใด แล้วพิจารณาปรับปรุงแก้ไขในการจัดการเรียนการสอนครั้งต่อไป

หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หมายถึง หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ของกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ประเภทวิชาคหกรรม หมายถึง วิชาชีพที่เปิดทำการสอนแผนกต่าง ๆ ในสถานศึกษา ได้แก่ แผนกวิชาอาหาร-ขนม แผนกวิชาตัดเสื้อผ้าสตรี แผนกวิชาช่างตัดเสื้อชาย แผนกวิชาเสริมสวย แผนกวิชาตัดผมชาย แผนกวิชาปักจักร และแผนกดอกไม้ประดิษฐ์

ประเภทของสถานศึกษา หมายถึง วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออก ที่เปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชา คหกรรม ซึ่งมีจำนวน 13 แห่ง แบ่งเป็น

สถานศึกษาเก่า หมายถึง สถานศึกษาที่มีอายุ ตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป ได้แก่

1. วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร
2. วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี
3. วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง
4. วิทยาลัยสารพัดช่างสี่พระยา
5. วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรปราการ
6. วิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี

สถานศึกษาใหม่ หมายถึง สถานศึกษาที่มีอายุ ต่ำกว่า 20 ปี ได้แก่

1. วิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี
2. วิทยาลัยสารพัดช่างราชบุรี
3. วิทยาลัยสารพัดช่างบรรหารแจ่มใส-สุพรรณบุรี
4. วิทยาลัยสารพัดช่างระยอง
5. วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี
6. วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี
7. วิทยาลัยสารพัดช่างลพบุรี

ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง ระยะเวลาการปฏิบัติงานทางด้านการจัดการเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า การสอนในสถานศึกษา แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ต่ำกว่า 5 ปี ตั้งแต่ 5-10 ปี มากกว่า 10 ปีขึ้นไป
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

ทฤษฎี หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับ เรื่อง “สภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้น พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง และภาคตะวันออก” ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาดำเนินการค้นคว้า ประกอบการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 การอาชีวศึกษา

2.2 ความหมายของคหกรรมศาสตร์

2.3 ความสำคัญของประเภทวิชาคหกรรม

2.4 สภาพการจัดการเรียนการสอนทั่วไปและในวิทยาลัยสารพัดช่าง

2.4.1 หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม

2.4.2 การกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอน และลักษณะของผู้เรียน

2.4.3 การกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน

2.4.4 การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.4.5 การควบคุมและตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนการสอน

2.4.6 การประเมินผลการเรียนการสอนและการปรับปรุงแก้ไข

2.1 การอาชีวศึกษา

การศึกษาวชิชีพเป็นขบวนการเรียนรู้ที่เริ่มจากธรรมชาติและถ่ายทอดกันมาเป็น ครอบครัวยุคและสังคมเรื่อยมา จนกระทั่งนำมาจัดการเรียนการสอนในระบบโรงเรียน กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานหนึ่งที่จะต้องรับผิดชอบในการดำเนินการเรียน การสอนวิชาชีพ และพัฒนาวิชาชีพทุกรูปแบบ รวมทั้งต้องสอนวิชาชีพที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ศึกษาและ สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ และสามารถช่วยเสริมความรู้ ตลอดจนช่วยเหลือประชาชนที่ไม่มี โอกาสที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น อันเป็นการสนองนโยบายของรัฐบาล และสนองความ ต้องการของตลาดแรงงาน ตามแผนพัฒนาการศึกษาลดับที่ 7 ซึ่งมีนโยบายการกระจายโอกาส ทางการศึกษา คือ เร่งกระจายโอกาสทางการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทการศึกษาอย่างกว้าง ขวาง และเป็นธรรมแก่กลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจ ในการดำเนินการดังกล่าวในปัจจุบันกรม อาชีวศึกษาได้มอบหมายให้กองการศึกษาอาชีพเป็นผู้รับผิดชอบการจัดการอาชีวศึกษานอกระบบ และในระบบ ซึ่งควบคุมดูแลสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างและวิทยาลัยการอาชีพ ในส่วนของ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิทยาลัยสารพัดช่างได้จัดการศึกษาตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน 225 ชั่วโมง หลักสูตรหลากหลาย และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

การดำเนินการจัดการสอนวิชาชีพพระยะสัน มีจุดประสงค์เพื่อมุ่งหวังพัฒนาและแก้ปัญหาความยากจนในชนบท ผลิตแรงงานทดแทนในส่วนที่ขาดหายไปเนื่องจากการไปทำงานในต่างประเทศ เพื่อเสริมความรู้ความสามารถ รวมทั้งถ่ายทอดเทคโนโลยีใหม่ ๆ ให้แก่ผู้ที่มีอาชีพอยู่แล้ว และเป็นแหล่งเสริมอาชีพให้กับผู้เรียน ตลอดจนสนองการจัดการศึกษาของ โรงเรียนมัธยมทั่วไป ได้รับการสนับสนุนและควบคุมจากหน่วยงานระดับกองเป็นอย่างดี โดยเฉพาะในปีการศึกษา 2533 กองการศึกษาอาชีพได้พัฒนาปรับปรุงหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน โดยใช้ชื่อว่า หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ฉบับปรับปรุง 2533 เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น และสถานประกอบการในชุมชนนั้น ๆ นับว่ากองการศึกษาอาชีพ เป็นหน่วยงานระดับกองหน่วยงานหนึ่งที่มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่ากองสถานศึกษาอื่น ๆ จึงจะขอนำประวัติความเป็นมาของกองการศึกษาอาชีพโดยสังเขปดังนี้

การจัดการอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษาได้มอบหมายให้หน่วยงานระดับกองรับผิดชอบดำเนินการเรียนการสอนทั้งหมด จำนวน 4 กอง คือ กองวิทยาลัยเทคนิค รับผิดชอบการเรียนการสอนของวิทยาลัยเทคนิค กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา รับผิดชอบการเรียนการสอนของวิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยศิลปหัตถกรรม กองวิทยาลัยเกษตรกรรม รับผิดชอบการเรียนการสอนวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และกองการศึกษาอาชีพ รับผิดชอบการเรียนการสอนของวิทยาลัยสารพัดช่างและวิทยาลัยการอาชีพ กองการศึกษาอาชีพ รับผิดชอบสถานศึกษา จำนวน 3 ประเภท ซึ่งได้แยกความรับผิดชอบจากกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศจัดตั้งเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2533 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2533 : 1) โดยรับผิดชอบการเรียนการสอนทั้งในระบบและนอกระบบ สำหรับสาเหตุสำคัญของกรแยกกองและจัดตั้งกองการศึกษาอาชีพ มีดังต่อไปนี้

1. การจัดหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันและหลักสูตรพิเศษ กำลังเป็นแรงงานเร่งด่วนและมีความสำคัญมากในปัจจุบัน เนื่องจากสามารถแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานได้ การบริหารด้านนี้ให้เป็นอย่างดีจะมีประสิทธิภาพ มีการประสานความร่วมมือกับภาคเอกชนและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง มีโครงสร้างระบบงานที่เอื้อต่อการปรับเปลี่ยนการดำเนินการให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และความต้องการของตลาดแรงงานที่ เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จำเป็นที่จะต้องมีหน่วยงานที่ดูแลงานการศึกษาด้านนี้โดยตรง เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพทันต่อเหตุการณ์

2. กรมอาชีวศึกษา มุ่งเน้นการขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพ เพื่อตอบสนอง

นโยบายเร่งด่วนของรัฐ ในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานระดับกึ่งฝีมือ หรือผู้ชำนาญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฉพาะงาน สำหรับภาคอุตสาหกรรมในปัจจุบันและอนาคต โดยมีเป้าหมายในการจัดการศึกษา และฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสั้นในรูปแบบต่าง ๆ การขยายการจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสั้นในช่วงแผนพัฒนาระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) โครงการที่สำคัญได้แก่

- 2.1 โครงการจัดตั้งโรงเรียนสารพัดช่าง 25 แห่ง (ปีละ 5 แห่ง)
 - 2.2 โครงการจัดตั้งวิทยาลัยการอาชีพพระระดับอำเภอ 60 แห่ง (ปีละ 10 แห่ง) โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ 2534
 - 2.3 โครงการจัดหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นแบบต่อยอด (ฝึกอบรมผู้สำเร็จ ปวช. ปวส. และ ปวท. เพื่อเพิ่มความต้องการของตลาดแรงงาน)
 - 2.4 โครงการพัฒนาและขยายแบบโรงเรียน-โรงงาน (รูปแบบการฝึกอบรมพระยะสั้น เพื่อผลิตช่างชำนาญเฉพาะงานร่วมกับสถานประกอบการ)
 - 2.5 โครงการพัฒนาและขยายหลักสูตรประกาศนียบัตรช่างฝีมือ (ปชม.)
 - 2.6 โครงการพัฒนาหลักสูตรและสื่อการสอนพระยะสั้น
 - 2.7 โครงการฝึกอบรมวิชาชีพช่างเทคนิคแก่สตรี
3. เพื่อให้การดำเนินงานมุ่งเกิดประโยชน์สูงสุด และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารของกรมอาชีวศึกษา และความสัมพันธ์กับการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง
4. เพื่อให้การประสานงานระหว่างกรมอาชีวศึกษาและสถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้สะดวก รวดเร็ว คล่องตัว และเกิดความเสมอภาค
- ปัจจุบันมีสถานศึกษาในสังกัดกองการศึกษาอาชีพทั้งหมด 203 แห่ง วิทยาลัยสารพัดช่าง 54 แห่ง วิทยาลัยการอาชีพ 149 แห่ง (สถิติอาชีวศึกษา, 2540 : 24)

2.2 ความหมายของคหกรรมศาสตร์

คหกรรมศาสตร์ เป็นการศึกษาวิชาชีพสาขาหนึ่ง ซึ่ง ศิริพรรณ ปกสงค์ทรัพย์ (สูจิตร์ การแข่งขันทักษะวิชาชีพ, 2530 : 19) ให้ความหมายของคหกรรมศาสตร์ไว้ว่า หมายถึง ศิลปะและศาสตร์ของการเรียน ซึ่งมุ่งที่จะพัฒนาแต่ละคน เพื่อให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการกระทำที่เกี่ยวกับบ้านและครอบครัว จุดมุ่งหมายที่แท้จริงของคหกรรมศาสตร์ คือ ให้มวลมนุษยอยู่ดี กินดี และมีความสุข

ทอมสัน (Thompson, 1973 : 141) กล่าวว่า การศึกษาคหกรรมศาสตร์มี 2 ความหมาย ความหมายแรกเป็นการเตรียมนักศึกษาสำหรับการทำงานในบ้าน โดยการสอนให้ความเข้าใจ มีความสามารถ มีทัศนคติในการทำงานในบ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความหมายที่สอง เป็นการให้การศึกษาเพื่อการประกอบอาชีพทางด้านคหกรรมศาสตร์ มีวัตถุประสงค์ พื้นฐานที่สำคัญของคหกรรม คือ ความสำคัญของชีวิตครอบครัว การศึกษาทางด้านคหกรรมจึงเป็นการศึกษา

เกี่ยวกับการจัดการบ้านเรือน เศรษฐศาสตร์ครอบครัว อนามัยครอบครัว พัฒนาการเด็ก การเลี้ยงดูเด็ก โภชนาการ เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย เป็นต้น

นิรมล สวัสดิบุตร (2531 : 1) ได้ให้ความหมายของคหกรรมศาสตร์ตาม ราชศัพท์ว่า หมายถึง “ศาสตร์แห่งบ้านหรือความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรื่องในบ้าน ซึ่งเป็นที่อยู่ของคน อันอาจมีลักษณะต่าง ๆ กันในเรื่องเพศ วัย สุขภาพ ลักษณะและความสัมพันธ์ และประดิษฐ์ ฮวล เจริญ และคนอื่น ๆ ได้อ้างอิงความหมายของคหกรรมศาสตร์ตามที่พระยาอนุমানราชชนกำหนดไว้ในปี 2505 ว่า “คหกรรมศาสตร์ หมายถึง วิชาที่รวมวิชาต่าง ๆ หลายแขนงเข้าด้วยกัน ที่ว่าด้วยความต้องการทางกาย ทางจิตใจ ทางสังคม และเศรษฐกิจของมนุษย์ โดยเน้นหลัก ต่าง ๆ ของการครองเรือน

นอกจากนี้ พิณทิพย์ บริบูรณ์สุข (2527 : 7-8) ได้ให้ความหมายของคหกรรมศาสตร์ไว้ว่า คือ วิชาที่มีศิลปะ วิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์ เข้ามาเกี่ยวข้อง เป็นวิชาที่ว่าด้วยการครองตน ครองคน และครองทรัพย์สมบัติ โดยมุ่งถึงการตอบสนองความต้องการทาง จิตใจ ทางสังคม และเศรษฐกิจ เพื่อให้แต่ละคนได้พัฒนาความสามารถที่มีอยู่ในคนได้อย่าง เต็มที่สมบูรณ์

ในทำนองเดียวกัน พิณทิพย์ บริบูรณ์สุข อ้างอิงถึงนิยามของคหกรรมศาสตร์ตามที่สหพันธ์นักคหกรรมศาสตร์นานาชาติได้มีไว้ว่า

คหกรรมศาสตร์ คือ วิชาที่ว่าด้วยการพัฒนาการใช้และการจัดการทรัพยากรมนุษย์และวัตถุเพื่อประโยชน์สุขของบุคคล ครอบครัว สถาบัน และชุมชนทั่ว ๆ ไป ทั้งปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งการศึกษาวิจัยในทางวิทยาศาสตร์ และศิลปะในแง่ต่าง ๆ ของครอบครัว ซึ่ง เกี่ยวพันกับสิ่งแวดล้อมทางกาย ใจ เศรษฐกิจ และสังคม

ประหยัด สายวิเชียร (2531 : 4-5) ก็ได้สรุปความหมายของคำว่า คหกรรมศาสตร์ ไว้ในลักษณะเดียวกันว่า คือ “การจัดการพัฒนาทรัพยากรของบุคคล ของครอบครัว และชุมชน โดยอาศัยการเรียนรู้ การฝึกปฏิบัติ โดยมีเรื่องของศิลปะและวิทยาศาสตร์เข้ามาเกี่ยวข้อง เพื่อผลของการดำรงชีวิตอยู่อย่างผาสุกของคนในครอบครัวและชุมชนโดยส่วนรวม”

จากการที่มีผู้ให้ความหมายของคหกรรมศาสตร์ไว้หลากหลายดังกล่าว จึงขอสรุปได้ว่า คหกรรมศาสตร์ หมายถึง ความรู้ที่ว่าด้วยการจัดการและพัฒนาทรัพยากรบุคคล ตลอดจนทรัพยากรวัตถุดิบเกี่ยวเนื่องกับปัจจัยสี่ในการดำเนินชีวิต ทั้งนี้เพื่อความอยู่ดี มีคุณภาพชีวิตที่ดีของครอบครัว อันจะส่งผลดีให้กับชุมชนโดยส่วนรวม

2.3 ความสำคัญของประเภทวิชาคหกรรม

ความสำคัญของประเภทวิชาคหกรรม ตามแนวความคิดของนักวิชาการหลายท่าน มีดังนี้

สุรี สุวรรณศร (2538 : 64-66) ได้กล่าวถึงความสำคัญของประเภทวิชาคหกรรมไว้ว่า

ประเภทวิชาคหกรรม เป็นประเภทวิชาชีพหนึ่งที่เปิดสอนในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา วิชาชีพประเภทนี้เป็นวิชาชีพที่ใกล้ชีวิตมนุษย์มาก กล่าวคือ เป็นประเภทวิชาที่รวมถึงปัจจัย 4 คือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และการป้องกันโรค ประโยชน์ของผู้ที่เรียนประเภทวิชาคหกรรมเป็นการเรียนที่ไม่สูญเปล่า แต่เป็นการเรียนที่มีอาชีพติดตัวไปตลอดชีวิต ซึ่งอาชีพคหกรรมนั้นอาจจะแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. อาชีพตามสาขาวิชาชีพที่ฝึกเรียน และเป็นอาชีพอิสระ มากกว่าที่จะรับราชการหรือรับจ้าง ตัวอย่างอาชีพเหล่านี้ได้แก่ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า ช่างประกอบอาหาร อาชีพบริการด้านต่าง ๆ หรือช่างจัดดอกไม้ เป็นต้น

2. อาชีพที่แฝงอยู่ในการดำรงชีวิตให้มีคุณภาพ ผู้เรียนจะได้นำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้เกิดคุณภาพแก่ตนเองและครอบครัว โดยไม่ต้องจ่ายเงินซื้อบริการจากผู้อื่นเพื่อการกินดี อยู่ดี ซึ่งถ้าคิดเงินซื้อบริการดังกล่าว ก็คงจะเป็นเงินราคาแพง นั่นก็หมายถึง การได้รายได้ราคาแพงด้วย การเรียนคหกรรมจึงเป็นการเรียนที่มีอาชีพติดตัวไปตลอดชีวิต อาจกล่าวได้ว่า การเรียนคหกรรมเป็นการเรียนเพื่ออาชีพและการมีงานทำตลอดชีวิต

สวัสดิ์ สุวรรณอักษร (2520 : 162-165) ได้กล่าวถึงความสำคัญของประเภทวิชาคหกรรมไว้ โดยการให้รายละเอียดแยกเป็นสาขาวิชาได้ดังนี้

ประเภทวิชาคหกรรม เป็นวิชาที่ว่าด้วยบ้านเรือน ซึ่งมีขอบข่ายกว้างขวางมาก นับตั้งแต่ในเรื่องของอาหาร เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย เครื่องมือเครื่องใช้ภายในบ้าน การพัฒนาการเด็ก ๆ ซึ่งเรื่องเหล่านี้เกี่ยวข้องกับชีวิตและความเป็นอยู่ของตนเองและครอบครัว ตลอดจนเศรษฐกิจของบุคคลทุกคน ฉะนั้นอาชีพคหกรรมศาสตร์ จึงเป็นอาชีพที่ทำงานเกี่ยวกับเรื่องอาหาร เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม เพื่อให้มนุษย์ได้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีชีวิตความเป็นอยู่อย่างถูกต้องและดีขึ้น ผู้ศึกษาทางด้านนี้อาจแยกศึกษาเพียงสาขาใดสาขาหนึ่งให้มีความรู้อย่างละเอียดได้ดังนี้

1. สาขาอาหารและโภชนาการ จะต้องศึกษาเกี่ยวกับวิธีใช้อุปกรณ์ในการ เตรียมอาหาร รวมทั้งศึกษาอาหาร การทำอาหาร คุณค่าอาหาร มูลเหตุการบาดเจ็บของอาหาร การเลือกซื้ออาหาร ราคาถูกแต่มีประโยชน์มาก หลักโภชนศาสตร์ของมนุษย์ในการจัดอาหารสำหรับบุคคลต่าง ๆ รวมทั้งการทำงานประมาณสำหรับครอบครัว

2. สาขาเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย ศึกษาประวัติของเส้นใย การใช้ การแก้ไข และการเก็บรักษาอุปกรณ์ การตัดดัดเย็บเสื้อผ้าชนิดต่าง ๆ แหล่งกำเนิด การผลิต คุณสมบัติทางกายภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และเคมี วิธีประหยัดผ้า ตลอดจนการออกแบบเสื้อผ้า การประดิษฐ์ของใช้และเครื่องประดับ โดยใช้เส้นใยต่าง ๆ

3. สาขาเกษตรกรรมทั่วไป เป็นสาขาอาชีพที่มีอาชีพให้เลือกเรียนได้ตามถนัด เช่น พัฒนาการเด็ก การจัดการบ้านเรือน

นอกจากสาขาวิชาชีพเหล่านี้แล้ว ผู้ศึกษาทางด้านเกษตรกรรมจะต้องศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ ราคาดินค้าและบริการ ตลอดจนการนำระบบกระบวนการจัดการไปใช้ในการประกอบอาชีพ

ยูดี กาญจนรัฐดิ (2531 : 6-7) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของประเภทวิชาเกษตรกรรมไว้อีก ลักษณะหนึ่งว่า เป็นวิชาที่มุ่งคนเข้าสู่การพัฒนาสังคมและการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศบนพื้นฐานการสร้างคุณภาพชีวิตในครอบครัว ซึ่งมุ่งเน้นในสิ่งต่อไปนี้

1. ความสามารถในการจัดการ ซึ่งหมายถึง การจัดการในภารกิจของครอบครัว หน้าที่ การงาน หน้าที่ในสังคม การศึกษาและการอาชีพ โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ ทั้งในครอบครัวและชุมชนให้ได้ผลดีที่สุดในการดำเนินชีวิต

2. ความสามารถในการพัฒนา ซึ่งเป็นการพัฒนาทุกสิ่งทุกอย่าง ที่อยู่ในความรับผิดชอบ

3. ความสามารถในการเผยแพร่หรือขยายความรู้ความสามารถของตนเองไปสู่บุคคลอื่น สู่ชุมชน สู่สังคม ให้ได้รับประโยชน์อย่างทั่วถึง ประกอบกิจกรรมให้แก่สังคมส่วนรวมในรูปแบบต่าง ๆ

4. ความสามารถในการเลือกใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสม เป็นความสามารถในการปรับตัวให้ทันต่อความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตครอบครัว

5. ความคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม

6. ความสามารถในการประกอบอาชีพและการประกอบอาชีพอิสระ

สรุปได้ว่า ประเภทวิชาเกษตรกรรม เป็นวิชาชีพที่มีขอบข่ายเนื้อหาวิชาเกี่ยวข้องกับ ความรู้ในเรื่องของปัจจัยสี่ อันเป็นสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพชีวิตมนุษย์ และสามารถนำเอาความรู้นั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ในการยกระดับมาตรฐานการครองชีพของงานและครอบครัว ช่วยให้คุณภาพชีวิตของบุคคล ครอบครัว และสังคมดีขึ้น วิชาชีพประเภทนี้ประกอบด้วย 3 ลักษณะอาชีพ คือ อาชีพผ้าและเครื่องแต่งกาย อาชีพอาหารและโภชนาการ และอาชีพเกษตรกรรมทั่วไป นอกจากนี้ผู้เรียนยังได้มีอาชีพแฝงคิดตัวไปตลอดชีวิตอีกด้วย

2.4 สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพพระยุวชน

การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยุวชน อาจจัดได้หลายวิธี ขึ้นอยู่กับสภาพ และองค์ประกอบหลายประการ ซึ่งได้แก่ ผู้เรียน ครูผู้สอน เวลา สถานที่ เครื่องมือและอุปกรณ์ การเรียนการสอนต่าง ๆ อย่างไรก็ตามในการจัดควรคำนึงถึงผู้เรียน หรือกลุ่มเป้าหมายเป็นประการ สำคัญอันดับแรก เพราะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพนั้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะพัฒนาการให้มีความรู้ มีทักษะ เพื่อนำสู่การประกอบอาชีพหรือการดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

ในการพัฒนาคนกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้ใหญ่ให้มีความรู้ ทักษะเพื่อการอาชีพ หรือการ มีงานทำนั้น นอกจากจะคำนึงถึงสภาพความพร้อมขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ว ยังจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างด้วย ซึ่งผู้ใหญ่ในทัศนะของนักจิตวิทยาและนักการศึกษานั้น เป็นผู้ที่มี ประสิทธิภาพ มีการประกอบอาชีพ มีวัยและเวลาที่แตกต่างกันตามสภาวะของอาชีพ ตลอดจนมีความ สนใจและความต้องการพื้นฐานที่แตกต่างกัน การจัดการเรียนการสอนจึงควรจัดให้ยืดหยุ่น ตอบสนองต่อสภาพและความแตกต่างของผู้ใหญ่ด้วย ดังนั้นกรมการศึกษานอกโรงเรียนจึงได้ เสนอแนวความคิดการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพพระยุวชน ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. จัดให้เรียนอย่างต่อเนื่องเป็นรุ่น ๆ ในแต่ละรุ่นอาจใช้เวลาเรียน 3 เดือน หรือ 5 เดือน ตามความเหมาะสม
2. จัดให้เลือกเรียนเฉพาะอย่างหรือเฉพาะส่วนที่ผู้เรียนคิดว่าตรงกับสภาพปัญหาและ ความต้องการของคน เมื่อเรียนจบนำไปใช้ได้ทันที และใช้เวลาเรียนเพียงระยะสั้น หากผู้เรียน ต้องการอย่างอื่นต่อเนื่องก็ให้ทำได้ โดยการจัดหลักสูตรเป็นรายวิชาให้แต่ละรายวิชาจบในตัว
3. จัดให้ผู้เรียนเลือกเรียน และลงทะเบียนในรายวิชาที่ตนต้องการแล้วมาเรียนเมื่อไรก็ได้ตามแต่จะมีเวลาว่าง เมื่อนับเวลามาเรียนรวมกันได้ตามหลักสูตรกำหนดและส่ง ผลงานตาม ที่ได้รับมอบหมาย ก็จะได้รับผลการประเมินผลถือว่าจบหลักสูตร

1. จัดให้ผู้เรียนเลือกเรียนลงทะเบียน และรับงานที่มอบหมายไปศึกษาและปฏิบัติ เองที่บ้าน เมื่อมีปัญหาสามารถมาพบผู้สอนได้ตลอดเวลา เมื่อส่งผลงานจะได้รับการประเมินผล และถือว่าจบหลักสูตร
2. จัดให้ผู้เรียนมีโอกาสศึกษาภาคปฏิบัติด้วยตนเอง โดยการสร้างเครื่องมือช่วยสอน และจัดแหล่งเรียนไว้ให้ เช่น ห้องสมุด ศูนย์การเรียน ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน (การศึกษา นอกโรงเรียน. 2526 : 23-26)

การจัดการศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ในส่วนที่กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษา- ธิการ รับผิดชอบอยู่ ได้เริ่มมาเมื่อปี พ.ศ. 2503 โดยจัดตั้งโรงเรียนฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ขึ้น 54 แห่ง ทั่วทั้งภูมิภาคของประเทศไทย และได้รับความช่วยเหลือทางด้านอุปกรณ์ วัสดุภัณฑ์ ยาน พาหนะ เครื่องมือ เครื่องจักร จากรัฐบาลสหรัฐอเมริกา (USOM) ในปี พ.ศ. 2515 โรงเรียน ฝึกฝน

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาชีพเคลื่อนที่ของกรมอาชีวศึกษาได้โอนไปสังกัดกองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษา ซึ่งต่อมาได้ยกฐานะเป็นกรมการศึกษานอกโรงเรียน มีบางโรงเรียนที่กรมอาชีวศึกษาขอสงวนไว้ซึ่งเปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนสารพัดช่าง เช่น โรงเรียนสารพัดช่างเชียงใหม่ โรงเรียนสารพัดช่างอุบลราชธานี โรงเรียนสารพัดช่างชลบุรี และโรงเรียนสารพัดช่างสงขลา เป็นต้น (ทิพาวรรณ เฟื่องเรือง. 2537 : 35)

โรงเรียนสารพัดช่าง เป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกโรงเรียน ประเภทวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้น สังกัดกองการศึกษาอาชีพ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้เริ่มการฝึกอาชีพให้แก่ประชาชนเป็นครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. 2493 โดยเริ่มต้นจากการทดลองสอนที่โรงเรียนช่างพระนคร (วัดแก้วแจ่มฟ้าปัจจุบัน) ต่อมาประชาชนสนใจเข้าเรียนเป็นจำนวนมาก ก็ได้ขยายเพิ่มขึ้น ในเขตกรุงเทพมหานคร มี 4 แห่ง ใน พ.ศ. 2509 องค์การยูเอชเอ็มสหรัฐอเมริกาได้ให้ความช่วยเหลือในการปรับปรุงโครงการอาชีวศึกษาหลักสูตรระยะสั้นที่โรงเรียนสารพัดช่างพระนคร จากนั้นได้ขยายออกไปเปิดในส่วนภูมิภาค ในจังหวัดที่ประชากรอาศัยอยู่หนาแน่น ในปัจจุบันโรงเรียนสารพัดช่างได้สถาปนาเป็นวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ.2534 มีวิทยาลัยสารพัดช่างที่เปิดสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ทั่วประเทศ 54 แห่ง (ทิพาวรรณ เฟื่องเรือง. 2537 : 35)

การศึกษาในวิทยาลัยสารพัดช่าง หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น จัดการศึกษาโดยเปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปได้พัฒนาทักษะ ความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ และเปิดโอกาสให้บุคคลที่อยู่นอกระบบโรงเรียน ได้ศึกษาหาความรู้ด้านวิชาชีพตามความต้องการและความสนใจของตนเองเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและประกอบอาชีพ (แผนปฏิบัติการประจำปี. 2541 : 1)

หลักสูตรที่เปิดสอนในวิทยาลัยสารพัดช่าง

1) หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น

หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ถือเป็นหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ที่มุ่งพัฒนาคนให้มีความรู้ และทักษะในสาขาวิชานั้น ๆ เพื่อนำไปประกอบอาชีพได้อันจะนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติในที่สุด

หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น เป็นหลักสูตรที่กำหนดขึ้นเพื่อฝึกอาชีพแก่นักเรียนและประชาชนโดยทั่วไปที่มีความประสงค์จะนำความรู้ ความชำนาญ จากวิชาชีพที่ตนเองเรียนเพื่อนำไปประกอบอาชีพ ปรับปรุงงานให้เกิดประสิทธิภาพ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ตามหลักสูตรจะมีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ลักษณะของหลักสูตรจัดเป็นกลุ่มวิชาที่เรียนจบในตัวเองในเวลาสั้นๆ คือ 225 ชั่วโมง หรือประมาณ 3 เดือนครึ่ง โดยใช้เวลาเรียนวันละ 3 ชั่วโมง และเปิดเรียนวันละ 3 รอบ คือ รอบเช้า 9.00 น. ถึง 12.00 น. รอบบ่าย 13.00 น. ถึง 16.00 น. และรอบค่ำ 17.00 น. ถึง 20.00 น. เพื่อเปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้ตามเวลาที่ว่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น 225 ชั่วโมง ที่เปิดสอนอยู่ในวิทยาลัยสารพัดช่าง แบ่งความ
รับผิดชอบออกเป็นคณะวิชา และแผนกวิชาดังนี้

คณะวิชาช่างกลโลหะ ประกอบด้วย แผนกวิชาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน และช่างเชื่อม
โลหะ

คณะวิชาช่างก่อสร้าง ประกอบด้วย แผนกวิชาช่างก่อสร้าง ช่างทอและสุขภัณฑ์ ช่าง
เขียนแบบ และช่างเฟอร์นิเจอร์

คณะวิชาช่างไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ประกอบด้วย แผนกวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์
และช่างทำความเย็นและปรับอากาศ

คณะวิชาช่างเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ประกอบด้วย แผนกวิชาช่างเทคนิค พื้นฐาน
ช่างพิมพ์ ช่างซ่อมเครื่องจักรกล และช่างเครื่องประดับและอัญมณี

คณะวิชาคหกรรม ประกอบด้วย แผนกวิชาช่างตัดเสื้อผ้า ช่างตัดเสื้อชาย ช่าง
เสริมสวย และตัดผม อาหาร-ขนม ปักจักร และดอกไม้ประดิษฐ์

คณะวิชาศิลปหัตถกรรม ประกอบด้วย ช่างภาพ ศิลปประดิษฐ์ ดนตรี ช่างเขียนแบบ
และศิลปะ โฆษณา ช่างผลิตภัณฑ์ เครื่องหนัง และช่างเครื่องปั้นดินเผา

คณะวิชาพาณิชยกรรม ประกอบด้วย แผนกวิชาบัญชี เลขานุการ คอมพิวเตอร์ พิมพ์
ดีด ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และการตลาด

คณะวิชาเกษตรกรรม ประกอบด้วย แผนกวิชาสัตวบาล พืชกรรม และเทคโนโลยีการ
เกษตร (กรมอาชีวศึกษา. 2521 : 1-15)

หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พุทธศักราช 2533

การศึกษาวินิจฉัย ได้มีการขยายตัวอย่างกว้างขวาง และรวดเร็วตามความต้องการของ
ประชาชนในท้องถิ่น กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักดีในเรื่องนี้ จึงได้มีการขยายการศึกษาด้าน
วิชาชีพแต่ละสาขาวิชาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ตามการเปลี่ยนแปลงทางสภาพสังคมและเทคโนโลยี
ใหม่ ๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ภายในระยะเวลาสั้น เสียค่าใช้จ่ายน้อย จบแล้วสามารถ
ประกอบอาชีพได้ ในการจัดการศึกษาในวิทยาลัยสารพัดช่าง คณะคหกรรม การบริหารกลุ่ม
โรงเรียนสารพัดช่างและศูนย์ฝึกวิชาชีพ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความเสมอภาคทางการศึกษาที่เปิด
โอกาสให้บุคคลทั่วไปได้พัฒนาทักษะ ความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่จำเป็นในการประกอบ
อาชีพในระดับกึ่งผู้ชำนาญาน หรือผู้ชำนาญานตามความประสงค์และความสามารถแต่ละ
บุคคล โดยใช้หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พุทธศักราช 2533 กระทรวงศึกษาธิการ ใช้เวลาเรียน
ประมาณ 225 ชั่วโมง หรือ 3 1/2 เดือน (กรมอาชีวศึกษา. 2533 : 1)

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พุทธศักราช 2533

1. เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปที่ไม่มีโอกาสศึกษาวินิจฉัยในระบอบ ได้มีโอกาส
ฝึกวิชาชีพตามที่ตนต้องการ และสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ตามความถนัดและสนใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้พิมพ์เผยแพร่โดยไม่เสียค่า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้เผยแพร่เนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกแห่งที่นำไปใช้

2. เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลที่มีอาชีพอยู่แล้ว ได้มีโอกาสศึกษาเทคโนโลยีใหม่ ๆ และฝึกวิชาชีพเพิ่มเติมในอาชีพนั้น ๆ สามารถนำไปพัฒนาอาชีพที่ทำให้ดียิ่งขึ้น เป็นการยกระดับการทำงานและเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัว

3. เพื่อเปิดโอกาสให้แก่บุคคลที่มีอาชีพอยู่แล้ว แต่ประสงค์จะเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่น ได้มีโอกาสศึกษาและฝึกวิชาชีพอื่นตามที่ตนเองถนัด และสนใจ เพื่อให้มีรายได้สูงขึ้นจากเดิม ตามความประสงค์ของตน

4. เปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษา ที่สนใจเลือกเรียนวิชาชีพสามารถเรียนตามหลักสูตรนี้ได้ และเมื่อจบหลักสูตรนี้แล้ว สามารถโอนหน่วยกิตการเรียนไปสมทบกับหน่วยกิตของระบบโรงเรียนที่ตนเองกำลังศึกษาอยู่ได้

5. เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาตนเอง ทั้งด้านความรู้ ความชำนาญ ตลอดจนแนวทางในการประกอบอาชีพ ให้สอดคล้องกับสภาพของสังคมและเศรษฐกิจ และความสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538

หลักการ

1. เป็นหลักสูตรช่างฝีมือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหลังมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อพัฒนากำลังคนให้มีความรู้ชำนาญเฉพาะด้าน มีคุณธรรม บุคลิกภาพ และเจตคติที่เหมาะสม ออกไปประกอบอาชีพ ได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

2. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง เพื่อเน้นความชำนาญเฉพาะด้าน และเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพ และโอกาสของผู้เรียน สามารถถ่ายโอนผลการเรียนและสะสมการเรียนเทียบความรู้และประสบการณ์จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระได้

3. เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกัน ระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน

4. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้ตรงตามความต้องการ สอดคล้องกับสภาพของชุมชนและท้องถิ่นนั้น ๆ

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์นำไปปฏิบัติในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกวิธีการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตน เพื่อ

สร้างสรรค์ด้วยความรู้ความเจริญต่อชุมชน และประเทศชาติ

2. เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มีทักษะในการจัดการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และการประกอบอาชีพ สามารถสร้างอาชีพและพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

3. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจ และภาคภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน รักหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี โดยมีความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น

4. เพื่อให้เป็นพหุกิจกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หน่วยงาน ท้องถิ่น และประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น รู้จักใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี

5. เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเอง มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์เหมาะสมกับงานอาชีพนั้น

6. เพื่อให้มีความตระหนัก มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของประเทศ และของโลกปัจจุบัน มีความรักชาติ สำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร

1. การเรียนการสอน

การเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนเรียนได้ทุกวิธีเรียนที่กำหนด และนำผลการเรียนแต่ละวิธีการประเมินผลรวมกันได้ สามารถโอนผลการเรียน และขอเทียบความรู้ และประสบการณ์ได้ด้วย

2. เวลาเรียน

2.1 ในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ให้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียนปกติ ภาคเรียนละ 18 สัปดาห์ และสถานศึกษาอาจเปิดสอนภาคฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร

2.2 ในกรณีการเรียนแบบชั้นเรียน ให้สถานศึกษาเปิดทำการสอน สัปดาห์ละ 5 วัน วันละไม่เกิน 7 คาบ คาบละ 50 นาที โดยจัดให้ผู้เรียนได้เรียนไม่เกิน 35 คาบ ต่อ สัปดาห์ ทั้งนี้ให้รวมการจัดกิจกรรมอย่างน้อย 2 คาบต่อสัปดาห์

3. หน่วยกิต

3.1 รายวิชาภาคทฤษฎี 1 คาบเรียนต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 16 คาบเรียน รวมกับเวลาของการวัดผลไม่น้อยกว่า 18 คาบเรียน มีค่า 1 หน่วยกิต

3.2 รายวิชาภาคปฏิบัติ 2-3 คาบเรียนต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียน ไม่น้อยกว่า 32-48 คาบเรียน รวมเวลาของการวัดผลไม่น้อยกว่า 36-54 คาบเรียน มีค่า 1 หน่วยกิต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุเปลี่ยนแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร

1. การเรียนการสอน
2. เวลาเรียน
3. หน่วยกิต
4. โครงสร้างของหลักสูตร
5. การฝึกงาน
6. การเข้าเรียน
7. การประเมินผลการเรียน
8. การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร
9. กิจกรรม
10. การแก้ไขและเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 เปิดสอนในวิชาดังนี้

1. สาขาวิชาช่างยนต์
2. สาขาวิชาช่างไฟฟ้า
3. สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์
4. สาขาวิชาช่างเชื่อมโลหะ
5. สาขาวิชาพาณิชยกรรม (หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538)

2.4.1 หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม

จากการที่โลกของงานอาชีพมีการเปลี่ยนแปลงตามสภาพแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้ทันตามการเปลี่ยนแปลง โดยฝึกอบรมตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน จึงควรมีหลักสูตรที่ทันสมัยและตรงตามสภาพของงานอาชีพอย่างแท้จริง เนื่องจากหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่เปิดสอนในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา จำนวนหนึ่งใช้มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2523 และอีกจำนวนหนึ่ง คือหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2533 เป็นหลักสูตรที่สถานศึกษาพัฒนาขึ้นให้สะดวกแก่การจัดการของสถานศึกษา ทำให้เกิดความซ้ำซ้อนในด้านเนื้อหาวิชาและต่างกันในระยะเวลาที่เปิดทำการสอน ทำให้ขาดความเป็นเอกภาพและยุ่งยากในการนำหลักสูตรไปใช้

ดังนั้นกรมอาชีวศึกษา โดยหน่วยศึกษานิเทศก์และกองการศึกษาอาชีพ จึงได้พัฒนาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันใหม่ให้ทันสมัยตามลักษณะการทำงานจริงของอาชีพนั้น ๆ เป็นหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 เพื่อประโยชน์ในการศึกษาและฝึกอบรมของประเทศ

หลักการ

เป็นหลักสูตรที่กรมอาชีวศึกษาพัฒนาขึ้น เพื่อให้สถานศึกษาใช้ฝึกอบรมวิชาชีพให้นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไปที่ประสงค์จะนำความรู้ ความชำนาญ ที่ได้รับไปประกอบอาชีพทั้งในสถานประกอบการ หรือประกอบอาชีพอิสระส่วนตัว หรือนำไปปรับปรุงงานที่ทำอยู่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หรือเพิ่มเติมความรู้พิเศษ สามารถนำไปปรับปรุงคุณภาพชีวิตประจำวัน หรือถ่ายโอนหน่วยกิต หน่วยการเรียน ไปสู่หลักสูตรในระบบโรงเรียนที่ตนเองกำลังศึกษาอยู่ได้ หลักสูตรนี้ประกอบด้วยความรู้ภาคทฤษฎีเกี่ยวข้องกับเนื้อหาในการปฏิบัติงานทำที่จำเป็น โดยจะเน้นหนักในภาคปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้มีประสบการณ์จริง สามารถนำไปปฏิบัติงานได้เมื่อจบหลักสูตร รูปแบบของหลักสูตรนี้จะแบ่งเนื้อหาของแต่ละสาขาวิชา ออกเป็นรายวิชาที่จบในตนเอง ซึ่งผู้เรียนสามารถเลือกเรียนรายวิชาต่าง ๆ ได้ตามความ สนใจ ความถนัด และความสามารถของตนเอง (กรมอาชีวศึกษา. 2540 : ก-1)

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปที่ไม่มีโอกาสศึกษาวิชาชีพในระบบโรงเรียน ได้มีโอกาสฝึกวิชาชีพตามที่ตนต้องการ และสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ตามความถนัดและความสนใจ
2. เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลที่มีอาชีพอยู่แล้ว ได้มีโอกาสศึกษาเทคโนโลยีใหม่ ๆ สามารถนำไปพัฒนาอาชีพที่ทำให้ดียิ่งขึ้น เป็นการยกระดับการทำงานและเพิ่มพูนรายได้
3. เพื่อเปิดโอกาสให้แก่บุคคลที่มีอาชีพอยู่แล้ว แต่ประสงค์จะเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่น เข้ามาศึกษาและฝึกวิชาชีพตามที่ตนเองถนัดและสนใจ
4. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษา ที่สนใจเลือกเรียนวิชาชีพตาม หลักสูตรนี้ เมื่อศึกษาจบหลักสูตร สามารถโอนหน่วยกิตหรือหน่วยการเรียนไปสู่ระบบโรงเรียนที่ตนเองกำลังศึกษาอยู่ได้
5. เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาตนเอง ทั้งด้านความรู้ ความชำนาญ ตลอดจนแนวทางการประกอบอาชีพ ให้สอดคล้องกับสภาพของสังคมและเศรษฐกิจ และความสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (กรมอาชีวศึกษา. 2540 : ก-2)

ประเภทวิชาคหกรรม

1. สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย

กลุ่มวิชาเสื้อผ้าสตรี

1.1 1401 - 1201 กระโปรงเบื้องต้น	75 ชั่วโมง
1.2 1401 - 1202 เสื้อเบื้องต้น	75 ชั่วโมง
1.3 1401 - 1203 กระโปรงสมัยนิยม	75 ชั่วโมง
1.4 1401 - 1204 เสื้อสมัยนิยม 1	75 ชั่วโมง

1.5	1401 - 1205	ชุดติดกัน	75	ชั่วโมง
1.6	1401 - 1206	กางเกงสตรี	75	ชั่วโมง
1.7	1401 - 1207	ชุดนอน	75	ชั่วโมง
1.8	1401 - 1208	ชุดไทย	75	ชั่วโมง
1.9	1401 - 1209	ชุดไทยประยุกต์	75	ชั่วโมง
1.10	1401 - 1210	ชุดราตรี	75	ชั่วโมง
1.11	1401 - 1211	ชุดวิวาห์	75	ชั่วโมง
1.12	1401 - 1312	การออกแบบเสื้อ	150	ชั่วโมง
1.13	1401 - 1313	การสร้างแบบเสื้อผ้าสตรี	150	ชั่วโมง
1.14	1401 - 1314	เสื้อสมัยนิยม 2	150	ชั่วโมง
1.15	1401 - 1315	สูทสตรี	150	ชั่วโมง
กลุ่มวิชาเสื้อผ้าชาย				
1.16	1401 - 2201	ชุดนักเรียน	75	ชั่วโมง
1.17	1401 - 2202	ชุดกีฬา	75	ชั่วโมง
1.18	1401 - 2203	ซ่อมจักรธรรมดา	75	ชั่วโมง
1.19	1401 - 2204	เสื้อแจ๊คเก็ต	150	ชั่วโมง
1.20	1401 - 2305	เสื้อชายสมัยนิยม 1	150	ชั่วโมง
1.21	1401 - 2306	เสื้อชายสมัยนิยม 2	150	ชั่วโมง
1.22	1401 - 2307	กางเกงชายสมัยนิยม 1	150	ชั่วโมง
1.23	1401 - 2308	กางเกงชายสมัยนิยม 2	150	ชั่วโมง
1.24	1401 - 2309	เสื้อสากล 1	150	ชั่วโมง
1.25	1401 - 2310	เสื้อสากล 2	150	ชั่วโมง
กลุ่มวิชาเสื้อผ้าเด็ก				
1.26	1401 - 3201	เสื้อผ้าเด็กวัยก่อนเรียน	75	ชั่วโมง
1.27	1401 - 3202	เสื้อผ้าเด็กวัยเรียน	75	ชั่วโมง
กลุ่มวิชาเสื้อผ้าอุตสาหกรรม				
1.28	1401 - 4201	การเย็บจักรอุตสาหกรรมเบื้องต้น	75	ชั่วโมง
1.29	1401 - 4302	การตัดเย็บเสื้อผ้าอุตสาหกรรม	150	ชั่วโมง
1.30	1401 - 4303	ช่างซ่อมจักรอุตสาหกรรม	150	ชั่วโมง
กลุ่มวิชาปักจักร				
1.31	1401 - 5101	การปักจักรและประดิษฐ์งานหมอน	60	ชั่วโมง
1.32	1401 - 5102	การประดิษฐ์งานผ้าห่มกล่องทึชชุกจากงานจักร	60	ชั่วโมง
1.33	1401 - 5103	การปักตัวอักษรและการปักปะ	60	ชั่วโมง

1.34	1401 - 5204	การปักตอกแต่งลวดลายบนเสื้อผ้าเด็ก	75	ชั่วโมง
1.35	1401 - 5205	การปักตอกแต่งลวดลายบนเสื้อผ้าสตรี	75	ชั่วโมง
1.36	1401 - 5206	การปักจักรและประดิษฐ์ของใช้	75	ชั่วโมง
1.37	1401 - 5207	การประดิษฐ์ของขวัญของที่ระลึก	75	ชั่วโมง
1.38	1401 - 5208	การประดิษฐ์ดอกไม้ผ้าจากงานจักร	75	ชั่วโมง
1.39	1401 - 5209	การปักลายผสมเป็นชิ้นงาน	75	ชั่วโมง
1.40	1401 - 5210	การประดิษฐ์ตกแต่งดอกไม้จากงานจักร	90	ชั่วโมง
1.41	1401 - 5211	การตัดเย็บปักประดิษฐ์งานจักร	90	ชั่วโมง
1.42	1401 - 5212	การปักลวดลายและปักตัวอักษร	120	ชั่วโมง
1.43	1401 - 5213	การปักลวดลายและปักตัวอักษร	120	ชั่วโมง
1.44	1401 - 5314	การปักลวดลาย	150	ชั่วโมง
1.45	1401 - 5315	การปักลวดลาย	150	ชั่วโมง
1.46	1401 - 5316	การปักตัวอักษร	150	ชั่วโมง
1.47	1401 - 5317	การประดิษฐ์เครื่องใช้ด้วยงานปักจักร	150	ชั่วโมง
1.48	1401 - 5318	การปักจักรและประดิษฐ์ของขวัญของขวัญ	150	ชั่วโมง
1.49	1401 - 5319	การปักจักรลวดลายและประดิษฐ์ของใช้	150	ชั่วโมง
2. สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ				
กลุ่มวิชาขนมอบ				
2.1	1402 - 1301	ขนมอบ 1	150	ชั่วโมง
2.2	1402 - 1302	ขนมอบ 2	150	ชั่วโมง
2.3	1402 - 1303	เค้กและแต่งหน้าเค้กเพื่ออาชีพ	150	ชั่วโมง
กลุ่มวิชาอาหารไทยและขนมไทย				
2.4	1402 - 2101	อาหารมังสวิรัต	45	ชั่วโมง
2.5	1402 - 2202	อาหารไทย	75	ชั่วโมง
2.6	1402 - 2203	ขนมไทย	75	ชั่วโมง
กลุ่มวิชาอาหารนานาชาติ				
2.7	1402 - 3101	อาหารยุโรป	45	ชั่วโมง
2.8	1402 - 3102	อาหารญี่ปุ่น	30	ชั่วโมง
2.9	1402 - 3103	อาหารอิสลาม	30	ชั่วโมง
2.10	1402 - 3104	อาหารเวียดนาม	30	ชั่วโมง
2.11	1402 - 3105	เครื่องดื่มและไอศกรีม	60	ชั่วโมง
2.12	1402 - 3206	อาหารจีน	75	ชั่วโมง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่มวิชาदनอมอาหารและการแปรรูปอาหาร

2.13 1402 - 4101 การदनอมอาหาร 60 ชั่วโมง

3. สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป

กลุ่มวิชาเสริมสวย

3.1 1403 - 1101 การนวดหน้า-แต่งหน้า 45 ชั่วโมง

3.2 1403 - 1102 การขัดตัว-นวดตัว 45 ชั่วโมง

3.3 1403 - 1103 การแต่งเล็บ 30 ชั่วโมง

3.4 1403 - 1104 การเปลี่ยนสีผม 30 ชั่วโมง

3.5 1403 - 1105 การเกล้าผมและถักเปีย 45 ชั่วโมง

3.6 1403 - 1206 การสระผม-เซทผม 105 ชั่วโมง

3.7 1403 - 1207 การชอยผม-ตัดผม 120 ชั่วโมง

3.8 1403 - 1308 การตัดผมชาย 150 ชั่วโมง

3.9 1403 - 1309 การแต่งผมชายสมัยนิยม 150 ชั่วโมง

กลุ่มวิชาดอกไม้สด

3.10 1403 - 2301 การจัดดอกไม้สด 150 ชั่วโมง

3.11 1403 - 2302 การจัดพานและพุ่ม 150 ชั่วโมง

3.12 1403 - 2303 งานมาลัย 150 ชั่วโมง

3.13 1403 - 2304 การจัดดอกไม้แบบสากล 150 ชั่วโมง

3.14 1403 - 2305 งานเครื่องแขวน 150 ชั่วโมง

กลุ่มวิชางานใบตอง

3.15 1403 - 3301 งานใบตอง 150 ชั่วโมง

กลุ่มวิชางานแกะสลัก ประกอบด้วย

3.16 1403 - 4301 การแกะสลักผัก ผลไม้ และวัสดุอื่น ๆ 150 ชั่วโมง

กลุ่มวิชาดอกไม้ประดิษฐ์ ประกอบด้วย

3.17 1403 - 5301 ดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้า 150 ชั่วโมง

3.18 1403 - 5302 ดอกไม้ประดิษฐ์จากกระดาษ 150 ชั่วโมง

กลุ่มวิชางานประดิษฐ์ ประกอบด้วย

3.19 1403 - 6301 การประดิษฐ์ของชำร่วยและของที่ระลึก 150 ชั่วโมง

3.20 1403 - 6302 สิ่งประดิษฐ์จากแป้ง 150 ชั่วโมง

3.21 1403 - 6303 สิ่งประดิษฐ์จากเชือก 150 ชั่วโมง

3.22 1403 - 6304 ผลิตภัณฑ์จากกระดาษสา 150 ชั่วโมง

3.23 1403 - 6305 การสานด้วยกระดาษ 150 ชั่วโมง

3.24 1403 - 6306 งานถักโครเชท 150 ชั่วโมง

2.4.2 การกำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนและลักษณะของผู้เรียน

(Specification of objectives)

การกำหนดวัตถุประสงค์ เป็นจุดเริ่มต้นของระบบการเรียนการสอน วัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นควรเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม หรือวัตถุประสงค์เฉพาะที่ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ และครูสามารถวัดและสังเกตได้ (เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต. 2528 : 65)

จุดประสงค์จะเป็นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งสำหรับบทเรียนต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่คาดหวังเอาไว้ว่าผู้เรียนจะเป็นไปเมื่อเรียนเนื้อหา นั้น ๆ แล้ว

วัตถุประสงค์จะทำให้ผู้เรียนทราบทิศทางในการเรียนรู้ เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมการเรียนไปสู่เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ การกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอน ควรกำหนดเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ที่วัดได้ การกำหนดวัตถุประสงค์ที่แน่นอนชัดเจนเช่นนี้ จะช่วยให้ครูเน้นย้ำเนื้อหาได้ถูกต้องยิ่งขึ้น และยังเป็นพื้นฐาน แนวทางในการประเมินผลการเรียนได้อีกด้วย วัตถุประสงค์ยังมีส่วนช่วยในการพิจารณาถึง ประสิทธิภาพของการสอนของครูด้วย คือ ถ้าผู้เรียนไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ครูคาดหวังเอาไว้ ก็หมายความว่า มีข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดในการสอนเกิดขึ้น (เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต. 2528 : 65) และในการสอนทุกครั้งจำเป็นจะต้องทำจุดประสงค์ไว้ให้ชัดเจน เพื่อจะได้ช่วยให้กำหนดองค์ประกอบอื่น ๆ ที่ตามมาได้สะดวก โดยจะมุ่งเน้นถึงผลลัพธ์ที่จะได้จากการสอนว่าควรจะเป็นชนิดใด (สงัด อุทรานันท์. 2532 : 14)

จินตนา สุขมาก ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมไว้ว่า วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นจุดประสงค์ในการเรียนการสอน ซึ่งชี้บ่งพฤติกรรมที่คาดหวังอย่างชัดเจน พฤติกรรมที่คาดหวังในจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นพฤติกรรมที่คาดว่าหลังจากที่นักเรียนได้เรียนตามวิธีการที่ครูวางไว้แล้ว นักเรียนจะเกิดพฤติกรรมอย่างนั้นขึ้นภายใต้สถานการณ์อันหนึ่ง (จินตนา สุขมาก. ม.ป.ป. ; 17)

ในการจัดการเรียนการสอน จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมยังเป็นตัวกำหนดแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการเตรียมการสอนอีกด้วย ดังที่ สุพิน บุญชูวงศ์ ได้กล่าวไว้ว่า

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นจุดประสงค์การศึกษาที่บ่งถึงการกระทำของนักเรียนอย่างชัดเจน ว่านักเรียนสามารถทำอะไรได้บ้าง หลังจากทีเรียนบทนั้น ๆ ไปแล้ว และการกระทำของนักเรียนที่ระบุนั้น จะต้องสังเกตเห็นได้อย่างชัดเจน และในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน การกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ชัดเจน ทำให้ครูสามารถหาวิธีการสอน เลือกสื่อการเรียนการสอน จัดกิจกรรมการเรียนการสอน และเตรียมการวัดผลและประเมินผลได้เหมาะสม ทำ

คุณค่าของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม Kibler, Becker และ Miles ได้บอกคุณค่าของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมว่าจะช่วยสื่อความหมายกับผู้อื่นให้เข้าใจดังนี้

1. ช่วยสื่อให้นักเรียนเข้าใจว่าจะต้องทำอะไรบ้างจากการเรียนการสอนในเรื่องนั้น ๆ ในลักษณะเช่นนี้นักเรียนจะเรียนได้ดีขึ้นเนื่องจากเขารู้จุดมุ่งหมายของการเรียน
2. ช่วยสื่อความหมายกับผู้ทำงานเกี่ยวกับหลักสูตร ทำให้สะดวกในการวางแผนการเรียนการสอน และจัดลำดับเนื้อหาวิชา
3. นักเรียนและที่ปรึกษาสามารถวางแผนร่วมกันได้สะดวก และถูกต้อง
4. ถ้าจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม มีความชัดเจนเพียงพอก็ย่อมทำให้ครูบอกผู้อื่นได้ว่าต้องการสอนอะไรแก่นักเรียน

5. ครูและผู้บริหารการศึกษาสามารถพิจารณาลักษณะของผลผลิตที่ได้จากการสอนว่าจะเป็นส่วนความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติอย่างละเท่าใด

นอกจากนี้ ถ้าจะพิจารณาในส่วนที่จะเป็นประโยชน์ต่อการสอนของครูโดยตรง จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมก็จะมีคุณค่าดังต่อไปนี้

1. ถ้าจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเขียนไว้ชัดเจน ก็จะสะดวกแก่ครูในการจัดรูปแบบการสอน และสามารถวัดและประเมินผลได้ตรงกับความต้องการ
2. นักเรียนจะถูกตรวจสอบความพร้อมก่อนว่าพร้อมที่จะเรียนให้บรรลุจุดประสงค์ข้อใด และยังจะช่วยให้นักเรียนสามารถเตรียมตัวสำหรับการเรียนได้ถูกต้องอีกด้วย
3. นักเรียนแต่ละคนจะสามารถประเมินผลการเรียนของตนเองได้ว่าเขามีความสามารถในจุดประสงค์แต่ละข้อเพียงใด (สงัด อุทรานันท์. 2532 : 61)

การเขียนจุดประสงค์สำหรับการเรียนการสอน

สำหรับขั้นตอนการเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่เสนอแนะโดยนักการศึกษา อาจมีความแตกต่างกันอยู่บ้าง Mager ได้แบ่งขั้นตอนการเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมไว้ 3 ขั้นตอนคือ

ขั้นที่ 1 พยายามชี้ให้ได้ว่าพฤติกรรมขั้นสุดท้ายที่นักเรียนควรจะแสดงออกคืออะไร

ขั้นที่ 2 กำหนดเงื่อนไขของพฤติกรรมที่ต้องการว่าจะเกิดขึ้นได้ในกรณีใด

ขั้นที่ 3 กำหนดมาตรฐานของพฤติกรรมนั้น ๆ ว่าแค่ไหนจึงจะเป็นที่ยอมรับ (สงัด อุทรานันท์. 2532 : 63)

Kibler, Becker และ Miles เสนอไว้ 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 เลือกจุดประสงค์ว่านักเรียนควรจะทำสิ่งใดได้บ้าง

ขั้นตอนที่ 2 จัดประเภทของจุดประสงค์ว่าเป็นประเภทใด

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์จุดประสงค์ที่เขียนขึ้นว่านักเรียนจะตอบสนองอย่างไร และมี

เกณฑ์อะไรในการตัดสินว่านักเรียนได้บรรลุผลตามที่ต้องการ

ขั้นตอนที่ 4 เขียนจุดประสงค์ให้จำเพาะเจาะจงลงไปว่าพฤติกรรมที่ต้องการนั้นคืออะไร มีเงื่อนไขและเกณฑ์การตัดสินอย่างไร (สังค อุทรานันท์. 2532 : 63)

สุพิน บุญชูวงศ์ กล่าวถึงการกำหนดเชิงพฤติกรรมไว้ดังนี้

1. กำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอนแบบชั่วคราว ที่ระบุว่าการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้านใด สำหรับเนื้อหาใด

2. กำหนดพฤติกรรมที่ครูคาดหวังว่าจะเกิดกับนักเรียน ให้เป็นพฤติกรรมที่สังเกตเห็นได้ โดยกำหนดอย่างละเอียดและครอบคลุมการเรียนรู้ ทั้งพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย

3. กำหนดสถานการณ์หรือเงื่อนไข ที่จะนำไปเกิดพฤติกรรมที่คาดหวัง โดยกำหนดว่าในสถานการณ์ใดนักเรียนจึงจะแสดงพฤติกรรมตามที่คาดหวังไว้ ซึ่งสถานการณ์มี 3 ลักษณะ คือ สถานการณ์ที่เป็นเนื้อหา สถานการณ์ที่เป็นสิ่งเร้า สถานการณ์ที่เป็นเงื่อนไข

4. กำหนดเกณฑ์ เกณฑ์เป็นส่วนหนึ่งที่ระบุถึงระดับความสามารถของพฤติกรรมที่แสดงออกในขั้นต่ำสุดที่ครูจะยอมรับได้ว่า นักเรียนเกิดการเรียนรู้จริง การกำหนดเกณฑ์ของพฤติกรรมที่คาดหวัง สามารถทำได้ 2 แบบ คือ กำหนดเป็นปริมาณและกำหนดเกณฑ์เป็นความเร็ว

5. กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ให้ประกอบด้วยพฤติกรรมที่คาดหวัง สถานการณ์ และเกณฑ์

6. พิจารณาทบทวนจุดประสงค์ที่กำหนดขึ้น เพื่อว่าจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมนั้นครบถ้วนตามเนื้อหาและการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ หรือไม่ มีความชัดเจนที่ผู้อ่านจะอ่านได้เข้าใจตรงกันหรือไม่ มีความเหมาะสมกับลักษณะนักเรียนหรือไม่ และครูสามารถจัดสถานการณ์เพื่อตรวจสอบพฤติกรรมที่คาดหวังได้หรือไม่ และใช้เกณฑ์ที่เหมาะสมหรือไม่ (สุพิน บุญชูวงศ์. 2531 : 29-33)

สังค อุทรานันท์ ได้แบ่งขั้นตอนการเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ในขั้นนี้ผู้สอนจะต้องคิดล่วงหน้าว่าหลังจากการเรียนการสอนสิ้นสุดลงไปแล้ว ผู้เรียนควรจะทำสิ่งใดได้บ้าง หรือควรเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะอย่างไร

การที่จะพิจารณาว่าผู้เรียนควรเปลี่ยนแปลงไปในด้านใดบ้างนั้น อาจจะยึดหลักเกณฑ์การแบ่งประเภทของจุดประสงค์ตามแบบใดแบบหนึ่งก็ได้ เช่น แบ่งเป็นด้านสติปัญญา (cognitive domain) ทักษะ (psychomotor domain) และเจตคติ (affective domain) ซึ่งเป็นการแบ่งจุดประสงค์ตามการจัดประเภทของ Bloom หรืออาจแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ตามทัศนะของ Beauchamp ได้แก่ ด้านสติปัญญา (cognitive) วิธีการคิด (syntactical) เจตคติ (affective) และการ

ประยุกต์ (applicative) หรือแบ่งตามข้อเสนอของ Cagne และ Briggs คือ ทักษะทางสติปัญญา การคำนวณว่ากรณีใดๆทั้งนั้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(intellectual skills) วิธีการคิด (cognitive strategies) ข้อมูลทางภาษา (verbal information) ทักษะทางกาย (motor skills) และเจตคติ (attitude) ก็ได้

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์และเลือกพฤติกรรมที่มีความเหมาะสม ควรจะคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. เลือกพฤติกรรมที่มีความชัดเจนมากที่สุด โดยหลีกเลี่ยงคำที่ตีความได้หลายอย่าง เช่น ให้รู้ ให้เข้าใจ ให้ซาบซึ้ง ให้พอใจ ฯลฯ

2. คว้าสัดส่วนของพฤติกรรมแต่ละประเภทมีความเหมาะสมเพียงใด กล่าวคือ ควรจะคำนึงถึงจุดประสงค์ทั้งทางด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติทุกครั้ง แต่ไม่จำเป็นจะต้องใช้สัดส่วนเท่ากัน

ขั้นที่ 3 เขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมพร้อมเงื่อนไขและเกณฑ์การตัดสิน

ในการตั้งเงื่อนไขและเกณฑ์การตัดสินพฤติกรรม อาจจะทำได้โดยการบอกเป็นอัตราส่วนร้อยละ หรือกำหนดเป็นเวลาก็ได้ (สังัด อุทรานันท์, 2532 : 64-65)

คำระบุดังพฤติกรรมประเภทต่างๆ

ด้านพุทธิพิสัย

1. ความรู้ ได้แก่ ให้ความหมายได้ บอกเรื่องราวได้ ตั้งชื่อเรื่องได้ จับคู่ได้ เลือกได้ เขียนโครงร่างได้

2. ความเข้าใจ ได้แก่ แยกแยะได้ อธิบายได้ แปลความได้ ให้เหตุผลได้ เปลี่ยนข้อความได้ ขยายความได้ ย่อความได้ ยกตัวอย่างได้

3. การนำไปใช้ ได้แก่ ปฏิบัติได้ แสดงได้ เตรียมการได้ ผลิตได้ สาธิตได้ คำนวณได้ แก้ปัญหาได้ คิดค้นได้ ทำให้อุบัติ

4. การวิเคราะห์ ได้แก่ จำแนกได้ แบ่งกลุ่มได้ อ้างอิงได้

5. การสังเคราะห์ ได้แก่ รวบรวมได้ จัดกลุ่มได้ ป้องกันได้ สร้างระบบได้ อธิบายได้ จัดระเบียบใหม่ได้ เขียนได้

6. การประเมินค่า ได้แก่ เกิดความพอใจ เห็นความแตกต่าง เปรียบเทียบได้ สรุปความได้ วิจาร์ณได้ ตัดสินได้ อธิบายได้แปลความ ได้สัมพันธ์เรื่องราวได้

ด้านจิตพิสัย

1. การรับ ได้แก่ สอบถาม ทำตาม ให้ เลือกบรรยาย ชี้ บอกชื่อ บอกตำแหน่งที่ตั้ง

2. การตอบสนอง ได้แก่ ตอบ ช่วยเหลือ ทำตาม อภิปราย ปฏิบัติ อ่านรายงาน เลือก เขียน

3. การเห็นคุณค่า ได้แก่ ทำให้เสร็จ อธิบาย ทำตาม ริเริ่ม ร่วมให้ข้อเสนอแนะ รายงาน มีส่วนร่วม ศึกษา

4. การจัดรวบรวม ได้แก่ จัด รวม เปรียบเทียบ ชี้ ผสมผสาน จัดระเบียบ เตรียมการ สัมพันธ์ สังเคราะห์

ด้านทักษะพิสัย

พฤติกรรมที่แสดงให้รู้ว่ามีทักษะในการทำงาน อาจแสดงออกมาให้เห็นดังนี้

1. แสดงให้ถูกลักษณะ เช่น ว่ายน้ำ วิ่ง โยนลูกบอล
2. ปฏิบัติได้ถูกต้อง เช่น เลื่อย เจาะ ตอกตะปู ตัดตั้ง
3. แสดงได้คล่องแคล่ว เช่น เต้นรำถูกจังหวะ เล่นเปียนโน
4. ทำงานได้รวดเร็ว ถูกต้อง และสวยงาม เช่น พิมพ์ดีด เขียนหนังสือ
5. ทำงานคล่องแคล่ว และปลอดภัย เช่น การขับรถ การทำงานต่าง ๆ

คำที่ระบุว่ามีทักษะ ได้แก่ จัดตั้ง สร้าง เปลี่ยน ซ่อม ทำความสะอาด ทำให้แน่น บด

ทำ ผสม ทาสี บรรจุหีบห่อ (สุพิน บุญชูวงศ์. 2531 : 29-31)

6. การเลียนแบบ ได้แก่ ประกอบ ก่อ เปลี่ยน สร้าง ประดิษฐ์ ฝึก
7. การทำตามแบบ ได้แก่ ออกแบบ ถอด ประกอบ ตัด ต่อ ผสม
8. การหาความถูกต้อง ได้แก่ กระทำ ปรับแต่ง ใส ชัน กลึง ไล่ ฯลฯ

สถานการณ์หรือเงื่อนไข หมายถึง การกำหนดสภาพหรือขอบเขตของสภาวะแวดล้อม ซึ่งก่อให้เกิดพฤติกรรมของผู้เรียน เช่น ข้อความที่ว่าเมื่อสิ้นสุดการปฏิบัติงานตามขั้นตอน เมื่อได้ดูแบบ หลังจากดูการสาธิต หลังจากการทดลองปฏิบัติ เมื่อได้เห็นแปลวไฟจากหัวเชื่อมแกสเมื่อได้ดูวงจรไฟฟ้า เมื่อฝึกพิมพ์ข้อความจำนวน 10 รอบ ฯลฯ

เกณฑ์ หมายถึง ความสามารถขั้นต่ำที่ผู้เรียนจะต้องแสดงพฤติกรรมออกมาหลังจากได้ศึกษาเนื้อหา หรือฝึกปฏิบัติงานที่กำหนดให้แล้ว เพื่อใช้วัดว่าผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ประสงค့်ขนาดใด ระดับใด จึงจะใช้ได้ อาจจำแนกวิธีที่กำหนดดังนี้

1. เกณฑ์ที่เป็นเวลาหรือความเร็ว กำหนดระดับทักษะของการปฏิบัติว่าจะต้องทำได้ภายในเวลาเท่าใด เช่น ทำให้เสร็จภายในเวลา 2 นาที 5 นาที 10 นาที ฯลฯ
2. เกณฑ์ที่เป็นปริมาณ กำหนดจำนวนที่ปฏิบัติได้ เช่น ผลิตได้ 10 ชิ้น ในพื้นที่ 9 ตารางเมตร จำนวน 10 บรรทัด
3. เกณฑ์ที่เป็นคุณภาพ กำหนดเกณฑ์โดยใช้คุณภาพของงานเป็นหลัก เช่น ได้ถูกต้อง อย่างแข็งแรง อย่างประหยัด ไม่มีการผิดพลาด ได้ตามขนาดที่กำหนด

ในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ จะต้องกำหนดจุดประสงค์ของการสอนไว้ในเอกสารต่าง ๆ ดังนี้

1. แผนการสอน (teaching plan)
 - 1.1 แผนการสอนรายวิชา
 - 1.2 แผนการสอนรายคาบ
 - 1.2.1 แผนการสอนภาคทฤษฎี
 - 1.2.2 แผนการสอนภาคปฏิบัติ

2. ใบช่วยสอน (instruction sheet)
 - 2.1 ใบความรู้ (information sheet)
 - 2.2 ใบปฏิบัติงาน (operation sheet)
 - 2.3 ใบงาน (job sheet)
 - 2.4 ใบมอบหมายงาน (assignment sheet)

ในแผนการสอนรายวิชา จุดประสงค์ของการสอนนั้นคัดลอกจากจุดประสงค์รายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรทั้งหมด

ในแผนการสอนรายคาบทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ จุดประสงค์ของการสอนจะต้องมีคุณสมบัติ 3 ประการ คือ ความครอบคลุม ความชัดเจน และความเหมาะสม

ความครอบคลุม หมายถึง ความครอบคลุมมวลพฤติกรรม 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย เพราะทั้ง 3 ประการ เป็นองค์ประกอบเพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม อย่างไรก็ตาม แผนการสอนหรือบันทึกการสอนหนึ่ง ๆ อาจไม่จำเป็นต้องครบองค์ประกอบ 3 ประการนี้เสมอไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเวลา เนื้อหา และตัวผู้เรียน (วัย)

ความชัดเจน หมายถึง จุดประสงค์นั้นมีความเป็นพฤติกรรมมากพอที่จะตรวจสอบได้ว่ามีบรรลุแล้วหรือไม่

ความเหมาะสม หมายถึง จุดประสงค์นั้นไม่สูงหรือไม่ต่ำเกินไป ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงเวลา เนื้อหา และวัยของผู้เรียน

ในใบความรู้ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมต้องกำหนดให้ชัดเจน สามารถวัดได้

ในใบปฏิบัติงาน ใบงาน และใบมอบหมายงาน จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ต้องบอกจุดมุ่งหมายของการทำงาน ให้นักเรียนทำงานได้ตรงเป้าหมายที่ได้วางไว้

2.4.3 การกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน

เนื้อหาสาระสำหรับสอนเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ สัจจ อุทรานันท์ ได้กล่าวถึงความสำคัญของเนื้อหาสาระไว้ว่า

ในทางจิตวิทยาการเรียนรู้จะถือว่าเนื้อหาสาระเสมือนอุปสรรคที่วางกั้นระหว่างแรงจูงใจของผู้เรียนกับจุดหมายปลายทาง นอกจากนี้ นักจิตวิทยาการเรียนรู้ยังถือว่าอุปสรรคเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ ทั้งนี้เนื่องจากว่าถ้าไม่มีปัญหาหรืออุปสรรคมาขวางกั้นระหว่างผู้เรียนกับจุดหมายปลายทางแล้ว จุดหมายอันนั้นก็จะได้โดยอาศัยประสบการณ์เดิมในลักษณะเช่นนี้การเรียนรู้จะไม่เกิดขึ้นเลย ถึงแม้ว่านักจิตวิทยาจะมองเนื้อหาสาระเป็นเสมือนอุปสรรคหรือปัญหาที่ผู้เรียนจะต้องเอาชนะก็ตาม แต่นักจิตวิทยาก็ยืนยันว่าอุปสรรคที่นำมาสอนนั้นจะต้องไม่ยากจนเกินไป ดังนั้นการเลือกเนื้อหาสาระที่นำมาสอนนั้นจำเป็นต้องคำนึงถึง

ความต่อเนื่องกับความรู้พื้นฐานเดิมของผู้เรียนด้วย ถ้าหากเนื้อหาสาระที่นำมาสอนมีความง่ายเกินไป ผู้เรียนก็จะไม่เกิดการเรียนรู้แต่อย่างใด แต่ในทางตรงข้าม หากเนื้อหาสาระที่นำมาสอนมีความยากจนเกินไป หรือไม่มีความต่อเนื่องกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน เนื้อหาอันนั้นก็จะเป็นอุปสรรคที่ผู้เรียนไม่สามารถจะเอาชนะได้ ในลักษณะเช่นนี้การเรียนการสอนก็เกิดขึ้นด้วยความยากลำบากหรือจะไม่เกิดขึ้นเลยก็ได้

การเลือกและจัดระบบเนื้อหาวิชา ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้ให้หลักการไว้ว่า เนื้อหาวิชาเปรียบเทียบพาหนะที่จะนำไปสู่สัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา หรือผลของกรอบรม โดยการสอนเนื้อหาและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ซึ่งเชื่อได้ว่าผู้เรียนจะได้รับความสามารถที่ต้องการ ให้มีทั้งการเลือก และจัดเนื้อหาให้เป็นระบบ จะต้องวิเคราะห์ลักษณะเด่นของความรู้ที่จะได้จากวิชานั้น และลักษณะของกระบวนการเรียนรู้นั้นด้วย ซึ่งทุกอย่างจะต้องชัดเจน มิฉะนั้นอาจจะเกิดการบิดเบือนหรือการไม่อาจจะเรียนได้ (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ 2535 : 55)

ในการคัดเลือกเนื้อหาวิชานั้นเป็นหน้าที่ของผู้สอน จินตนา ยูนิพันธ์ ได้ให้แนวทางไว้ว่า

การกำหนดเนื้อหาวิชา เป็นหน้าที่ของครูผู้สอนที่จะต้องกระทำอย่างรอบคอบ จะเป็นงานร่วมกันของคณาจารย์ และเป็นงานที่ต้องใช้เวลานาน เนื้อหาที่คัดเลือกนั้นควรจะเป็นความรู้ที่จะต้องเรียน และควรเรียนเป็นเนื้อหาที่มีความตรงและสำคัญ สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและความต้องการของสังคม มีความสัมพันธ์ระหว่างความกว้าง และความลึกซึ้ง มีการจัดลำดับเนื้อหา เพื่อให้การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และเป็นขั้นตอน นอกจากนี้เนื้อหาจะต้องสนองจุดประสงค์ของหลักสูตรของรายวิชาอย่างกว้างขวาง และสอดคล้องกับบุคลิกภาพ ประสบการณ์ ความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน (จินตนา ยูนิพันธ์. 2527 : 136)

เนื้อหาวิชาเป็นส่วนสำคัญของหลักสูตร เพราะเป็นส่วนที่ตอบสนองต่อความมุ่งหมายของหลักสูตรที่ตั้งไว้ มีหลักเกณฑ์ในการกำหนดเนื้อหาวิชาดังนี้

1. มีความเชื่อถือได้และเป็นแก่นสารของความรู้ในแต่ละวิชา
2. สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของสังคม
3. ความสมดุลระหว่างความกว้าง ความลึกซึ้ง หมายถึงการให้ข้อมูลขบวนการและความคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ อย่างเพียงพอที่ผู้เรียนจะเกิดความเข้าใจถึงหลักสูตรและความคิดรวบยอดได้ลึกซึ้ง
4. สนองความมุ่งหมายได้หลายประการ
5. สอดคล้องกับบุคลิกภาพในการเรียนรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน
6. สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน (สมิทร คุณานุกร. 2528 :

ผู้สอนพิจารณาขอบข่ายของเนื้อหา ในหลักสูตรควรมีรายละเอียดมากน้อยเพียงใด และสร้างเนื้อหานั้นให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน และให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียนตามสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นนั้น ๆ วิธีการกำหนดเนื้อหาวิชาสำหรับการสอนแต่ละวิชามีขั้นตอนกิจกรรมของผู้สอนดังต่อไปนี้

1. การศึกษาเอกสารหลักสูตร ฉบับที่ใช้อยู่ให้เข้าใจในองค์ประกอบต่าง ๆ โดยเฉพาะปรัชญา และจุดประสงค์ของหลักสูตรให้เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างวิชาที่จะสอนกับวิชาอื่น ๆ ตลอดจนศึกษารายละเอียดของคำอธิบายรายวิชารวมทั้งศึกษาจุดประสงค์ของชั้นปี (ถ้ามี)

2. คำนึงถึงความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และคำอธิบายรายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

3. กำหนดเนื้อหาวิชาที่เป็นข้อมูลเท็จจริง มโนทัศน์ หลักสูตรการแก้ปัญหาและความคิดสร้างสรรค์ ทักษะต่าง ๆ เจตคติ ค่านิยม ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

เนื่องจากเนื้อหาวิชาเป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ดังนั้นเนื้อหาวิชาที่จะสอนให้กับผู้เรียน ผู้สอนควรคำนึงถึงเนื้อหาที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีการพัฒนาการหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ตามจุดประสงค์ของรายวิชานั้น ๆ (จินตนา ยูนิพันธ์, 2527 : 136-137)

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้กล่าวถึงวิธีการเลือกเนื้อหาวิชาสำหรับสอนไว้ว่า การเลือกเนื้อหาวิชาสำหรับวิชาใดวิชาหนึ่งขึ้นอยู่กับเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่ต้องการบรรจุเนื้อหาวิชา จะเป็นสิ่งที่มีคุณค่าทางการศึกษาที่จะเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน เนื้อหาวิชาใดก็ตามจะประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ และเจตคติ ในหลักสูตรช่างเทคนิค การวิเคราะห์จะช่วยให้เป็นแนวทางให้เนื้อหาเหมาะสมกับโปรแกรม นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงการวิเคราะห์ตัว ผู้เรียนและสังคมด้วย การรวมเนื้อหาจะช่วยให้หลักสูตรเป็นรูปเป็นร่างขึ้นแต่ก็ไม่ใช่ว่าสิ่งสุดท้ายที่จะสอน อาจมีเนื้อหาอื่นที่เพิ่มขึ้น หรือเนื้อหาอื่นที่จะนำไปสู่การพัฒนาบุคคลเช่นในด้านคุณภาพ และคุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ความรับผิดชอบ ความมานะพยายาม เป็นต้น

เรื่องที่จะสอนสามารถจัดหมวดหมู่ได้ 3 ระดับคือ

1. เนื้อหาวิชาที่ผู้เรียนจำเป็นต้องรู้และต้องเรียน
2. เนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับเรื่องที่ต้องเรียน เป็นเรื่องที่ควรเรียน
3. เนื้อหาที่อยากจะให้ผู้เรียน และผู้เรียนอยากเรียนรู้ (ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2535 : 55)

ในด้านอาชีพศึกษาจะต้องมีการวิเคราะห์งานออกมาเป็นส่วนย่อย ๆ เพื่อให้เห็นแนวทางการฝึกอบรม หากผู้สอนได้รับความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านก็จะเป็นการดีอย่างยิ่ง ดังที่ เมธิ ปิรันธนานนท์ ได้กล่าวถึงขั้นตอนการวิเคราะห์งานขั้นที่ 3 ไว้ว่า

การพิจารณาความรู้ในทักษะต่าง ๆ เป็นขั้นตอนที่ยากขึ้นไปอีกและจำเป็นต้องอาศัยผู้ที่

มีความรู้ในงานอาชีพเป็นอย่างดี สิ่งหนึ่งที่จะต้องคำนึงถึงในขั้นตอนนี้คือ ระดับผลสัมฤทธิ์ทาง การศึกษาที่กำหนดไว้ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเรียนของผู้เรียนที่จบรายวิชานี้ มักจะมีการอ้างเอาเสมอว่าผู้ที่มาเรียนอาชีวะและเทคนิคศึกษา เป็นผู้ที่ได้ศึกษาระดับมัธยมศึกษามาแล้ว ย่อมมีความรู้ทางคณิตศาสตร์ พอที่จะมาแก้ปัญหาและสามารถทำความเข้าใจในสิ่งที่เขาอ่านได้ แต่ไม่เป็นความจริงเสมอไป แม้เขาจะสอบผ่านได้ แต่บางคนก็ไม่มีความรู้พื้นฐานอย่างจริงจัง จึงไม่ควรมองข้ามเรื่องนี้ไปเสีย ในการให้ได้มาซึ่งทักษะแต่ละอย่าง เช่น การต่อท่อประปาได้ถูกต้อง บุคคลนั้นต้องรู้จักท่อประปาแบบต่าง ๆ ทั้งประเภทขนาด และวิธีการนำท่อมาต่อเชื่อมกันอย่างเหมาะสม การจัดวางท่อให้พอดีจำเป็นต้องอาศัยความรู้ในเครื่องมือต่าง ๆ ที่จะมาประกอบวิธีการใช้ การอุดและบัดกรีไม่ให้มีรอยรั่วต้องแจ่มแจ้งความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีทักษะนั้น โดยเขียนลงบนแผ่นกระดาษ (เมธี ปิลันธนานนท์. 2533 : 14)

เพื่อให้เห็นความแตกต่างของลักษณะเนื้อหาสาระ ที่จะนำมาสอนให้ชัดเจนยิ่งขึ้นจึงจะแบ่งประเภทของเนื้อหาสาระออกเป็น 5 ประเภท คือ

1. ข้อเท็จจริงและความรู้ธรรมดา
2. ความคิดรวบยอดและหลักการ
3. การแก้ปัญหาและการคิดสร้างสรรค์
4. ความสามารถและทักษะทางกาย
5. เจตคติและค่านิยม

มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ข้อเท็จจริงและความรู้ธรรมดา

ข้อเท็จจริงคือ ข้อมูลอันเป็นที่ยอมรับของคนในสังคมเดียวกัน ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเท็จจริงอาจได้รับโดยตรงจากการสัมผัสกับสิ่งแวดล้อม หรืออาจจะได้รับจากการถ่ายทอดทางภาษาพูด หรือเขียน อาจจำแนกออกเป็นลักษณะย่อย ๆ ได้ 3 ชนิดคือ

1.1 ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่มีความหมายน้อย ได้แก่ คำพูดต่าง ๆ ที่กล่าวออกมาแล้วเป็นที่เข้าใจของคนทั่ว ๆ ไป โดยไม่มีความสลับซับซ้อนแต่อย่างใด

1.2 ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงเฉพาะ เป็นข้อมูลที่มีความหมายเฉพาะตัว เช่น วันปียมหาราชตรงกับวันที่ 23 ตุลาคม วันชาติของไทยตรงกับวันที่ 5 ธันวาคม

1.3 ข้อมูลที่เป็นความรู้ซึ่งสื่อได้ด้วยภาษา เป็นข้อมูลที่เป็นความรู้จะเกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงต่าง ๆ มากกว่า 2 สิ่งขึ้นไป และโดยมากจะเป็นสิ่งที่เรียนและจดจำจากคำบอกเล่าของบุคคลอื่น ไม่ใช่แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

2. ความคิดรวบยอดและหลักการ

2.1 ความคิดรวบยอด หมายถึง ความคิดที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะรวม ๆ ว่ามีลักษณะอย่างไร หรือมีความแตกต่างจากสิ่งอื่นอย่างไร คนที่มีความคิดรวบยอดต่อสิ่งใดนั้นจะมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. บอกได้ว่าสิ่งต่าง ๆ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ เหมือนกับสิ่งที่มีอยู่ในกลุ่มเดียวกันหรือแตกต่างจากสิ่งอื่น ๆ ที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันอย่างไร
2. สิ่งนั้นมีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับสิ่งอื่น เป็นขั้นตอนอย่างไร
3. หาหลักเกณฑ์และแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความคิดรวบยอดในสิ่งนั้นได้
4. เรียนรู้เกี่ยวกับความคิดรวบยอดในสิ่งอื่นที่มีระดับความยากง่าย ระดับเดียวกันได้เร็วขึ้น

2.2 หลักการ เป็นข้อความที่กล่าวถึงความคิดรวบยอดตั้งแต่ 2 ชนิดขึ้นไป เช่น "สสารเมื่อได้รับความร้อนจะขยายตัว" จะเห็นได้ว่าประโยคที่กล่าวมานี้ประกอบด้วยความคิด รวบยอดหลายชนิดได้แก่ สสาร ความร้อน และขยายตัว เป็นต้น

3. การแก้ปัญหาและการคิดสร้างสรรค์

การแก้ปัญหาและการคิดสร้างสรรค์ เป็นเนื้อหาซึ่งใช้ความสามารถทางสติปัญญาขั้นสูงสุด ผู้ที่จะแก้ปัญหาหรือคิดสร้างสรรค์สิ่งใดนั้นจำเป็นจะต้องอาศัยความรู้พื้นฐานเดิมทั้งในด้านข้อมูล ความคิดรวบยอดและหลักการอย่างเพียงพอ ภารกิจของครูในการจัดการเรียนการสอนก็คือการสอบแต่ละครั้งควรจะต้องกระตุ้นถึงด้วยว่าจะต้องการให้ผู้เรียนได้คิดแก้ปัญหาอะไรบ้าง และจะเปิดโอกาสให้แสดงความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหานั้นอย่างไร

4. ทักษะทางกาย

ทักษะทางกายจะเป็นการรับรู้และตอบสนองทางกายอย่างคล่องแคล่วว่องไว โดยมากเมื่อพูดถึงความสามารถ หรือทักษะมักจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวของส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย เช่น การพิมพ์ดีด การเล่นเกม การปฏิบัติงานต่าง ๆ ในวิชาที่เรียนและวิชาชีพ

5. เจตคติและค่านิยม

เจตคติ เป็นความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อบุคคล สิ่งของ หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ในลักษณะของการชอบหรือไม่ชอบ ส่วนค่านิยมเป็นสิ่งที่คนส่วนใหญ่ยอมรับกันว่ามีคุณค่ามาก มีความดี ความงาม และเป็นที่ยอมรับของคนในสังคมนั้น ๆ ทั้งเจตคติและค่านิยมเป็นสิ่งที่วิทยาลัยจะต้องปลูกฝังให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน

เนื่องจากเจตคติและค่านิยมเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ ดังนั้นจึงมีคำถามว่า มี เจตคติและค่านิยมอะไรบ้างที่ควรจะนำมาสอน เป็นหน้าที่ของผู้สอนแต่ละคนจะต้องพิจารณาและตัดสินใจว่าจะช่วยพัฒนาเจตคติและค่านิยมที่ยังปรารถนาให้เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนได้อย่างไร

การเขียนเนื้อหา

เนื้อหา หมายถึง ส่วนที่ให้รายละเอียดของเรื่องจะประกอบไปด้วยทฤษฎี หลักการ แนวปฏิบัติ และข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จะต้องตรงหรือสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม หัวข้อเรื่องสมบูรณ์และครบถ้วนตามโครงสร้างที่วางไว้ อาจมีตัวอย่างประกอบ ภาพ แผนภูมิ แผนที่

แนวการเขียนเนื้อหา มีหลักการดังนี้

1. เนื้อหาจะต้องทันสมัยอาจจะได้จากการค้นคว้า จากวารสารผลงานวิจัยหรือตำรา

ใหม่ ๆ

2. มีความยากง่ายเหมาะสมแก่ระดับของผู้เรียน

3. ใช้ศัพท์และสำนวนภาษาง่าย ๆ สะดวกแก่การสื่อความหมาย และเป็นศัพท์บัญญัติ

4. เนื้อหาจะต้องสนองตอบจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

5. การนำเสนอเนื้อหาจะต้องลำดับหัวข้อได้เหมาะสม

6. ในแต่ละส่วนควรเขียนในลักษณะการนำเข้าสู่เรื่อง การขยายความและการสรุป

เนื้อหาสาระสำหรับสอนในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ จะนำไปบรรจุไว้ในแผน

การสอนรายคาบทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และใบความรู้จะต้องมีคุณสมบัติ 3 ประการ คือ ความถูกต้อง ความครอบคลุม และความชัดเจน ดังนี้

ความถูกต้อง หมายถึง เนื้อหาสาระนั้นจะต้องตรงกับหลักวิชาล่าสุด อาจยึดตามแบบเรียนที่ใช้อยู่ตามปกติก็ได้

ความครอบคลุม หมายถึง ปริมาณเนื้อหาตามหัวข้อนั้น ๆ มีมากพอที่จะก่อให้เกิดความคิดรวบยอดได้

ความชัดเจน หมายถึง เนื้อหามีแบบแผนของการนำเสนอ และมีสาระไม่สับสนเข้าใจง่าย

แบบแผนของการนำเสนอ มีรายละเอียดดังนี้คือ

1. กำหนดหัวข้อใหญ่ ในบทหรือตอนต่าง ๆ ให้เหมาะสม เรียงตามลำดับความยากง่าย จากบทหรือตอนที่ง่ายไปหาบทหรือตอนที่ยากตามลำดับ ให้ครบถ้วนสมบูรณ์ตามหลักสูตร

2. กำหนดหัวข้อรอง หัวข้อย่อยต่าง ๆ ให้เหมาะสมครบถ้วน จัดลำดับหัวข้อให้เหมาะสม

3. ภาพประกอบ แสดงเฉพาะภาพที่สอดคล้องกับเนื้อหาแต่ละหัวข้อ

ตัวอย่าง

.....หัวข้อใหญ่

1. หัวข้อรอง

1.1 หัวข้อย่อย

1.2 หัวข้อย่อย

ฯลฯ

2. หัวข้อรอง

2.1 หัวข้อย่อย

2.2 หัวข้อย่อย

2.3 หัวข้อย่อย

๑๑๑

หลักสูตร

หลักสูตร มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน เป็นเครื่องมือนำทางที่กำหนดทิศทางของการจัดการศึกษา ในการที่จะให้ความรู้ ถ่ายทอดวัฒนธรรม และเสริมสร้างทักษะ เจตคติ ค่านิยม และเสริมสร้างความเจริญเติบโตให้แก่ผู้เรียนให้พัฒนาไปทุก ๆ ด้าน เพื่อเป็น ประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของตนเองและของสังคม

สุमित คุณากร (2528 : 139) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ คือ โครงการประมวลความรู้และประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้กับนักเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ เพื่อการจัดประสบการณ์ในการเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ ค่านิยม ความต้องการทางสังคม

สังัด อุทรานันท์ (2528 : 16) กล่าวว่า ค่านิยมของหลักสูตร ถึงแม้จะมีความแตกต่างกัน แต่นักปราชญ์ทางหลักสูตร ได้ยอมรับค่านิยมของหลักสูตรในลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้

1. หลักสูตร คือ สิ่งที่สร้างขึ้นในลักษณะของรายวิชา ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาสาระที่จัดเรียงลำดับความยากง่ายหรือเป็นขั้นตอนอย่างดีแล้ว
2. หลักสูตร ประกอบด้วย ประสบการณ์ทางการเรียน ซึ่งได้วางแผนไว้เป็นการ ล่วงหน้า เพื่อมุ่งหวังให้เด็กได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ต้องการ
3. หลักสูตร เป็นสิ่งที่สังคมสร้างขึ้นสำหรับให้ประสบการณ์ของการศึกษาแก่เด็กในโรงเรียน
4. หลักสูตร ประกอบด้วยประสบการณ์ทั้งหมดของผู้เรียน ซึ่งเขาได้รับรู้และได้ตอบสนองต่อการแนะแนวทางของโรงเรียน

แทนเนอร์ (Tanner. 1980 : 43) ได้กล่าวไว้ว่า หลักสูตร หมายถึง การสร้างความรู้และประสบการณ์ ให้พัฒนาอย่างเป็นระบบภายในสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ของตนเอง

กู๊ด (Good. 1973 : 137) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการ คือ

1. หลักสูตร คือ เนื้อหาวิชาที่ได้จัดไว้อย่างเป็นระบบ ให้ผู้เรียนได้ศึกษาเพื่อจบชั้นเรียนหรือรับประกาศนียบัตรในหมวดวิชาสำคัญ
2. หลักสูตร คือ แก่โครงทั่วไปของเนื้อหา หรือสิ่งเฉพาะที่จะต้องสอน ซึ่งโรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้จนจบชั้น หรือได้รับประกาศนียบัตร เพื่อให้สามารถเข้าเรียนต่อในทางอาชีพต่อไป

3. หลักสูตร คือ กลุ่มของรายวิชาและประสบการณ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งนักเรียนได้เรียนภายใต้การแนะนำของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมธี ปิลันธนานนท์ (2530 : 47) ได้กล่าวไว้ว่า หลักสูตร หมายถึง ผลรวมของการศึกษาที่ได้วางแผนและจัดขึ้นไว้อย่างมีระบบ เพื่อช่วยให้เกิดปฏิสัมพันธ์ขึ้นในระหว่างผู้เรียนกับระบบการสอน เพื่อเป็นการนำไปสู่การเรียนรู้ เพราะแกนกลางของหลักสูตรนั้นอยู่ที่การเรียนรู้ และการเรียนรู้จำเป็นจะต้องประกอบด้วยเนื้อหาวิชาและกระบวนการต่าง ๆ ร่วมกัน

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2521 : 2) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 4 ประการ คือ

1. รายการที่ทางโรงเรียนกำหนดสอน และรวมทั้งวัสดุหลักสูตรอื่น ๆ
2. รายการที่สอนให้กับเด็ก
3. รายวิชาที่ทางโรงเรียนเปิดสอน
4. การวางแผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ซึ่งทางโรงเรียนจัดเสนอแนะขึ้นไว้

Saylor และ Alexander (1959 : 23) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 4 ประการ คือ

1. ความหมายของหลักสูตรในแง่ของวิชาและเนื้อหาวิชา กล่าวคือ หลักสูตร หมายถึง วิชาและเนื้อหาวิชาที่สอน โดยครู และเรียน โดยนักเรียน
2. ความหมายของหลักสูตรในแง่ของมวลประสบการณ์ของผู้เรียน หมายถึง ลำดับของสิ่งต่าง ๆ ซึ่งผู้เรียนจะต้องทำและหาประสบการณ์ โดยการพัฒนาความสามารถในการทำสิ่งต่าง ๆ ให้ดี เพื่อเสริมสร้างกิจกรรมในการดำเนินชีวิต
3. ความหมายของหลักสูตรในแง่ของวัตถุประสงค์ กล่าวคือ หลักสูตรไม่เพียงแต่หมายถึง สิ่งที่นักเรียนจะสามารถทำได้ขณะเรียนเท่านั้น แต่หมายถึงสิ่งที่เขาจะทำได้หลังจากเรียนแล้วด้วย
4. ความหมายของหลักสูตรในแง่ของการวางแผน กล่าวคือ หลักสูตร คือ แผนการสำหรับจัดเตรียมชุดการเรียนการสอนที่เหมาะสม เพื่อผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายกว้าง ๆ ทางการศึกษา ซึ่งสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์เฉพาะ เพื่อสนองความต้องการของประชากรเฉพาะแห่ง และมีโรงเรียนเป็นศูนย์กลาง

จากความหมายหลักสูตรดังกล่าว สรุปได้ว่า หลักสูตร คือ สิ่งที่กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน หรือการจัดประสบการณ์ทางการศึกษาเข้าด้วยกันทั้งหมด เพื่อเป็นรากฐานของกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งนักศึกษาต้องได้รับภายใต้การดำเนินงานของสถานศึกษา โดยที่ประสบการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้จะมิอยู่ในหรือนอกสถานศึกษาก็ได้

องค์ประกอบของหลักสูตร

จุดมุ่งหมาย เป็นส่วนประกอบที่สำคัญของหลักสูตร เพราะจุดมุ่งหมายจะเป็นเครื่องชี้ถึงเป้าหมายของหลักสูตรว่าต้องการให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะเป็นเช่นใด ความสำคัญของจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีดังนี้

1. จะเป็นแนวทางในการจัดเนื้อหาสาระที่นำมาบรรจุไว้ในหลักสูตรได้อย่างเหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับครูใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า เปรียบเทียบเนื้อหาไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

2. จะเป็นแนวทางให้ครูได้จัดประสบการณ์ที่เหมาะสมให้กับผู้เรียน

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. จะบอกให้ผู้เรียนได้ทราบว่าเขาควรจะเรียนรู้อะไรบ้าง จะช่วยให้นักเรียนได้เตรียมตัวเป็นการล่วงหน้า

4. จะเป็นแนวทางในการกำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน (สังค์ อุทรานนท์. 2527 : 182-214)

การนำหลักสูตรไปใช้

Beauchamp (1975 : 164) ได้กล่าวถึงการนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง การนำหลักสูตรไปปฏิบัติโดยประกอบด้วยกระบวนการที่สำคัญที่สุดคือ การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้ครูได้มีพัฒนาการเรียนการสอน

ธำรง บัวศรี (2504 : 165) ได้กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง การจัดกระบวนการเรียนการสอนสำหรับสอนเป็นประจำทุกวัน

กรมอาชีวศึกษาได้กำหนดภารกิจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรว่า ผู้บริหารหรือผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา และครู ต้องร่วมกันบริหารการใช้หลักสูตร โดยการศึกษาหลักสูตร กำหนดการปฏิบัติงาน กระบวนการปฏิบัติงาน กิจกรรมการสอน และกำหนดแผนงานส่งเสริมการเรียนการสอน (กรมอาชีวศึกษา. 2527 : 1-2)

เนื้อหาวิชา

เนื้อหาวิชาเป็นส่วนสำคัญของหลักสูตร เพราะเป็นส่วนที่ตอบสนองต่อความมุ่งหมายของหลักสูตรที่ตั้งไว้ (สมิทร คุมากร. 2518 : 102-103) ได้เสนอหลักเกณฑ์การกำหนดเนื้อหาวิชา คือ

1. มีความเชื่อถือได้และเป็นแก่นสารของความรู้ในแต่ละวิชา
2. สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของสังคม
3. สนองความมุ่งหมายได้หลายประการ
4. สอดคล้องกับวุฒิภาวะในการเรียนรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน
5. สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน

2.4.4 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

กระบวนการเรียนการสอนจะประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ หลายชนิด และจะต้องอาศัยความรู้ในทฤษฎีหรือหลักการต่าง ๆ จากหลายแขนงวิชา เช่นความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีสอนการใช้ทรัพยากรและเครื่องมือต่างๆ และการแนะแนวการเรียนการสอน ผู้สอนจะต้องศึกษาหลักสูตรเพื่อให้เข้าใจในจุดมุ่งหมาย หลักการและโครงสร้างของหลักสูตรอย่างชัดเจนเสียก่อนว่า

หลักสูตรต้องการอะไร ต้องการให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมเช่นใด เมื่อผู้สอนทราบถึงเจตนารมณ์ของหลักสูตรอย่างดีแล้วจึงจะสามารถจัดประสบการณ์ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักสูตรได้

กิจกรรมที่จะจัดนี้อาจจะเป็นได้ทั้งกิจกรรมในหลักสูตร คือ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นในชั้นเรียนควบ
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการวิชาการเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิพนธ์ให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งนั้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คู่ไปกับการเรียนการสอนในแต่ละวิชา หรืออาจจะเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร ก็คือกิจกรรมนอกห้องเรียน อันจะช่วยให้การเรียนการสอนเข้าใจมากขึ้น

สำหรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในกระบวนการเรียนการสอน สจัด อุทรานันท์ ได้กล่าวไว้ดังนี้

1. กิจกรรมการเตรียมความพร้อม
2. กิจกรรมสร้างการเรียนรู้
3. กิจกรรมสร้างเสริมทักษะ
4. กิจกรรมสนับสนุนการเรียนการสอน (สจัด อุทรานันท์. 2532 : 87-93)

คณีย์ ไชยโยธา ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอนแต่ละบทเรียนไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 การสร้างความสนใจ

ขั้นที่ 2 การแจ้งจุดประสงค์

ขั้นที่ 3 การเร้าให้ระลึกถึงพื้นฐานที่จำเป็นที่จะนำมาใช้

ขั้นที่ 4 เสนอสิ่งกระตุ้น

ขั้นที่ 5 การให้แนวการเรียนรู้

ขั้นที่ 6 การทำให้เกิดพฤติกรรม

ขั้นที่ 7 การให้ข้อมูลป้อนกลับ

ขั้นที่ 8 การประเมินพฤติกรรม

ขั้นที่ 9 ส่งเสริมความแม่นยำและการถ่ายโอนการเรียนรู้ (คณีย์ ไชยโยธา, 2534 : 95-97)

บุญเลิศ ภพลาภ ได้กล่าวถึงกิจกรรมการเรียนการสอนหรือการจัดประสบการณ์การสอนไว้ดังนี้

ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละขั้นตอนนี้ ขอเพิ่มเติมรายละเอียดของขั้นตอนที่สำคัญ 4 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นการจัดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียนที่จะช่วยกระตุ้นหรือเร้าใจให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในบทเรียนนั้น ๆ ได้มากที่สุด และกิจกรรมที่นำเข้าสู่บทเรียนนั้นจะต้องสอดคล้องและต่อเนื่องกับกิจกรรมขั้นสอนเวลาที่ผู้สอนจะใช้ในการนำเข้าสู่บทเรียนควรใช้เวลาประมาณ 3-5 นาที และไม่ควรเกิน 10 นาที กิจกรรมที่ใช้ในการนำเข้าสู่บทเรียนอาจประกอบด้วยกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้

- 1.1 การทบทวนเรื่องที่ได้เรียนไปแล้ว
- 1.2 การสนทนาเกี่ยวกับเรื่องทั่ว ๆ ไปที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องที่สอน
- 1.3 การตัดข่าวจากหนังสือพิมพ์ซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องที่สอน
- 1.4 การใช้สไลด์ แผ่นโปรงใส ภาพยนตร์หรืออุปกรณ์การสอนอย่างอื่น
- 1.5 การสร้างสถานการณ์จำลองหรือการแสดงบทบาทจำลอง

1.6 การให้ผู้เรียนได้ร่วมแก้ปัญหาบางอย่าง

1.7 การให้ผู้เรียนเล่าประสบการณ์ของตน

2. **ขั้นสอน** เป็นการจัดกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความคิด การแก้ปัญหาทักษะทางกาย หรือเจตคติตรงตามจุดประสงค์ของบทเรียน หรือจุดประสงค์ปลายทาง ซึ่งจัดเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริงและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในบทเรียนนั้น ๆ เวลาที่ใช้ในขั้นนี้จะมากกว่ากิจกรรมอื่น ๆ ทั้งหมดนอกจากการสอนผู้สอนจะดำเนินการส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้ควบคู่กันไป

3. **ขั้นสรุป** เป็นการรวบรวมย่อความ เพื่อความสะดวกแก่การจดจำและการจดบันทึก การสรุปจะกระทำทันทีที่การสอนเสร็จสิ้น เป็นการสรุปแนวคิดและสาระสำคัญของการสอนในบทนั้น ๆ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในสาระสำคัญ และเป็นการย้าให้ผู้เรียนได้เห็นความสำคัญในเรื่องราวที่สอน อาจกระทำโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ร่วมกันสรุปบทเรียน

4. **ขั้นประเมินผล** เป็นการดำเนินการปฏิบัติตามแผนการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่กำหนดไว้ในการเตรียมการสอน ซึ่งอาจประเมินขณะสอน โดยการสังเกต การอภิปราย การรายงานผล การตอบคำถาม สังเกตจากการสรุปการเรียนรู้โดยผู้เรียน การทำแบบฝึกหัด และการประเมินผลหลังจากการสอนตรวจผลการทำแบบฝึกหัด สังเกตการเล่นเกมส์เสริมการเรียนรู้ (คณัย ไชโยธา. 2534 : 27-28)

ในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น จะเน้นหนักเกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติงานอาชีพในสาขาที่เรียน เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาออกไปปฏิบัติงานในสถานประกอบการหรือประกอบอาชีพอิสระ ดังนั้นเทคนิคในการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการปฏิบัติงานนั้นจึงจำเป็นมาก จึงขอแนะนำขั้นตอนเทคนิคการสอนทักษะ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 เป็นการให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนทางด้านทักษะนั้น ๆ

ขั้นที่ 2 เป็นขั้นของการฝึกหัดให้เกิดทักษะ หรือเพื่อลดความผิดพลาดในการทำงานให้น้อยลงจนกระทั่งไม่เหลือข้อผิดพลาด

ขั้นที่ 3 เป็นขั้นของการเกิดทักษะซึ่งสามารถทำสิ่งนั้น ๆ ได้อย่างอัตโนมัติ

การสอนให้เกิดทักษะในการทำงาน มีดังนี้

1. วิเคราะห์สิ่งที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเกิดทักษะในสิ่งนั้นว่าจะต้องฝึกทักษะ ส่วนไหนบ้าง และต่อเนื่องกันอย่างไร
2. ทำการวัดพฤติกรรมก่อนเรียนทักษะนั้น ๆ ว่าผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานเพียงพอแล้วหรือยัง
3. จัดขั้นตอนการฝึกทักษะให้เป็นไปตามลำดับขั้นจากง่ายไปหายาก หรือจากพื้นฐานไปสู่สลับซับซ้อน
4. อธิบายหรือสาธิตการปฏิบัติงานในการฝึกทักษะต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้ดู

5. ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง โดยให้ฝึกหัดอย่างต่อเนื่อง พร้อม ๆ กับให้รู้ผลสำเร็จของการฝึกหัดด้วย

สื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนคือ ตัวกลางที่ช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมาย หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่เป็นตัวกลางในกระบวนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถและการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจจำแนกได้เป็นวัสดุสิ้นเปลือง เครื่องมือ และวิธีการ

วัสดุ เป็นสิ่งช่วยประเภทสิ้นเปลือง หรือไม่คงทนถาวร เช่น รูปภาพ แผนที่ แผนภูมิ แผนภาพ ป้ายนิเทศ ตำรา สิ่งพิมพ์เฉพาะเรื่อง เป็นต้น

เครื่องมือ เป็นอุปกรณ์ที่มีสภาพคงทนถาวร เช่น เครื่องฉายข้ามศีรษะ เครื่องเล่นเทป เครื่องรับวิทยุ-โทรทัศน์ เป็นต้น

วิธีการ เป็นกระบวนการที่จะนำผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหา วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ เข้ามาสัมพันธ์กัน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้

ใบช่วยสอนที่นิยมใช้มี 4 ชนิด คือ

1. ใบความรู้ (information sheet)
2. ใบปฏิบัติงาน (operation sheet)
3. ใบงาน (job sheet)
4. ใบมอบหมายงาน (assignment sheet)

ใบความรู้ คือ เอกสารประกอบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทำงานทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ จะรวบรวมข้อมูลที่ผู้เรียนจำเป็นต้องรู้ ซึ่งอาจเป็นความรู้ทางเทคนิค ความรู้ทั่วไป หรือแนวทางประกอบอาชีพ เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน

ส่วนประกอบ

1. ชื่อเรื่อง
2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
3. เนื้อหา
4. ภาพประกอบ (ถ้ามี)
5. คำถาม
6. หนังสืออ้างอิง (ถ้ามี)

ใบปฏิบัติงานคือ เอกสารแนะนำวิธีการปฏิบัติงานบางขั้นตอนในใบงานอย่างละเอียด พร้อมภาพประกอบและใบปฏิบัติงานหนึ่ง ๆ อาจใช้กับงานอื่นได้หลาย ๆ งาน

ส่วนประกอบ

1. ชื่องาน
2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
3. เครื่องมือ
4. วัสดุ

5. ขั้นตอนปฏิบัติงาน (อาจมีภาพประกอบแสดงการปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามเผยแพร่และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ข้อควรระวัง
7. ข้อเสนอแนะ
8. การประเมินผล
9. หนังสืออ้างอิง (ถ้ามี)

ใบงาน คือ เอกสารที่กำหนดรายละเอียดและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ขั้นแรกจนถึงขั้นสุดท้าย จะระบุชนิดของงาน ซึ่งจะต้องนำไปปฏิบัติตามรูปแบบที่กำหนด โดยลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน

ส่วนประกอบ

1. ชื่องาน
2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
3. เครื่องและอุปกรณ์
4. วัสดุ
5. ลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงาน
6. ภาพประกอบ (ถ้ามี)
7. ข้อควรระวัง
8. ข้อเสนอแนะ
9. คำถาม
10. หนังสืออ้างอิง (ถ้ามี)

ใบมอบหมายงาน คือ เอกสารที่กำหนดหัวข้อเรื่องหรืองาน พร้อมรายละเอียดอื่น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปปฏิบัติให้สัมฤทธิ์ผลตามจุดประสงค์ ซึ่งมอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติหรือค้นคว้าเพิ่มเติม

ส่วนประกอบ

1. ชื่องาน
2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
3. แหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม
4. กำหนดเวลาส่งงาน
5. แนวทางปฏิบัติ

2.4.5 การควบคุมและการตรวจสอบพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอน

การควบคุมและตรวจสอบพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอันหนึ่งที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สงัด อุทรานันท์ ได้กล่าวไว้ว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การควบคุมและตรวจสอบพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอน เป็นองค์ประกอบที่ดำเนินการควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอนตั้งแต่ต้นจนจบชั่วโมงสอน ทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ ด้านผู้เรียนนั้นกิจกรรมควบคุมและตรวจสอบจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น มีความสนใจและเอาใจจดจ่อต่อการเรียนมากขึ้น และในด้านการสอนก็จะช่วยให้ผู้สอนได้จัดการสอนให้พอเหมาะกับสภาพความต้องการ และ ความสามารถของผู้เรียน เช่น ถ้าพบว่าผู้เรียนยังไม่เข้าใจในสิ่งที่กำลังสอนอยู่ ผู้สอนจะต้องหาวิธีอธิบายให้ผู้เรียนได้เข้าใจในส่วนนั้น หรือจะสอนให้ช้าลง หรือในกรณีที่ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ ดีแล้ว การเรียนการสอนในช่วงนั้น ๆ ก็อาจจะดำเนินการให้ผ่านไปโดยเร็ว เพื่อจะได้มีเวลาสำหรับดำเนินกิจกรรมอื่น ๆ ได้มากขึ้น (สังค อุทรานันท์. 2532 : 94-95)

กิจกรรมควบคุมและตรวจสอบพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนมีดังนี้

1. การวัดความรู้ก่อนสอน มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ เพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐานเดิมของผู้เรียนว่ามีความรู้ความเข้าใจเพียงพอที่จะเรียนเนื้อหาใหม่ได้หรือไม่ หากพบว่าผู้เรียนมีพื้นฐานไม่เพียงพอ ผู้สอนก็จำเป็นต้องทบทวน หรือสอนเพิ่มเติมก่อนที่จะเรียนเนื้อหาใหม่ตามที่กำหนดไว้ ความรู้พื้นฐานเดิมของผู้เรียนจะช่วยให้ผู้สอนได้เริ่มสอนให้ต่อเนื่องกับความรู้เดิมที่มีอยู่แล้วการปฏิบัติเช่นนี้จะทำให้การเรียนการสอนสัมฤทธิ์ผลได้ง่าย (สังค อุทรานันท์. 2532 : 95) นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูจัดกลุ่มนักเรียนให้เข้าร่วมกลุ่มตามระดับพื้นฐานความรู้ และความสามารถของนักเรียนได้เป็นอย่างดี (สุพิน บุญชูวงศ์. 2531 : 13) ตลอดจนทราบว่าผู้เรียนมีทักษะเจตคติ คือ ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนใหม่ทั้งหมดหรือไม่ ถ้ามีความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนใหม่บ้างแล้ว ควรจะเริ่มบทเรียนใหม่ที่ตรงไหนจึงจะเหมาะสมกับพื้นฐานเดิม (เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต. 2528 : 65)

2. การควบคุมพฤติกรรมกรรมการเรียนโดยการใช้คำถาม

การใช้คำถามในการควบคุมและตรวจสอบพฤติกรรมกรรมการเรียน เพื่อควบคุมความสนใจของผู้เรียน และตรวจสอบการเรียนรู้อาจจะถามเกี่ยวกับความรู้ความจำ และให้คิดหาคำตอบเป็นการมุ่งทดสอบสิ่งที่ได้สอนหรือได้เรียนไปแล้ว

3. การส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้โดยการให้แรงเสริมกำลังใจ

การให้กำลังใจแก่เด็กที่สมควรได้รับการยกย่องได้แก่ การให้คำชมเชย ให้รางวัล แสดงกริยาความพอใจด้วยสีหน้า ยิ้ม ประนมมือ หรือสัมผัสกาย จับมือ จับแขน รวมทั้งการให้เครื่องหมายหรือรางวัลที่เป็นนามธรรม (สังค อุทรานันท์. 2532 : 98-99) การเสริมกำลังใจยังเป็นการเพิ่มพูนโอกาสให้แก่ผู้เรียนทั้งนี้เพื่อทำให้เขาได้มีการปฏิบัติงานไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ ถ้าผู้เรียนประสบความสำเร็จในกิจกรรมที่เขากระทำก็จะนับได้ว่าเป็นการเสริมกำลังใจให้แก่เขาได้เป็นอย่างดี (เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต. 2528 : 66)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. การวัดผลหลังการเรียนการสอน

หลังจากการเรียนการสอนได้ผ่านไปแล้ว ควรจะได้ทำการตรวจสอบว่าผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะ และมีเจตคติต่อสิ่งที่เรียนมาแล้วเป็นอย่างไร ตรวจสอบผลงานจากการทำแบบฝึกหัด จากการปฏิบัติงาน หรือกิจกรรมที่มอบหมายให้ทำ ทำแบบทดสอบสั้น ๆ ให้ผู้เรียนสรุปสาระสำคัญจากการเรียนการสอนที่ผ่านมา ครูซักถาม หรือสัมภาษณ์เกี่ยวกับการเรียนที่ผ่านมาแล้ว ควรจะวัดให้ครอบคลุมจุดประสงค์ของการเรียนที่กำหนดไว้ โดยคำนึงถึงด้านความสามารถทางสติปัญญา ทักษะ และเจตคติ (สังัด อุทรานันท์. 2532 : 101-102) หากพบว่าผู้เรียนยังไม่เปลี่ยนพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ครูต้องหันไปพิจารณาว่า วิธีสอน การจัดกระบวนการเรียนการสอนนั้นเป็นอย่างไร เพื่อปรับปรุงแก้ไขวิธีสอนเสียใหม่ และหาโอกาสให้นักเรียนที่ยังไม่เข้าใจเรื่องนี้ ได้เรียนเพิ่มเติมจนเกิดความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องเรียกว่าการสอนซ่อมเสริม (จินตนา สุขมาก. ม.ป.ป. : 9)

2.4.6 การประเมินผลการเรียนการสอนและการปรับปรุงแก้ไข

หลังจากการเรียนการสอนสิ้นสุดลงไปแล้ว จะต้องมีการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่ง สังัด อุทรานันท์ ได้ให้ความหมายของการประเมินผลการเรียนการสอนไว้ ดังนี้

การประเมินผลการเรียนการสอนเป็นการตรวจสอบผลผลิต (out put) ว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปตามจุดประสงค์ที่ได้กำหนดไว้เพียงใด โดยการประเมินผลจากการทำกิจกรรม จากการทดสอบความรู้หลังการสอน หรือจากการสรุปความเข้าใจของผู้เรียนก็ได้ แต่ทางที่ดีควรประเมินจากผลงานหลาย ๆ อย่างประกอบกัน (สังัด อุทรานันท์. 2532 : 104)

เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต ได้กล่าวถึงการประเมินผลหลังการเรียนว่า

การประเมินผลเป็นกระบวนการที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง การประเมินผลจะช่วยให้ครูมีโอกาสในการพิจารณาถึงผลสำเร็จของการดำเนินการสอนอีกด้วย ครูควรมีหลักฐานที่สามารถทำการวัดผลการเรียนของผู้เรียน เพื่อใช้ในการยืนยันข้อเท็จจริงได้ว่า ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ขึ้นแล้วหรือไม่ (เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต. 2528 : 66-67)

นอกจากนี้การประเมินผลยังมีประโยชน์ประการอื่น ๆ อีกคือ

การประเมินผล เป็นกระบวนการประเมินผลเพื่อว่าผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด การประเมินผลจะช่วยให้ครูทราบข้อดีและข้อบกพร่องต่าง ๆ ของระบบการเรียนการสอนที่จัดขึ้นมาด้วย ครูสามารถที่จะปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ง่ายไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของ

1. ข้อบกพร่องของแผนการสอน

2. ความบกพร่องของเนื้อหา

3. ความบกพร่องของวิธีการ

4. ความบกพร่องของวัสดุการเรียนการสอน

5. ความพร้อม ความตั้งใจ และความสนใจของผู้เรียน
6. วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน
7. เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผล (เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต. 2528 : 77-78)

บทบาทของครูผู้สอนหรือผู้ประเมินผล Brown, Lewis และ Harclerod ได้กล่าวไว้
ข้อหนึ่งว่า

ครูต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการพิจารณาตัดสินผล การเรียนการสอนอย่าง
เหมาะสม สามารถสังเกตการเปลี่ยนแปลงพัฒนาพฤติกรรมของผู้เรียน สามารถให้ผู้เรียนประเมิน
ผลกระบวนการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ของตนได้ (เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต. 2528 : 78)

สุพิน บุญชูวงศ์ ได้กล่าวถึงการสอนทั่วไปในขั้นตอนการประเมินผลไว้ว่า

ครูผู้สอนจะต้องทำการประเมินผลประสิทธิภาพในการสอนของตน โดยถือเอานักเรียน
ส่วนมากเป็นเกณฑ์ว่า สามารถบรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้มากน้อยเพียงใด และจะนำเอาผลที่
ได้จากการประเมินผลไปปรับปรุง ความมุ่งหมายของการสอน การประเมินความสามารถของ
นักเรียน ตลอดจนวิธีดำเนินการสอนเพื่อให้ผลของการสอนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น(สุพิน บุญชูวงศ์.
2531 : 13)

ไสว เลี่ยมแก้ว ได้ให้ความหมายของการประเมินผลไว้ว่า

การประเมินผล หมายถึงการนำผลจากการวัดมาสันนิษฐานและลงความเห็นซึ่งตีค่าว่า
ดี ไม่ดี ถูกหรือผิด พอใจหรือไม่พอใจ ผ่านหรือไม่ผ่าน จากคำนิยามนี้จะเห็นว่ากระบวนการ
ประเมินผลประกอบด้วย กระบวนการสองกระบวนการคือ กระบวนการวัด (measurement) กับ
กระบวนการตีค่า (evaluation) (ไสว เลี่ยมแก้ว ม.ป.ป.:111)

การวัด หมายถึงการกำหนดค่าทางตัวเลขให้กับสิ่งของหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ตามกฎ
เกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งต้องอาศัยเครื่องมือวัดและสิ่งที่วัด ก็คือคุณสมบัติหรือลักษณะของสิ่งนั้น ๆ
เช่น การวัดหาจำนวนหรือปริมาณของสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นรูปธรรมหรือมีตัวตนและจับต้องได้ ได้แก่
วัดขนาด ความยาว ความกว้าง ความลึก และน้ำหนักของสิ่งของ โดยมีเครื่องมือเป็นไม้เมตร
เครื่องชั่ง มีหน่วยของปริมาณ การวัดที่แน่นอน เป็นเมตร เป็นกรัม ยังมีการวัดจำนวน หรือคุณ
ภาพของสิ่งที่เป็นนามธรรมที่ไม่มีตัวตนได้แก่ การวัดความรู้ การวัดการปรับตัวของผู้เรียน การ
วัดความสามารถด้านสมอง การวัดเพื่อการหาจำนวนหรือคุณภาพของสิ่งที่เป็นนามธรรมนี้ต้อง
อาศัยเครื่องมือที่ซับซ้อนกว่าเครื่องมือที่ใช้ในการวัดคุณสมบัติทางกายภาพ เครื่องมือนี้อาจกล่าว
ได้แก่ บททดสอบ การสังเกต และอื่น ๆ

การวัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นการกำหนดจำนวนตัวเลข หรือปริมาณหรือลักษณะ
ให้กับความสามารถการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยใช้เครื่องมือในการวัดที่เหมาะสม คือผู้สอนจะออก
ข้อสอบเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวัดแล้วให้ผู้เรียนตอบข้อสอบเหล่านั้นนำข้อสอบมาตรวจให้
คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ การให้คะแนน ซึ่งเป็นตัวเลขแสดงปริมาณมากน้อยนี้คือ การวัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการเรียนรู้ออกมาเป็นคะแนนนั่นเอง สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ประกอบด้วย การสัมภาษณ์ การสังเกต ระเบียบสะสม แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น แบบทดสอบมาตรฐาน และแม้แต่การถามคำถามในชั้นเรียนก็เป็นเครื่องมือที่ให้ข้อมูลในการวัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2535 : 202-204)

จุดมุ่งหมายของการวัดผล

จุดมุ่งหมายของการวัดผลนั้นเป็นการตรวจสอบการสอนของครูอาจารย์ และการเรียนการสอนของนักศึกษา ในด้านการเรียนรู้ 3 ด้านคือ

ก. ด้านความรู้ความเข้าใจ (cognitive domain)

ข. ด้านทักษะปฏิบัติ (psychomotor domain)

ค. ด้านเจตคติ (affective domain)

จากจุดมุ่งหมายทั้ง 3 ด้าน สิ่งที่จะนำไปวัดผลการเรียนรู้ของนักเรียนมีดังนี้

1. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาเพียงใด
2. นักเรียนนักศึกษามีความสามารถในการคิดหาเหตุผลเพียงใด
3. นักเรียนนักศึกษามีความสามารถในการวิเคราะห์และสร้างสรรค์เพียงใด
4. นักเรียนนักศึกษามีความสามารถในการปฏิบัติเพียงใด
5. นักเรียนนักศึกษามีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้หรือไม่เพียงใด
6. ครูอาจารย์มีข้อบกพร่องในการจัดระบบการเรียนการสอนหรือไม่

ส่วนเทคนิคในการวัดผลนั้น มีเทคนิคที่แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาสาระที่เรียน การวัดผลจะเที่ยงตรงและเชื่อมั่นได้ เมื่อครูอาจารย์เข้าใจและรู้เทคนิคการวัดผล เทคนิคการวัดผลได้แก่

1. เทคนิคในการสังเกต การสังเกตที่ดีมีดังนี้

- 1.1 ควรสังเกตเฉพาะเป็นเรื่อง ๆ ที่ต้องการเท่านั้น
- 1.2 ต้องมีเกณฑ์ในการสังเกต
- 1.3 ต้องสังเกตด้วยความละเอียดรอบคอบ
- 1.4 มีการจดบันทึกข้อมูล
- 1.5 ควรใช้เครื่องมือประกอบการสังเกต

2. เทคนิคการตรวจผลงาน การตรวจสอบผลงานมีเทคนิคดังนี้

- 2.1 วิธีจัดเรียงลำดับ โดยอาจเรียงจากผลงานที่ดีที่สุดของนักเรียนจนถึงผลงานที่

อ่อนที่สุด

- 2.2 วิธีวัดอันดับของคุณภาพ โดยใช้วิธีแรกคือจัดเรียงลำดับก่อนแล้วจึงแปลง

อันดับให้เป็นตำแหน่งร้อยละ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เทคนิคในการสัมภาษณ์เป็นการถามด้วยปากเปล่า มีเทคนิควิธีดังนี้

- 3.1 มีการตั้งจุดหมายในการสัมภาษณ์
- 3.2 การเตรียมคำถามในเรื่องที่ถาม
- 3.3 สร้างบรรยากาศให้มีความรู้สึกที่นักเรียนอยากตอบ
- 3.4 ให้อเวลาคิด และกระตุ้นให้เกิดความคิดแล้วจึงตอบ
- 3.5 ควรมีการสัมภาษณ์แบบต่อเนื่อง
- 3.6 ควรมีการเก็บบันทึกการสัมภาษณ์ทุกครั้ง

4. เทคนิคการทดสอบด้วยข้อเขียน แบบทดสอบข้อเขียนเป็นการวัดผล นักเรียน นักศึกษา โดยให้นักเรียนเขียนตอบลงในกระดาษคำตอบเป็นหลัก เทคนิควิธีการใช้แบบทดสอบด้วยข้อเขียนมีดังนี้

- 4.1 ควรจัดให้มีการทดสอบทั้งก่อนการเรียน ระหว่างการเรียนและภายหลังการเรียน
- 4.2 แบบทดสอบข้อเขียนใช้ในการวัดความรู้ ความเข้าใจได้มากกว่าการวัดทักษะการปฏิบัติ
- 4.3 ถ้าจะใช้แบบทดสอบข้อเขียนวัดทักษะปฏิบัติและเจตคติควรใช้เทคนิควิธีการวัดผลแบบอื่นประกอบ เช่น การสังเกตการให้ลงมือปฏิบัติ การสัมภาษณ์
- 4.4 การทดสอบด้วยข้อเขียนควรมีหลายลักษณะทั้งอัตนัยและปรนัย
- 4.5 ครูอาจารย์สามารถสร้างแบบทดสอบขึ้นเองได้ ตามที่ได้จัดการเรียนการสอนไป
- 4.6 ครูอาจารย์ควรจะได้จัดเก็บข้อทดสอบที่สร้างขึ้นและปรับปรุงให้ดีขึ้น (คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูนครราชสีมา :ม.ป.ป.)

วิธีการวัดผลผลการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ

การตรวจให้คะแนนการปฏิบัติจริง ควรกระทำใน 2 ด้านคือ

1. การตรวจให้คะแนนวิธีการปฏิบัติ หมายถึง วิธีการดำเนินงาน ขั้นตอนการปฏิบัติ การใช้เครื่องมือ วัสดุต่าง ๆ เพื่อดูความถูกต้อง คล่องแคล่วว่องไว ทำได้ตามขั้นตอนที่เรียนไป

วิธีการที่นำมาใช้ในการวัดด้านนี้ คือ ใช้การสังเกตควบคู่กับแบบบันทึกการสังเกต เช่น แบบตรวจสอบรายการ (check lists) หรือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale)

2. การตรวจให้คะแนนผลการปฏิบัติ หมายถึง ผลผลิตหรือสิ่งที่ได้จากการปฏิบัติ ควรพิจารณาอย่างรอบคอบทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ เช่น จำนวนงานที่ได้ ความถูกต้อง ความคิดริเริ่ม ตลอดจนประโยชน์ใช้สอย ความเรียบร้อย สวยงาม แข็งแรง เป็นต้น

วิธีการที่นำมาใช้ในการวัดด้านนี้คือ ใช้การจัดอันดับคุณภาพ ซึ่งยึดหลักสำคัญที่ว่า

ผลงานทุกชิ้นสามารถจัดลำดับคุณภาพได้ ตั้งแต่คุณภาพดีที่สุดไปคุณภาพด้อยที่สุด วิธีการนี้จะทำการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ให้เกิดความยุติธรรมแก่นักเรียนในการให้คะแนน จะมีการเปรียบเทียบกันในระหว่างชิ้นงานก่อนให้คะแนน ซึ่งจะเป็นการลดการลำเอียง หรือความมีอคติของผู้ตรวจลงได้

การจัดอันดับคุณภาพนี้มีขั้นตอนในการปฏิบัติดังนี้ (สงัด อุทรานันต์. 2532 : 106-107)

1. พิจารณาผลงานของนักเรียนแต่ละคน ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แล้วตัดสินโดยสรุปว่า งานนั้นมีคุณภาพดี หรือปานกลาง หรือเลว คือพยายามแยกผลงานของนักเรียนทั้งหมดออกมาเป็น 3 กลุ่ม คือ ดี - ปานกลาง - เลว หรือ สูง - กลาง - ต่ำ

2. พิจารณาผลงานในแต่ละกลุ่มเพื่อเปรียบเทียบและจัดอันดับผลงานไปที่ละกลุ่มจนครบทั้ง 3 กลุ่ม

3. นำอันดับผลงานทั้งหมดมาเรียงต่อกัน จะได้ผลงานที่ยกย่องเป็นอันดับ 1, 2, 3 ไปจนถึงอันดับสุดท้าย ในขั้นนี้ควรพิจารณาเปรียบเทียบตรงรอยต่อของกลุ่มว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ หากเห็นว่าไม่เหมาะสมควรจัดอันดับสลับเปลี่ยนกันเพื่อให้สอดคล้องเป็นจริงยิ่งขึ้น

4. แปลงอันดับของผลงานที่เรียงไว้ทั้งหมดออกมาเป็นตำแหน่งร้อยละ คือ เป็นอันดับที่เท่าใดในร้อยละ

5. แปลงตำแหน่งร้อยละเป็นคะแนน

การใช้วิธีการจัดอันดับคุณภาพ ต้องใช้ความเที่ยงธรรมไม่ลำเอียง โดยพยายามพิจารณาลักษณะของผลงานตามเกณฑ์ที่กำหนดเป็นสำคัญ เกณฑ์การพิจารณามีหลายอย่าง เช่น ความสวย ความริเริ่ม เป็นต้น ต้องจัดอันดับคุณภาพและให้คะแนนที่ละคุณลักษณะ ผลงานอันดับท้าย ๆ จะได้คะแนนออกมาต่ำเสมอไป แต่ไม่ได้หมายความว่านักเรียนคนนั้นจะสอบตกเพราะการสอบได้หรือตกเป็นเรื่องการประเมินผล ก็ต้องมีเกณฑ์พิจารณาประกอบเสมอ เช่น ผลงานอันดับสุดท้ายของกลุ่ม ถึงแม้จะได้คะแนนน้อย แต่เมื่อพิจารณาเห็นว่าคุณภาพของงานนั้นจัดว่าใช้ได้ ก็ไม่ควรจะตกภาคปฏิบัตินั้น

การเขียนแบบทดสอบ

การเขียนแบบทดสอบ มีหลักการเขียนเพื่อเป็นแนวที่จะนำไปใช้ดังนี้

1. แบบให้ตอบคำถามเป็นความเรียง แบบทดสอบแบบนี้สำคัญที่การตั้งคำถามซึ่งผู้เขียนจะต้องเขียนให้กระชับความและตรงประเด็น มีหลักการดังนี้

- 1.1 เขียนให้เป็นคำถามที่สมบูรณ์
- 1.2 ถามให้ตรงจุดที่ต้องการจะถาม
- 1.3 ใช้ภาษาให้ถูกต้องและเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน
- 1.4 เขียนคำถามให้สั้นกระชับรัด
- 1.5 ไม่ควรใช้คำถามที่เป็นปฏิเสธ หรือปฏิเสธซ้อนปฏิเสธ
- 1.6 ควรมีคำตอบที่ถูกต้องได้เพียงข้อเดียว

1.7 คำถามหนึ่ง ๆ มีเรื่องเดียว

2. แบบเลือกตอบ แบบทดสอบเลือกตอบนี้ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นคำถามและส่วนที่เป็นตัวเลือก สำหรับการเขียนคำถามนั้นมีหลักการเช่นเดียวกับแบบให้ตอบคำถามเป็นความเรียง แต่การเขียนตัวเลือกมีหลักการเขียนดังนี้

- 2.1 ตัวเลือกต้องเป็นพวกเดียวกัน ทิศทางเดียวกัน หรือใกล้เคียงกันให้มากที่สุด
- 2.2 ตัวเลือกจะต้องเป็นอิสระจากกัน
- 2.3 มีตัวเลือกที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงตัวเลือกเดียว
- 2.4 มีจำนวนตัวเลือกเท่ากันทุกข้อ
- 2.5 ไม่ควรมีตัวเลือกว่า ถูกทุกข้อ ผิดทุกข้อ หรือ ถูกเฉพาะข้อ ก. และ ข้อ ข.

เป็นต้น

2.6 ตัวเลือกที่เป็นตัวลวงที่ดีจะต้องเป็นเหตุให้ผู้ที่ไม่รู้จักจริงเลือกตอบ

2.7 ตัวเลือกข้อใดข้อหนึ่ง ไม่นำคำตอบให้ข้ออื่น

3. แบบเติมคำ แบบทดสอบแบบเติมคำหรือวลีนั้น มีหลักการเขียนดังนี้

- 3.1 ข้อความที่ให้เติมควรเป็นข้อความสั้น ๆ
- 3.2 ข้อความที่ให้เติมควรเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น ไม่ใช่ให้เติมในรายละเอียด
- 3.3 ข้อความที่ให้เติมควรให้จำเพาะเจาะจง ไม่ใช่เติมได้หลายคำตอบ
- 3.4 ไม่ควรเลือกข้อความมาจากเนื้อหาโดยตรง
- 3.5 เว้นช่องว่างให้เท่ากันทุกที่ แม้ว่าข้อความที่ให้เติมนั้นจะมีความยาวไม่เท่ากัน

4. แบบถูก-ผิด แบบทดสอบแบบถูก-ผิดนี้ เหมาะสำหรับใช้ทดสอบความรู้ความจำเท่านั้น มีหลักการเขียนดังนี้

- 4.1 ข้อความที่ให้นั้นต้องถูกหรือผิดตามหลักวิชาจริง ๆ
- 4.2 ไม่ควรคัดเลือจากเนื้อหาโดยตรง
- 4.3 ไม่ควรใช้ประโยคปฏิเสธซ้อนปฏิเสธ
- 4.4 ไม่ควรใช้ข้อความที่ทั้งถูกและผิด ทำให้ตัดสินใจไม่ได้ชัดเจนว่าถูกหรือผิด
- 4.5 หลีกเลี่ยงคำหรือข้อความที่ชี้แนะคำตอบ
- 4.6 ควรหลีกเลี่ยงคำที่บ่งบอกถึงความไม่แน่นอน เช่น คำว่า บ่อย ๆ เสมอ อาจจะ

เป็นต้น

4.7 ข้อความที่ถูกและผิดควรให้กระจายกันออกไป ไม่ควรจัดให้เป็นระบบใดระบบหนึ่ง ที่จะทำให้ผู้เรียนเดาคำตอบได้ เช่น ถูกผิด สลับข้อกัน

5. แบบจับคู่

5.1 แบบทดสอบหรือกิจกรรมแบบนี้เหมาะสำหรับให้จับคู่กับตัวเลขในภาพ

5.2 ข้อความทางด้านซ้ายและขวาที่จะจับคู่กันควรมีจำนวนข้อไม่เท่ากัน คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาดเห็นาเบไซบระเยชน์ด้านการค้าแตกต่างกันประมาณ 2 ถึง 3 ข้อ

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 5.3 จำนวนข้อความที่จะให้จับคู่กันไม่ควรเกิน 10 คู่
- 5.4 ข้อความที่นำมาจับคู่กันในแต่ละชุดจะต้องเป็นเรื่องประเภทเดียวกัน
- 5.5 ข้อสอบทั้งชุดควรอยู่ในหน้าเดียวกันเพื่อความสะดวกในการตอบ

การปรับปรุงแก้ไข

การปรับปรุงแก้ไข เป็นสิ่งที่จะต้องดำเนินการหลังการประเมินผลหากพบว่า ผู้เรียนยังไม่บรรลุผลตามจุดประสงค์ สัจ จุทรานันท์ ได้แนะนำการวิเคราะห์การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ดังนี้

จากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ถ้าพบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่ยังไม่บรรลุผลตามจุดประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ก็ควรจะทำการศึกษาวิเคราะห์ดูว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในครั้งนี้นักพร่องในส่วนไหน กล่าวคืออาจจะเนื่องมาจากสาเหตุใดสาเหตุหนึ่งหรือหลายสาเหตุดังต่อไปนี้คือ

1. พื้นฐานของผู้เรียนไม่ดีพอสำหรับการเรียนการสอนในหน่วยนั้น
2. จุดประสงค์ที่ตั้งไว้สูงเกินไป ผู้เรียนส่วนใหญ่จึงไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้
3. เนื้อหาสาระที่นำมาสอนไม่เหมาะสมกับผู้เรียน กล่าวคือ อาจจะยากเกินไป หรือไม่ตรงกับความสนใจของผู้เรียน
4. การเร้าความสนใจไม่ดีเพียงพอ และผู้เรียนไม่รู้จุดประสงค์ของการเรียนการสอน
5. กิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดขึ้นไม่เป็นที่น่าสนใจของผู้เรียน
6. กิจกรรมสร้างเสริมทักษะมีไม่เพียงพอ หรือไม่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน
7. เครื่องมือการวัดและประเมินผลไม่สัมพันธ์กัน หรือไม่เหมาะสมกับจุดประสงค์ที่ตั้งไว้
8. ขาดการควบคุมการเรียนการสอนที่ดี จึงทำให้มีเวลาไม่เพียงพอสำหรับการสอนให้บรรลุจุดประสงค์ในข้อนั้น ๆ

หากทำการตรวจสอบดูแล้วเห็นว่า การเรียนการสอนไม่ได้เป็นไปตามจุดประสงค์และมีจุดบกพร่องอยู่ ก็สมควรปรับปรุงการเรียนการสอนที่จะมีขึ้นในครั้งต่อไป ซึ่งอาจจะปฏิบัติโดยวิธีหนึ่ง หรือหลาย ๆ วิธีต่อไปนี้เป็นคือ

1. ในกรณีที่การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายในระดับต่ำมาก คือผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่บรรลุจุดประสงค์เลย ครูในฐานะผู้สอนควรจะสอนบทเรียนนั้นใหม่อีกครั้งหนึ่ง โดยปรับปรุงเทคนิคและวิธีการต่าง ๆ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
2. ในกรณีที่หัวข้อบางตอนที่ผู้เรียนยังไม่เข้าใจ ครูในฐานะผู้สอนอาจจะนำเอาหัวข้อนั้นมาสอนเพิ่มเติมก่อนที่จะสอนเนื้อหาใหม่คราวต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ในกรณีที่พบว่า มีข้อบกพร่องจากกิจกรรม หรือดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งผิดพลาดอันจะทำให้การเรียนการสอนไม่ได้ผลเท่าที่ควร ผู้สอนควรจะมีมาตรการวางไม่ให้ข้อผิดพลาดเกิดขึ้นอีกในการสอนครั้งใหม่ที่จะมีขึ้นในโอกาสต่อไปเป็นอันขาด (เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต. 2528 : 78)

Brown, Lewis และ Harclerod ได้กล่าวไว้ว่า ในการปรับปรุงแก้ไขอาจทำได้โดยดูจากสาเหตุ ซึ่งได้จากการประเมินผลซึ่งจะมีสิ่งสำคัญที่ควรพิจารณาแก้ไขดังนี้

1. การปรับปรุงวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนให้ชัดเจน เช่น การแก้ไขถ้อยคำ
2. การศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวผู้เรียน
3. การจัดกลุ่มการเรียนสำหรับประสบการณ์การเรียนใหม่
4. การเลือกเนื้อหาให้เหมาะสม โดยเฉพาะการย้ำหรือเน้นเนื้อหาสำคัญ ๆ
5. การเปลี่ยนแปลงเวลาเรียน
6. การเปลี่ยนแปลงรูปแบบวิธีสอนเสียใหม่
7. การเลือกใช้สื่อหรือวัสดุการเรียนที่ดีและเหมาะสมกว่า
8. การพิจารณาเอาใจใส่ผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพิ่มขึ้นเป็นพิเศษ
9. การปรับปรุงเครื่องมือและวิธีการประเมินผลการเรียน

สรุป การประเมินผลการเรียนการสอน และการปรับปรุงแก้ไขเป็นกิจกรรมที่ดำเนินการภายหลังจากการเรียนการสอนได้ผ่านไปแล้ว โดยผู้สอนนำการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน แล้วนำเอาผลที่ได้จากการประเมิน ไปเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนที่ได้กำหนดไว้ว่าเป็น ไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ หากพบว่าเป็น ไปตามวัตถุประสงค์ก็แสดงว่าการดำเนินการเรียนการสอนได้บรรลุแล้ว แต่ถ้าหากพบว่ายังมีข้อผิดพลาดอยู่ สมควรจะได้รับ การปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนที่จะมีขึ้นในครั้งต่อไป

ทิพาวรรณ เฟื่องเรือง (2537 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ ผู้สอนคณะคหกรรม ในการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2533 ในวิทยาลัยสารพัดช่างภาคกลาง ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามคือ ผู้บริหารและอาจารย์ ผู้สอนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไป มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 20 ปี ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน โดยภาพรวมรายด้านและรายข้ออยู่ในระดับเห็นด้วย

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันแต่รายด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกันได้แก่ ด้านผู้เรียนและการจัดชั้นเรียนด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน โดยผู้บริหารมีคะแนนความคิดเห็นสูงกว่าอาจารย์ผู้สอน การเปรียบเทียบ

ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน ทั้ง 5 ด้าน จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน จำแนกตาม เพศ พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน รายด้านมีเพียงด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน เพศชายมีความคิดเห็นสูงกว่าเพศหญิง จำแนกตามอายุ พบว่ามีคะแนนความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่มีอายุต่างกันมีคะแนนความคิดเห็นในภาพรวมไม่ต่างกัน รายด้านมีเพียงด้านเนื้อหาหลักสูตร ที่ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่มีอายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไปสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ จำแนกตามวุฒิทางการศึกษาพบว่ามีคะแนนความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย เมื่อจำแนกตามวุฒิทางการศึกษาของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีคะแนนความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จำแนกตามประสบการณ์ พบว่ามีคะแนนความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ของผู้บริหาร และอาจารย์ผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงาน 5 -10 ปี และมากกว่า 20 ปี มีคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมใกล้เคียงและสูงกว่ากลุ่มอื่น ด้านเนื้อหาหลักสูตร ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปีขึ้นไป มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มอื่น ด้านผู้เรียนและการจัดชั้นเรียนผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่มีประสบการณ์มากกว่า 20 ปี มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่มีประสบการณ์ 11 - 15 ปี ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนผู้บริหาร และอาจารย์ผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงาน 5 -10 ปี มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มอื่น (ทิพวรรณ เนื่องเรียง. 2537 : บทคัดย่อ)

นิตยา กลมกลิ้ง (2537 : บทคัดย่อ) ได้นำงานวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานของครู อาจารย์ในวิทยาลัยสารพัดช่าง กรมอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาในการปฏิบัติงานการสอนของครู อาจารย์ ตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านวัสดุและสื่ออื่น ๆ ในการเรียนการสอนมีปัญหาในระดับมาก และปัญหาในการปฏิบัติงานการสอนของครู-อาจารย์ตามความคิดเห็นของกลุ่มครู-อาจารย์ พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และปัญหาในการปฏิบัติงานที่ไม่ใช่งานการสอนของครู อาจารย์ตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครู อาจารย์ พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับการเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานการสอนของครู อาจารย์ ตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารกับกลุ่มครู อาจารย์ ผลปรากฏว่า ไม่พบข้อแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ และการเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานที่ไม่ใช่งานการสอนของครู อาจารย์ ตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารกับกลุ่มครู อาจารย์ ผลปรากฏว่าไม่พบข้อแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ในการวิจัยยังพบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานทั้งที่เป็นการปฏิบัติงานการสอนและการปฏิบัติงานที่ไม่ใช่งานการสอนของครู อาจารย์ จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครู อาจารย์ มีปัญหาไม่สามารถพัฒนางานในความรับผิดชอบได้อย่างมีคุณภาพ เพราะไม่มีเวลาที่จะพัฒนาอย่างเพียงพอ ประกอบกับประสบปัญหาทางงบประมาณค่าวัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดประสิทธิภาพ อีกทั้งบุคลากรยังขาดความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ในการปฏิบัติงานต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับครูผู้ทำงานในสถานศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า และขาดบุคลากรที่เป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานที่ไม่ใช่งานการสอนโดยตรง

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สิทธิ สายหล้า ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2524 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการ ในทัศนะผู้บริหารและครูอาจารย์ อยู่ในเกณฑ์ปานกลางทุกด้านเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ด้วยการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกการเรียนการสอน ด้านการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากร ด้านวิชาการที่เกี่ยวกับชุมชน ด้านบุคลากร ครู และด้านการวัดผล ประเมินผล เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้านพบว่า ด้านการเรียนการสอนข้อที่เป็นปัญหาอันดับหนึ่งคือ โอกาสที่นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงและความรู้ในวิชาชีพใหม่ ๆ จากผู้เชี่ยวชาญทางสาขาวิชาชีพที่แท้จริงมีน้อย ด้านหลักสูตร ข้อที่เป็นปัญหาอันดับหนึ่งคือ การผลิตหนังสือเรียน แบบฝึกหัด ใบงาน และคู่มือครู ไม่ทันกับความต้องการด้านการวัดและประเมินผล ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ ขาดการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการบริหารงานวิชาการและหลักสูตร

ทิพานี สมบัติ (2529 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนประเภทวิชาคหกรรม ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2524 ในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ของกลุ่มสถานศึกษาที่ 2 พบว่า ผู้บริหารและครู อาจารย์ มีความเห็นสภาพของห้องปฏิบัติงานโดยทั่วไปยังไม่เหมาะสมเท่าที่ควร เพราะใช้สอนวิชาอื่นด้วย เครื่องมือ อุปกรณ์มากที่สุด การจัดครูเข้าสอนตามรายวิชาพิจารณาจากประสบการณ์ทำงานของครู-อาจารย์ โดยไม่ได้ยึดวุฒิการศึกษาของครูเป็นหลักเกณฑ์เท่าที่ควร การจัดสรรเงินงบประมาณให้กับคณะวิชาใช้แผนการใช้จ่ายเงินของคณะวิชาเป็นหลัก และควรร่วมกันจัดทำแผนการเรียน โครงการสอน จัดทำและตรวจแผนการสอนเป็นประจำในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความเห็นตรงกันว่าควรใช้แบบอิงเกณฑ์และอิงกลุ่มแต่ละวิชาควรมี การวัดและประเมินผลอย่างน้อย 3 ครั้ง และควรทำข้อสอบมาตรฐานสำหรับใช้ในการประเมินผลการเรียนครู อาจารย์ และหัวหน้าคณะวิชาควรมีผู้กำหนดสัดส่วนการวัดและประเมินผลในด้านวัสดุฝึก ควรได้จากสถานศึกษาและนักเรียน ข้อมูลในการจัดซื้อได้จากอาจารย์ผู้สอน ปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนพบว่า มีเพียงระดับน้อยและปานกลาง เช่น ปัญหาเศรษฐกิจของนักเรียน ความไม่เพียงพอของอุปกรณ์และเครื่องมือ อาคารสถานที่ ห้องเรียน สถานที่เก็บเครื่องมือ การตรวจโครงการสอน แผนการสอนของครู อาจารย์ ความไม่เพียงพอ เกี่ยวกับตำรา คู่มือครู และเอกสารหลักสูตร เป็นต้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาค ตะวันออก ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.2.1 การสร้างเครื่องมือ
 - 3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหาร และครู -อาจารย์ วิทยาลัยสารพัดช่าง 13 แห่ง กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออก แบ่งเป็น ผู้บริหาร จำนวน 50 คน ครู-อาจารย์ จำนวน 142 รวม รวมทั้งสิ้น 192 คน การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากรทั้งหมดดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรแยกตามวิทยาลัย 13 แห่ง

ลำดับที่	สถานศึกษา	ประชากร	
		ผู้บริหาร	ครู อาจารย์
1	วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร	4	15
2	วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี	4	13
3	วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง	3	19
4	วิทยาลัยสารพัดช่างสี่พระยา	4	14
5	วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรปราการ	5	15
6	วิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี	4	11
7	วิทยาลัยสารพัดช่างราชบุรี	4	8
8	วิทยาลัยสารพัดช่างบรรหารแจ่มใส-สุพรรณบุรี	5	6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ลำดับที่	สถานศึกษา	ประชากร	
		ผู้บริหาร	ครู อาจารย์
9	วิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี	5	17
10	วิทยาลัยสารพัดช่างระยอง	3	7
11	วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี	3	7
12	วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี	3	6
13	วิทยาลัยสารพัดช่างลพบุรี	3	4
	รวม	50	142
	รวมทั้งสิ้น	192	

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้วิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง เป็นแบบสอบถามรวม 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชา คหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออก จำนวน 5 ด้าน คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนและลักษณะของผู้เรียน 12 ข้อ การกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน 10 ข้อ การกำหนดกิจกรรมในการเรียนการสอน 13 ข้อ การควบคุมและตรวจสอบพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอน 8 ข้อ และการประเมินผลการเรียนการสอนและปรับปรุงแก้ไข 10 ข้อ จำนวนทั้งหมด 53 ข้อ ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ คือ

ด้านที่ 1	จำนวน	12	ข้อ
ด้านที่ 2	จำนวน	10	ข้อ
ด้านที่ 3	จำนวน	13	ข้อ
ด้านที่ 4	จำนวน	8	ข้อ
ด้านที่ 5	จำนวน	10	ข้อ

5 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมาก

3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติน้อย
1	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน
2. ศึกษาแบบสอบถามงานวิจัยของ พูนชนะ คงพูนวิรุฬ (2538 : 228-234) และ นิตยา กลมกลิ่ง (2525 : 185-190)
3. ร่างแบบสอบถามให้ครอบคลุมสภาพการจัดการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ จำนวน 5 ด้าน
4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจแนะนำและปรับปรุงแก้ไข

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องของภาษา รวม 5 คน
 1. นางพัชรี สว่างทรัพย์ ศึกษานิเทศก์ 8 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา
 2. นางสาวทิพานี สมบัติ ศึกษานิเทศก์ 7 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา
 3. นายบุญเหลือ กองทอง ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างนครปฐม
 4. นายเต็มเดช เขตุนพน ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างนครปฐม
 5. นายไพศาล จริตพจน์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์
2. นำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะ ปรีกษาอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ พิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมก่อนนำไปทดสอบใช้ต่อไป
3. หลังจากแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามอย่างละเอียดดีแล้ว เพื่อให้แบบสอบถามชุดนี้มีความเชื่อมั่น (Reliability) สำหรับการวิจัย ผู้วิจัยจึงนำไปทดสอบ (Try-out) กับกลุ่มบุคคลที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาจริงในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มทดลองจากวิทยาลัยสารพัดช่างอุตรธานี กับวิทยาลัยสารพัดช่างนครราชสีมา โดยใช้ครู-อาจารย์ที่สอนในประเภทวิชาคหกรรม จำนวน 30 คน ครู-อาจารย์ จำนวน 20 คน ผู้บริหาร จำนวน 10 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach Alpha Coefficient) ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่น .94

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยแบ่งออกในแต่ละด้านดังนี้ ด้านกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอนเท่ากับ .9048 ด้านกำหนดเนื้อหาสาระเท่ากับ .9289 ด้านกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนเท่ากับ .8295 ด้านการควบคุมและตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนการสอนเท่ากับ .8186 การประเมินผลการเรียนการสอน และการปรับปรุงแก้ไข

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. บันทึกเสนอขออนุญาตให้งานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ถึงกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากคณาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออก ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างดังที่ได้กำหนดไว้
2. นำหนังสือเสนอต่อกรมอาชีวศึกษาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ แล้วนำหนังสือที่ผ่านการพิจารณามาเสนอต่อกองการศึกษาอาชีพ เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออก ที่ได้กำหนดไว้เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลต่อไป
3. การส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจะนำส่งด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ให้กับผู้บริหาร และครู- อาจารย์ ที่สอนคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออก จำนวน 13 แห่ง
4. การรวบรวมแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้รับคืนแบบสอบถามทางไปรษณีย์และตามเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองบางส่วน
5. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนโดยอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ จำนวน 192 ฉบับ ผู้ตอบแบบสอบถามครบถ้วนทุกข้อ จำนวน 192 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ตรวจสอบจำนวน และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาแต่ละฉบับ
2. ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences Personal Computer Plus)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จะวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ร้อยละ

4. ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชา คหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษามัธยมศึกษาและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบ่งเป็น 5 ด้าน จะวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบการศึกษาค้นคว้าของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษามัธยมศึกษาและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใน 5 ด้าน โดยพิจารณาผลต่างของค่าเฉลี่ย

5. เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (μ) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)
2. เพื่อเปรียบเทียบการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน ของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และประเภทของสถานศึกษาเก่า ใหม่ โดยพิจารณาระดับปฏิบัติ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาค ตะวันออก ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ใน 5 ด้าน ได้แก่ การกำหนดจุด ประสงค์ของการเรียนการสอนและลักษณะของผู้เรียน การกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน การ กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน การควบคุมและการตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนการสอน โดยเสนอผลการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ นำเสนอในรูปของตาราง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการจัด การเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัย สารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออก โดยการแสดงค่าเฉลี่ย (μ) และค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) นำเสนอผลในรูปของตาราง

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออก ใน 5 ด้าน จำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์ใน การทำงาน และประเภทของสถานศึกษา โดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (μ) ในภาพรวมและราย ด้าน

ตอนที่ 1 วิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่
และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน และค่าร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับเพศ ประสบการณ์
และประเภทสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง

ข้อมูลทั่วไป	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ						
ชาย	37	74.00	30	21.13	67	34.90
หญิง	13	26.00	112	78.87	42	65.10
2. ประสบการณ์ในการทำงาน						
ต่ำกว่า 5 ปี	1	2.00	13	9.16	14	7.29
ตั้งแต่ 5-10 ปี	1	2.00	22	15.49	23	11.98
มากกว่า 10 ปี	48	96.00	107	75.35	155	80.73
3. ประเภทสถานศึกษา						
เก่า	25	50.00	93	65.49	118	61.46
ใหม่	25	50.00	49	34.51	74	38.54
รวม	50	26.04	142	73.96	192	100.00

ตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหาร ร้อยละ 26.04 และเป็นครู-อาจารย์ ร้อยละ 73.96 เป็นเพศชาย ร้อยละ 34.90 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 65.10 มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี ร้อยละ 7.29 ตั้งแต่ 5-10 ปี ร้อยละ 11.98 และมากกว่า 10 ปี ร้อยละ 80.73 สังกัดสถานศึกษาเก่า ร้อยละ 61.46 และสังกัดสถานศึกษาใหม่ ร้อยละ 38.54

เมื่อพิจารณาข้อมูลทั่วไปจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 74.00 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 96.00 ส่วนสังกัดสถานศึกษาเก่าและสังกัดสถานศึกษาใหม่มีจำนวนเท่ากัน สำหรับครู-อาจารย์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 78.87 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 75.35 ส่วนใหญ่สังกัดสถานศึกษาเก่า คิดเป็นร้อยละ 65.49

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรมวิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออก

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ด้านการกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอนและลักษณะของผู้เรียน

การกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอน และลักษณะของผู้เรียน	N = 192		ระดับ ปฏิบัติ	ลำดับ ที่
	μ	σ		
1. เขียนจุดประสงค์ของรายวิชาได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของหลักสูตร	4.02	0.64	มาก	4
2. เขียนจุดประสงค์ของรายวิชาได้สอดคล้องกับความต้องการ ของตลาดแรงงาน	3.80	0.78	มาก	11
3. เขียนจุดประสงค์ของรายวิชาได้สอดคล้องกับความต้องการ ของผู้เรียน	3.92	0.79	มาก	8
4. เขียนจุดประสงค์ของรายวิชาได้เหมาะสมกับลักษณะ ของผู้เรียน	3.77	0.79	มาก	12
5. เขียนจุดประสงค์ของรายวิชาได้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน	3.85	0.75	มาก	10
6. เขียนจุดประสงค์ของรายวิชาเน้นการปฏิบัติ	4.17	0.74	มาก	1
7. เขียนจุดประสงค์ของการเรียนการสอนทุกครั้ง	3.94	0.81	มาก	7
8. เขียนจุดประสงค์ของการเรียนการสอนที่วัดได้และสังเกตได้	3.91	0.68	มาก	9
9. เขียนจุดประสงค์การเรียนการสอนได้ชัดเจนครอบคลุม เนื้อหาของรายวิชา	3.96	0.71	มาก	6
10. เขียนจุดประสงค์ของการเรียนการสอนที่ผู้เรียนปฏิบัติได้	3.97	0.67	มาก	5
11. เขียนจุดประสงค์ของการเรียนการสอนที่ผู้เรียนสามารถ นำไปใช้ประกอบอาชีพได้	4.04	0.73	มาก	3
12. เขียนจุดประสงค์ของการเรียนการสอนยึดหลักให้ผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น	4.04	0.72	มาก	2
เฉลี่ยรวม	3.95	0.54	มาก	

ตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออก ด้านการกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอน

และลักษณะของผู้เรียน ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.95$) เมื่อพิจารณารายชื่อ
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 5 ลำดับแรก คือ เขียนจุดประสงค์ของรายวิชานั่นการปฏิบัติ ($\mu = 4.17$) เขียนจุดประสงค์ของการเรียนการสอนที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้ ($\mu = 4.04$) เขียนจุดประสงค์ของการเรียนการสอนยึดหลักให้ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ($\mu = 4.04$) เขียนจุดประสงค์ของรายวิชาได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ($\mu = 4.02$) และเขียนจุดประสงค์ของการเรียนการสอนที่ผู้เรียนปฏิบัติได้ ($\mu = 3.97$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เขียนจุดประสงค์ของรายวิชาได้เหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน ($\mu = 3.77$)

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน

การกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน	N = 192		ระดับปฏิบัติ	ลำดับที่
	μ	σ		
1. กำหนดเนื้อหาสาระสนองต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	3.96	0.67	มาก	1
2. กำหนดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียน	3.79	0.77	มาก	4
3. กำหนดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน	3.83	0.81	มาก	2
4. กำหนดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่	3.60	0.78	มาก	7
5. กำหนดเนื้อหาสาระเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้เรียน	3.80	0.78	มาก	3
6. กำหนดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับสภาพความจริงและทันสมัย	3.67	0.83	มาก	6
7. ผู้ชำนาญงานในสาขาอาชีพในชุมชนหรือท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหา	3.09	1.05	ปานกลาง	9
8. สถานประกอบการที่มีความร่วมมือ มีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหา	2.98	1.07	ปานกลาง	10
9. ครู-อาจารย์ ในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหา	3.73	0.94	มาก	5
10. ครู-อาจารย์ เปิดโอกาสให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหา	3.28	1.09	ปานกลาง	8
เฉลี่ยรวม	3.57	0.63	มาก	

ตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออก ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.57$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 7 ข้อ การดำเนินการดำเนินการดีทุกข้อ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 5 ลำดับแรก คือ กำหนดเนื้อหาสาระสนองต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ($\mu = 3.96$) กำหนดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ($\mu = 3.83$) กำหนดเนื้อหาสาระเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้เรียน ($\mu = 3.80$) กำหนดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียน ($\mu = 3.79$) และครู-อาจารย์ในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหา ($\mu = 3.73$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานประกอบการที่มีความร่วมมือ มีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหา ($\mu = 2.98$)

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ด้านการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน

การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน	N = 192		ระดับปฏิบัติ	ลำดับที่
	μ	σ		
1. เลือกใช้วิธีการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ	3.96	0.59	มาก	3
2. เลือกสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระที่สอน	3.85	0.74	มาก	5
3. ครู-อาจารย์ กำกับดูแลตลอดระยะเวลาที่มอบหมายงานให้ผู้เรียนปฏิบัติ	4.10	0.72	มาก	2
4. ครู-อาจารย์ ได้รับความร่วมมือจากสถานประกอบการด้านวิชาการฝึกอบรม	3.31	0.90	ปานกลาง	11
5. ได้รับการฝึกอบรมให้เกิดประสบการณ์ในวิชาที่สอน	3.49	0.90	ปานกลาง	10
6. ได้รับบริการอำนวยความสะดวกจากการใช้สื่อจากงานโสตทัศนศึกษา	3.18	0.92	ปานกลาง	13
7. มีวัสดุ-อุปกรณ์ ในการจัดการเรียนการสอนอย่างพอเพียง	3.54	0.89	มาก	9
8. จัดหาวัสดุฝึกให้ผู้เรียนได้เรียน ได้ฝึกประสบการณ์ตรงอย่างต่อเนื่อง	3.70	0.84	มาก	6
9. ใช้ใบงานประกอบการสอนได้เหมาะสม	3.65	0.80	มาก	7
10. ใช้ใบมอบหมายงานประกอบการสอนได้เหมาะสม	3.61	0.87	มาก	8
11. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	3.89	0.87	มาก	4
12. สอนด้วยวิธีการสาธิต	4.25	0.79	มาก	1
13. จัดทำโครงการผลิตเพื่อจำหน่ายในสถานศึกษา	3.19	1.00	ปานกลาง	12
เฉลี่ยรวม	3.67	0.56	มาก	

ตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออก ด้านการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.67$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 9 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 5 ลำดับแรก คือ สอนด้วยวิธีการสาธิต ($\mu = 4.25$) ครู-อาจารย์ กำกับดูแลตลอดเวลาขณะที่มอบหมายงานให้ผู้เรียนปฏิบัติ ($\mu = 4.10$) เลือกใช้วิธีการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ ($\mu = 3.96$) กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ($\mu = 3.89$) และเลือกสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระที่สอน ($\mu = 3.85$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ได้รับบริการอำนวยความสะดวกจากการใช้สื่อจากงานโสตทัศนศึกษา ($\mu = 3.18$)

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ด้านการควบคุมและการตรวจสอบพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอน

การควบคุมและการตรวจสอบพฤติกรรม การเรียนการสอน	N = 192		ระดับ ปฏิบัติ	ลำดับ ที่
	μ	σ		
1. ทดสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก่อนทำการสอน	3.47	0.89	ปานกลาง	8
2. ติดตามพัฒนาการของผู้เรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	3.90	0.74	มาก	5
3. ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่องในรายวิชาที่สอน	4.01	0.71	มาก	4
4. ส่งเสริมการเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยการเสริมแรง	3.80	0.70	มาก	6
5. สอนซ่อมเสริมให้แก่ผู้เรียนช้า และส่งเสริมการเรียนการสอน ให้กับผู้เรียนเร็ว	3.75	0.79	มาก	7
6. ตรวจสอบผลงานที่มอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติ	4.12	0.76	มาก	2
7. ตรวจสอบความรู้ความเข้าใจที่สอนผ่านไปด้วยการ มอบหมายงานให้ฝึกปฏิบัติ	4.02	0.71	มาก	3
8. ตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจของผู้เรียนด้วยวิธีการสังเกต ใช้คำถาม หรือให้สาธิตในการปฏิบัติงาน	4.15	0.71	มาก	1
เฉลี่ยรวม	3.90	0.55	มาก	

ตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่างกลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออก ด้านการควบคุมและการตรวจสอบพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอน ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.90$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 7 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลางเพียงข้อเดียว ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 5 ลำดับแรก คือ ตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจของผู้เรียนด้วยวิธีการสังเกตใช้คำถาม หรือให้สาธิตในการปฏิบัติงาน ($\mu = 4.15$) ตรวจสอบผลงานที่มอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติ ($\mu = 4.12$) ตรวจสอบความรู้ความเข้าใจที่สอนผ่านไปด้วยการมอบหมายงานให้ฝึกปฏิบัติ ($\mu = 4.02$) ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่องในรายวิชาที่สอน ($\mu = 4.01$) และติดตามพัฒนาการของผู้เรียนทั้งภาค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ($\mu = 3.90$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ทดสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก่อนทำการสอน ($\mu = 3.47$)

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ด้านการประเมินผลการเรียนการสอนและการปรับปรุงแก้ไข

การประเมินผลการเรียนการสอนและการปรับปรุงแก้ไข	N = 192		ระดับปฏิบัติ	ลำดับที่
	μ	σ		
1. จัดและประเมินผลตามวัตถุประสงค์ในรายวิชาที่สอน	3.92	0.69	มาก	3
2. ทำการประเมินผลก่อนสอบและเมื่อสิ้นสุดการสอน	3.87	0.79	มาก	5
3. วัดผลภาคปฏิบัติโดยดูทั้งกระบวนการและผลงาน	4.03	0.69	มาก	1
4. ประเมินผลภาคปฏิบัติด้วยวิธีการจัดอันดับคุณภาพของงาน	3.93	0.78	มาก	2
5. ได้รับการแนะนำการสร้างเครื่องมือวัดผลจากงานวัดผลและประเมินผลการศึกษา	3.36	0.98	ปานกลาง	8
6. มีธนาคารข้อสอบรายวิชาที่สอน	2.69	1.02	ปานกลาง	10
7. มีการประเมินผลขณะสอน โดยการสังเกตจากการอภิปรายการรายงานผล	3.36	1.02	ปานกลาง	9
8. แจกผลการประเมินให้ผู้เรียนทราบทุกครั้ง	3.83	0.86	มาก	6
9. ใช้วิธีการประเมินผลแบบอิงเกณฑ์	3.80	0.93	มาก	7
10. นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงแก้ไขผลการเรียนการสอน	3.88	0.72	มาก	4
เฉลี่ยรวม	3.67	0.58	มาก	

ตารางที่ 4.6 พบว่า ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่างกลุ่มอาชีพศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออก ด้านการประเมินผลการเรียนการสอนและการปรับปรุงแก้ไข ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.67$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 7 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 5 ลำดับแรก คือ วัดผลภาคปฏิบัติโดยดูทั้งกระบวนการและผลงาน ($\mu = 4.03$) ประเมินผลภาคปฏิบัติด้วยวิธีการจัดอันดับคุณภาพของงาน ($\mu = 3.93$) จัดและประเมินผลตามวัตถุประสงค์ในรายวิชาที่สอน ($\mu = 3.92$) นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงแก้ไขผลการเรียนการสอน ($\mu = 3.88$) และทำการประเมินผลก่อนสอบและเมื่อสิ้นสุดการสอน ($\mu = 3.87$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีธนาคารข้อสอบรายวิชาที่สอน ($\mu = 2.69$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ในภาพรวม และรายด้าน

ภาพรวมและรายด้าน	N = 192		ระดับปฏิบัติ	ลำดับที่
	μ	σ		
1. การกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอน และลักษณะของผู้เรียน	3.95	0.54	มาก	1
2. การกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน	3.57	0.63	มาก	5
3. การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.67	0.56	มาก	3
4. การควบคุมและการตรวจสอบพฤติกรรมกรเรียนการสอน	3.90	0.55	มาก	2
5. การประเมินผลการเรียนการสอนและการปรับปรุงแก้ไข	3.67	0.58	มาก	4
เฉลี่ยรวม	3.75	0.49	มาก	

ตารางที่ 4.7 พบว่า ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีพศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออก ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.75$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำ คือ การกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอนและลักษณะของผู้เรียน ($\mu = 3.95$) การควบคุมและการตรวจสอบพฤติกรรมกรเรียนการสอน ($\mu = 3.90$) การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\mu = 3.67$) การประเมินผลการเรียนการสอนและการปรับปรุงแก้ไข ($\mu = 3.67$) และการกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน ($\mu = 3.57$)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใน 5 ด้าน จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ และประเภทของสถานศึกษา ในภาพรวม และรายด้าน

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรมวิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานในการวิจัยไว้ว่า ความคิดเห็น จำแนกตามตำแหน่งแตกต่างกัน ความคิดเห็นจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน และความคิดเห็นจำแนกตามประเภทสถานศึกษาแตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นตารางดังนี้

ตารางที่ 4.8 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามตำแหน่งด้านการกำหนดจุดประสงค์ของการเรียน การสอนและลักษณะของผู้เรียน

การกำหนดจุดประสงค์ของการเรียน การสอนและลักษณะของผู้เรียน	ผู้บริหาร (N = 50)		ระดับ ปฏิบัติ	ครู-อาจารย์ (N = 142)		ระดับ ปฏิบัติ
	μ	σ		μ	σ	
1. เขียนจุดประสงค์ของรายวิชาได้สอดคล้อง กับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.16	0.55	มาก	3.97	0.66	มาก
2. เขียนจุดประสงค์ของรายวิชาได้สอดคล้อง กับความต้องการของตลาดแรงงาน	3.98	0.69	มาก	3.73	0.81	มาก
3. เขียนจุดประสงค์ของรายวิชาได้สอดคล้อง กับความต้องการของผู้เรียน	4.18	0.87	มาก	3.83	0.73	มาก
4. เขียนจุดประสงค์ของรายวิชาได้เหมาะสม กับลักษณะของผู้เรียน	3.90	0.81	มาก	3.73	0.77	มาก
5. เขียนจุดประสงค์ของรายวิชาได้สอดคล้อง กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.12	0.69	มาก	3.75	0.75	มาก
6. เขียนจุดประสงค์ของรายวิชาเน้น การปฏิบัติ	4.18	0.66	มาก	4.16	0.77	มาก
7. เขียนจุดประสงค์ของการเรียนการสอน ทุกครั้ง	4.24	0.96	มาก	3.84	0.73	มาก
8. เขียนจุดประสงค์ของการเรียนการสอน ที่วัดได้และสังเกตได้	3.86	0.61	มาก	3.93	0.70	มาก

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

การกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอนและลักษณะของผู้เรียน	ผู้บริหาร (N = 50)		ระดับปฏิบัติ	ครู-อาจารย์ (N = 142)		ระดับปฏิบัติ
	μ	σ		μ	σ	
9. เขียนจุดประสงค์การเรียนการสอนได้ชัดเจนครอบคลุมเนื้อหาของรายวิชา	4.18	0.75	มาก	3.89	0.69	มาก
10. เขียนจุดประสงค์ของการเรียนการสอนที่ผู้เรียนปฏิบัติได้	3.96	0.53	มาก	3.97	0.71	มาก
11. เขียนจุดประสงค์ของการเรียนการสอนที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้	4.10	0.54	มาก	4.01	0.79	มาก
12. เขียนจุดประสงค์ของการเรียนการสอนยึดหลักให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหา	4.06	0.59	มาก	4.03	0.76	มาก
เฉลี่ยรวม	4.08	0.49	มาก	3.90	0.55	มาก

ตารางที่ 4.8 พบว่า ความคิดเห็นระหว่างผู้บริหาร และครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ด้านการกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอนและลักษณะของผู้เรียน ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยทั้งผู้บริหาร และครู-อาจารย์เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหาร และครู-อาจารย์เห็นว่ามีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกันทุกข้อ โดยทั้งผู้บริหาร และครู-อาจารย์เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ 4.9 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอน จำแนกตามตำแหน่ง ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน

การกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน	ผู้บริหาร (N = 50)		ระดับ ปฏิบัติ	ครู-อาจารย์ (N = 142)		ระดับ ปฏิบัติ
	μ	σ		μ	σ	
1. กำหนดเนื้อหาสาระสนองต่อวัตถุประสงค์ ของหลักสูตร	4.08	0.49	มาก	3.92	0.73	มาก
2. กำหนดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับลักษณะ ของผู้เรียน	3.90	0.68	มาก	3.75	0.80	มาก
3. กำหนดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดแรงงาน	3.98	0.62	มาก	3.78	0.86	มาก
4. กำหนดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับ ทรัพยากรที่มีอยู่	3.78	0.65	มาก	3.54	0.81	มาก
5. กำหนดเนื้อหาสาระเหมาะสมกับความรู้ ความสามารถของผู้เรียน	4.04	0.67	มาก	3.71	0.80	มาก
6. กำหนดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับสภาพ ความจริงและทันสมัย	3.80	0.64	มาก	3.63	0.88	มาก
7. ผู้ชำนาญงานในสาขาอาชีพในชุมชนหรือ ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหา	3.20	1.01	ปานกลาง	3.06	1.07	ปานกลาง
8. สถานประกอบการที่มีความร่วมมือ มีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหา	3.24	1.04	ปานกลาง	2.89	1.06	ปานกลาง
9. ครู-อาจารย์ ในแผนกวิชามีส่วนร่วม ในการกำหนดเนื้อหา	3.98	0.69	มาก	3.65	1.00	มาก
10. ครู-อาจารย์ เปิดโอกาสให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหา	3.28	1.11	ปานกลาง	3.28	1.09	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.73	0.55	มาก	3.52	0.65	มาก

ตารางที่ 4.9 พบว่า ความคิดเห็นระหว่างผู้บริหาร และครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยทั้งผู้บริหาร และครู-อาจารย์เห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์เห็นว่ามีระดับ การปฏิบัติไม่แตกต่างกันทุกข้อ โดยทั้งผู้บริหาร และครู-อาจารย์เห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง 3 ข้อ นอกนั้นเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

ตารางที่ 4.10 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามตำแหน่ง
ด้านการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน

การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน	ผู้บริหาร (N = 50)		ระดับ ปฏิบัติ	ครู-อาจารย์ (N = 142)		ระดับ ปฏิบัติ
	μ	σ		μ	σ	
1. เลือกใช้วิธีการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ	3.88	0.56	มาก	3.99	0.60	มาก
2. เลือกสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระที่สอน	4.04	0.49	มาก	3.79	0.80	มาก
3. ครู-อาจารย์ กำกับดูแลตลอดระยะเวลาที่มอบหมายงานให้ผู้เรียนปฏิบัติ	4.12	0.52	มาก	4.09	0.78	มาก
4. ครู-อาจารย์ ได้รับความร่วมมือจากสถานประกอบการด้านวิชาการฝึกอบรม	3.58	0.81	มาก	3.21	0.91	ปานกลาง
5. ได้รับการฝึกอบรมให้เกิดประสบการณ์ในวิชาที่สอน	3.90	0.58	มาก	3.35	0.95	ปานกลาง
6. ได้รับบริการอำนวยความสะดวกจากการใช้สื่อจากงานโสตทัศนศึกษา	3.56	0.73	มาก	3.05	0.95	ปานกลาง
7. มีวัสดุ-อุปกรณ์ ในการจัดการเรียนการสอนอย่างพอเพียง	3.78	0.82	มาก	3.45	0.90	ปานกลาง
8. จัดหาวัสดุฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนได้ฝึกประสบการณ์ตรงอย่างต่อเนื่อง	3.88	0.66	มาก	3.64	0.89	มาก
9. ใช้ใบงานประกอบการสอนได้เหมาะสม	3.72	0.81	มาก	3.62	0.80	มาก
10. ใช้ใบมอบหมายงานประกอบการสอนได้เหมาะสม	3.90	0.93	มาก	3.51	0.82	มาก
11. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	4.12	0.82	มาก	3.81	0.88	มาก
12. สอนด้วยวิธีการสาธิต	4.56	0.64	มากที่สุด	4.14	0.80	มาก
13. จัดทำโครงการผลิตเพื่อจำหน่ายในสถานศึกษา	3.52	0.86	มาก	3.07	1.02	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.89	0.51	มาก	3.59	0.56	มาก

ตารางที่ 4.10 พบว่า ความคิดเห็นระหว่างผู้บริหาร และครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ด้านการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยทั้งผู้บริหาร และครู-อาจารย์เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายชื่อ พบว่า มีระดับการปฏิบัติแตกต่างกัน 6 ข้อ ไม่ว่าจะเป็นใดก็ตาม อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ข้อ 4 ครู-อาจารย์ ได้รับความร่วมมือจากสถานประกอบการด้านวิชาการฝึกอบรม ข้อ 5 ได้รับการฝึกอบรมให้เกิดประสบการณ์ในวิชาที่สอน ข้อ 6 ได้รับบริการอำนวยความสะดวกจากการใช้สื่อจากงานโสตทัศนศึกษา ข้อ 7 มีวัสดุอุปกรณ์ ในการจัดการเรียนการสอนอย่างพอเพียง ข้อ 13 จัดทำโครงการผลิตเพื่อจำหน่ายในสถานศึกษา โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และข้อ 12 สอนด้วยวิธีการสาธิต โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ นอกนั้น ผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.11 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามตำแหน่ง ด้านการควบคุมและการตรวจสอบ พฤติกรรมการเรียนการสอน

การควบคุมและการตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนการสอน	ผู้บริหาร (N = 50)		ระดับ ปฏิบัติ	ครู-อาจารย์ (N = 142)		ระดับ ปฏิบัติ
	μ	σ		μ	σ	
1. ทดสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก่อนทำการสอน	3.44	0.86	ปานกลาง	3.49	0.90	ปานกลาง
2. ติดตามพัฒนาการของผู้เรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	4.04	0.86	มาก	3.85	0.69	มาก
3. ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่องในรายวิชาที่สอน	3.96	0.53	มาก	4.02	0.76	มาก
4. ส่งเสริมการเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยการเสริมแรง	3.98	0.69	มาก	3.74	0.70	มาก
5. สอนซ่อมเสริมให้แก่ผู้เรียนช้าและส่งเสริมการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนเร็ว	3.72	0.57	มาก	3.76	0.85	มาก
6. ตรวจสอบผลงานที่มอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติ	4.04	0.83	มาก	4.15	0.73	มาก
7. ตรวจสอบความรู้ความเข้าใจที่สอนผ่านไปด้วยการมอบหมายงานให้ฝึกปฏิบัติ	4.00	0.73	มาก	4.02	0.71	มาก
8. ตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจของผู้เรียนด้วยวิธีการสังเกตใช้คำถามหรือให้สาธิตในการปฏิบัติงาน	4.08	0.70	มาก	4.17	0.71	มาก
เฉลี่ยรวม	3.91	0.54	มาก	3.90	0.55	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตเห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.11 พบว่า ความคิดเห็นระหว่างผู้บริหาร และครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ด้านการควบคุมและการตรวจสอบพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอน ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายชื่อ พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกันทุกข้อ โดยทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ ข้อ 1 ทดสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก่อนทำการสอน ส่วนข้ออื่น ๆ นอกนั้นเห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

ตารางที่ 4.12 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามตำแหน่งด้านการประเมินผลการเรียนการสอนและการปรับปรุงแก้ไข

การประเมินผลการเรียนการสอน และการปรับปรุงแก้ไข	ผู้บริหาร (N = 50)		ระดับ ปฏิบัติ	ครู-อาจารย์ (N = 142)		ระดับ ปฏิบัติ
	μ	σ		μ	σ	
1. จัดและประเมินผลตามวัตถุประสงค์ ในรายวิชาที่สอน	4.00	0.67	มาก	3.89	0.70	มาก
2. ทำการประเมินผลก่อนสอบและเมื่อ สิ้นสุดการสอน	4.00	0.90	มาก	3.83	0.74	มาก
3. วัดผลภาคปฏิบัติโดยดูทั้งกระบวนการ และผลงาน	3.98	0.69	มาก	4.05	0.70	มาก
4. ประเมินผลภาคปฏิบัติด้วยวิธีการจัด อันดับคุณภาพของงาน	3.84	0.71	มาก	3.96	0.80	มาก
5. ได้รับการแนะนำการสร้างเครื่องมือวัดผล จากงานวัดผลและประเมินผลการศึกษา	3.68	1.10	มาก	3.25	0.92	ปานกลาง
6. มีธนาคารข้อสอบรายวิชาที่สอน	2.96	0.90	ปานกลาง	2.59	1.05	ปานกลาง
7. มีการประเมินผลขณะสอนโดยการสังเกต จากการอภิปรายการรายงานผล	3.58	0.95	มาก	3.28	1.04	ปานกลาง
8. แจกผลการประเมินให้ผู้เรียนทราบทุกครั้ง	3.92	0.72	มาก	3.80	0.90	มาก
9. ใช้วิธีการประเมินผลแบบอิงเกณฑ์	4.10	0.79	มาก	3.69	0.95	มาก
10. นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงแก้ไขผล การเรียนการสอน	3.98	0.80	มาก	3.85	0.70	มาก
เฉลี่ยรวม	3.80	0.62	มาก	3.62	0.55	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.12 พบว่า ความคิดเห็นระหว่างผู้บริหาร และครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ด้านการประเมินผลการเรียนการสอนและการปรับปรุงแก้ไข ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์เห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติแตกต่างกันจำนวน 2 ข้อ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ข้อ 5 ได้รับการแนะนำการสร้างเครื่องมือวัดผลจากงานวัดผลและประเมินผลการศึกษา และข้อ 7 มีการประเมินผลขณะสอน โดยการสังเกตจากการอภิปรายการรายงานผล โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้ออื่น ๆ นอกนั้นผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน โดยทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์เห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ นอกนั้นเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

ตารางที่ 4.13 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามตำแหน่งในภาพรวม และรายด้าน

ภาพรวมและรายด้าน	ผู้บริหาร (N = 50)		ระดับ ปฏิบัติ	ครู-อาจารย์ (N = 142)		ระดับ ปฏิบัติ
	μ	σ		μ	σ	
1. การกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอนและลักษณะของผู้เรียน	4.08	0.49	มาก	3.90	0.55	มาก
2. การกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน	3.73	0.55	มาก	3.52	0.65	มาก
3. การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.89	0.51	มาก	3.59	0.56	มาก
4. การควบคุมและการตรวจสอบพฤติกรรม การเรียนการสอน	3.91	0.54	มาก	3.90	0.55	มาก
5. การประเมินผลการเรียนการสอน และการปรับปรุงแก้ไข	3.80	0.62	มาก	3.62	0.55	มาก
เฉลี่ยรวม	3.88	0.49	มาก	3.71	0.48	มาก

ตารางที่ 4.13 พบว่า ความคิดเห็นระหว่างผู้บริหาร และครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์เห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์เห็นว่ามีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกันทุกด้าน โดยทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์เห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ตารางที่ 4.14 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอน จำนวนตามประสบการณ์ในการทำงาน

ด้านการกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอนและลักษณะของผู้เรียน

การกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอน และลักษณะของผู้เรียน	ต่ำกว่า 5 ปี (N = 14)		ระดับ ปฏิบัติ	ตั้งแต่ 5-10 ปี (N = 23)		ระดับ ปฏิบัติ	มากกว่า 10 ปี (N = 155)		ระดับ ปฏิบัติ
	μ	σ		μ	σ		μ	σ	
	1. เขียนจุดประสงค์ของรายวิชาได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.07	0.73	มาก	3.87	0.55	มาก	4.04	0.64
2. เขียนจุดประสงค์ของรายวิชาได้สอดคล้องกับความต้องการ ของตลาดแรงงาน	3.79	0.98	มาก	3.35	0.65	ปานกลาง	3.86	0.77	มาก
3. เขียนจุดประสงค์ของรายวิชาได้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	3.71	0.83	มาก	3.65	0.65	มาก	3.98	0.79	มาก
4. เขียนจุดประสงค์ของรายวิชาได้เหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน	3.86	0.66	มาก	3.52	0.79	มาก	3.80	0.79	มาก
5. เขียนจุดประสงค์ของรายวิชาได้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน	3.71	0.73	มาก	3.70	0.76	มาก	3.88	0.75	มาก
6. เขียนจุดประสงค์ของรายวิชาเน้นการปฏิบัติ	4.43	0.65	มาก	4.22	0.67	มาก	4.14	0.76	มาก
7. เขียนจุดประสงค์ของการเรียนการสอนทุกครั้ง ได้ชัดเจน	4.00	0.78	มาก	3.70	0.88	มาก	3.97	0.81	มาก
8. เขียนจุดประสงค์ของการเรียนการสอนที่วัดได้และสังเกตได้	3.86	0.66	มาก	3.78	0.67	มาก	3.94	0.68	มาก
9. เขียนจุดประสงค์ของการเรียนการสอนได้ชัดเจนครอบคลุมเนื้อหาของรายวิชา	4.00	0.78	มาก	3.74	0.54	มาก	3.99	0.73	มาก
10. เขียนจุดประสงค์ของการเรียนการสอนที่ผู้เรียนปฏิบัติได้	4.07	0.92	มาก	3.91	0.67	มาก	3.97	0.65	มาก
11. เขียนจุดประสงค์ของการเรียนการสอนที่ผู้เรียนสามารถนำไป ใช้ประกอบอาชีพได้	4.21	0.80	มาก	3.83	0.72	มาก	4.05	0.73	มาก
12. เขียนจุดประสงค์ของการเรียนการสอนยึดหลักให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็นแก้ปัญหาเป็น	4.12	0.86	มาก	3.83	0.58	มาก	4.06	0.72	มาก
เฉลี่ยรวม	3.99	0.61	มาก	3.76	0.40	มาก	3.97	0.55	มาก

ตารางที่ 4.14 พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอนและลักษณะของผู้เรียน ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเหมือนกันทุกกลุ่มประสบการณ์ เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับการปฏิบัติแตกต่างกันเพียงข้อเดียว ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ เขียนจุดประสงค์ของรายวิชาได้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี และ มากกว่า 10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 5-10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับข้ออื่น ๆ นอกนั้น ผู้บริหารและครู-อาจารย์ ทั้งสามกลุ่มประสบการณ์มีความคิดเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.15 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็น ของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน

การกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน	ต่ำกว่า 5 ปี (N = 14)		ระดับปฏิบัติ	ตั้งแต่ 5-10 ปี (N = 23)		ระดับปฏิบัติ	มากกว่า 10 ปี (N = 155)		ระดับปฏิบัติ
	μ	σ		μ	σ		μ	σ	
	1. กำหนดเนื้อหาสาระสนองต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.21	0.58	มาก	3.78	0.60	มาก	3.97	0.69
2. กำหนดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียน	4.00	0.68	มาก	3.17	0.94	ปานกลาง	3.86	0.71	มาก
3. กำหนดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน	3.86	0.95	มาก	3.61	0.84	มาก	3.86	0.79	มาก
4. กำหนดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่	3.43	0.76	ปานกลาง	3.22	0.85	ปานกลาง	3.67	0.76	มาก
5. กำหนดเนื้อหาสาระเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้เรียน	3.71	0.73	มาก	3.48	0.85	ปานกลาง	3.85	0.77	มาก
6. กำหนดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับสภาพความจริงและทันสมัย	3.86	0.86	มาก	3.22	0.85	ปานกลาง	3.72	0.80	มาก
7. ผู้ชำนาญงาน ในสาขาอาชีพในชุมชนหรือท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหา	3.21	1.12	ปานกลาง	2.83	1.15	ปานกลาง	3.12	1.03	ปานกลาง
8. สถานประกอบการที่มีความร่วมมือ มีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหา	2.93	1.00	ปานกลาง	2.74	1.14	ปานกลาง	3.03	1.06	ปานกลาง
9. ครู-อาจารย์ ในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหา	4.14	0.77	มาก	3.57	0.66	มาก	3.72	0.98	มาก
10. ครู-อาจารย์ เปิดโอกาสให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหา	3.50	1.16	มาก	3.17	0.89	ปานกลาง	3.28	1.11	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม			3.69	0.59	3.28	0.61	3.61	0.63	มาก

ตารางที่ 4.15 พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี และ มากกว่า 10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 5-10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับการปฏิบัติแตกต่างกัน จำนวน 5 ข้อ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ข้อ 2 กำหนดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียน ข้อ 5 กำหนดเนื้อหาสาระเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้เรียน และข้อ 6 กำหนดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับสภาพความจริงและทันสมัย ซึ่งทั้งสามข้อนี้ผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี และ มากกว่า 10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 5-10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ข้อ 4 กำหนดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ ซึ่งผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี และ ตั้งแต่ 5-10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และข้อ 10 ครู-อาจารย์เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหา ซึ่งผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับข้ออื่น ๆ นอกนั้น ผู้บริหารและครู-อาจารย์ ทั้งสามกลุ่มประสบการณ์มีความคิดเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.16 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็น ของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ด้านการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน

การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน	ต่ำกว่า 5 ปี (N = 14)		ระดับ ปฏิบัติ		ตั้งแต่ 5-10 ปี (N = 23)		ระดับ ปฏิบัติ		มากกว่า 10 ปี (N = 155)		ระดับ ปฏิบัติ
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ			
1. เลือกใช้วิธีการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ	3.93	0.73	3.78	0.42	3.99	0.59	3.99	0.59	3.99	0.59	มาก
2. เลือกสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระที่สอน	3.79	0.98	3.61	0.66	3.90	0.72	3.90	0.72	3.90	0.72	มาก
3. ครู-อาจารย์ กำกับดูแลตลอดเวลาขณะที่มอบหมายงานให้ผู้เรียนปฏิบัติ	3.93	0.83	3.70	0.93	4.17	0.66	4.17	0.66	4.17	0.66	มาก
4. ครู-อาจารย์ ได้รับความร่วมมือจากสถานประกอบการ	3.29	0.73	3.96	0.93	3.36	0.90	3.36	0.90	3.36	0.90	ปานกลาง
ด้านวิทยกรรมการฝึกอบรม	3.50	0.76	3.13	0.81	3.55	0.92	3.55	0.92	3.55	0.92	มาก
5. ได้รับการฝึกอบรมให้เกิดประสบการณ์ในวิชาที่สอน	3.29	0.91	3.13	0.87	3.18	0.94	3.18	0.94	3.18	0.94	ปานกลาง
6. ได้รับความช่วยเหลือจากภาคการศึกษาระดับมัธยมศึกษา	3.29	0.73	3.39	1.03	3.58	0.87	3.58	0.87	3.58	0.87	มาก
7. มีวัสดุ-อุปกรณ์ ในการจัดการเรียนการสอนอย่างพอเพียง	3.71	0.83	3.52	0.79	3.73	0.85	3.73	0.85	3.73	0.85	มาก
8. จัดหาวัสดุฝึกให้ผู้เรียน ได้เรียน ได้ฝึกประสบการณ์ตรงอย่างต่อเนื่อง	3.71	0.73	3.61	0.58	3.65	0.84	3.65	0.84	3.65	0.84	มาก
9. ใช้ใบงานประกอบการสอนได้เหมาะสม	3.79	0.70	3.48	0.67	3.61	0.91	3.61	0.91	3.61	0.91	มาก
10. ใช้ใบมอบหมายงานประกอบการสอนได้เหมาะสม	3.64	1.01	3.74	0.81	3.94	0.87	3.94	0.87	3.94	0.87	มาก
11. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	4.00	0.88	4.26	0.62	4.27	0.80	4.27	0.80	4.27	0.80	มาก
12. สอนด้วยวิธีการสาธิต	3.29	0.91	3.04	0.88	3.20	1.02	3.20	1.02	3.20	1.02	ปานกลาง
13. จัดทำโครงการผลิตเพื่อจำหน่ายในสถานศึกษา	3.63	0.66	3.49	0.40	3.70	0.57	3.70	0.57	3.70	0.57	มาก
เฉลี่ยรวม											

ตารางที่ 4.16 พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี และ มากกว่า 10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 5-10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับการปฏิบัติแตกต่างกัน จำนวน 3 ข้อ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ข้อ 5 ได้รับการฝึกอบรมให้เกิดประสบการณ์ในวิชาที่สอน ข้อ 10 ใช้ใบมอบหมายงานประกอบการสอนได้เหมาะสม ซึ่งทั้งสองข้อนี้ผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี และมากกว่า 10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 5-10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และข้อ 7 มีวัสดุ-อุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนอย่างพอเพียง ซึ่งผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี และตั้งแต่ 5-10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สำหรับข้ออื่น ๆ นอกนั้น ผู้บริหารและครู-อาจารย์ ทั้งสามกลุ่มประสบการณ์มีความคิดเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.17 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ด้านการควบคุมและการตรวจสอบพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนและลักษณะของผู้เรียน

การควบคุมและการตรวจสอบพฤติกรรมทางการเรียนการสอน และลักษณะของผู้เรียน	ต่ำกว่า 5 ปี (N = 14)		ระดับ ปฏิบัติ	ตั้งแต่ 5-10 ปี (N = 23)		ระดับ ปฏิบัติ	มากกว่า 10 ปี (N = 155)		ระดับ ปฏิบัติ
	μ	σ		μ	σ		μ	σ	
	1. ทดสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก่อนทำการสอน	3.57	1.22	มาก	3.48	0.73	ปานกลาง	3.46	0.88
2. ติดตามพัฒนาการของผู้เรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	3.86	0.95	มาก	3.70	0.64	มาก	3.94	0.74	มาก
3. ให้ผู้เรียน ได้ฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่องในรายวิชาที่สอน	4.00	0.96	มาก	3.91	0.67	มาก	4.02	0.69	มาก
4. ส่งเสริมการเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยการเสริมแรง	3.79	0.89	มาก	3.61	0.66	มาก	3.83	0.69	มาก
5. สอนซ่อมเสริมให้แก่ผู้เรียนช้า และส่งเสริมการเรียนการสอน ให้กับผู้เรียนเร็ว	3.79	0.70	มาก	3.65	0.83	มาก	3.76	0.79	มาก
6. ตรวจสอบผลงานที่มอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติ	4.14	0.95	มาก	4.13	0.63	มาก	4.12	0.76	มาก
7. ตรวจสอบความรู้ความเข้าใจที่สอนผ่านไปได้ด้วยการ มอบหมายงานให้ฝึกปฏิบัติ	4.07	0.83	มาก	3.61	0.78	มาก	4.07	0.68	มาก
8. ตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจของผู้เรียนด้วยวิธีการสังเกต ใช้คำถาม หรือให้สาธิตในกาปฏิบัติงาน	3.93	1.00	มาก	3.91	0.73	มาก	4.20	0.67	มาก
เฉลี่ยรวม	3.89	0.76	มาก	3.75	0.44	มาก	3.93	0.54	มาก

ตารางที่ 4.17 พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการควบคุมและการตรวจสอบพฤติกรรม การเรียนการสอน ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเหมือนกันทุกกลุ่มประสบการณ์ เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับการปฏิบัติแตกต่างกันเพียงข้อเดียว ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ทดสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก่อนทำการสอน โดยผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับข้ออื่น ๆ นอกนั้น ผู้บริหารและครู-อาจารย์ทั้งสามกลุ่มประสบการณ์มีความคิดเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.18 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน
ด้านการประเมินผลการเรียนการสอนและการปรับปรุงแก้ไข

การประเมินผลการเรียนการสอนและ การปรับปรุงแก้ไข	ต่ำกว่า 5 ปี (N = 14)		ระดับ ปฏิบัติ	ตั้งแต่ 5-10 ปี (N = 23)		ระดับ ปฏิบัติ	มากกว่า 10 ปี (N = 155)		ระดับ ปฏิบัติ
	μ	σ		μ	σ		μ	σ	
	1. จัดและประเมินผลตามวัตถุประสงค์ในรายวิชาที่สอน	4.00	0.78	มาก	3.70	0.64	มาก	3.95	0.69
2. ทำการประเมินผลก่อนสอบและเมื่อสิ้นสุดการสอน	3.71	0.73	มาก	3.52	0.67	มาก	3.94	0.80	มาก
3. วัดผลภาคปฏิบัติโดยดูทั้งกระบวนการและผลงาน	4.00	0.88	มาก	3.91	0.60	มาก	4.05	0.69	มาก
4. ประเมินผลภาคปฏิบัติด้วยวิธีการจัดอันดับคุณภาพของงาน	3.86	0.86	มาก	3.70	0.88	มาก	3.97	0.76	มาก
5. ได้รับความแนะนำการสร้างเครื่องมือวัดผลจากงานวัดผล และประเมินผลการศึกษา	3.64	0.93	มาก	3.17	1.03	ปานกลาง	3.36	0.98	ปานกลาง
6. มีธนาคารข้อสอบรายวิชาที่สอน	3.71	0.91	มาก	3.04	0.98	ปานกลาง	3.37	1.03	ปานกลาง
7. มีการประเมินผลขณะสอนโดยการสังเกตจาก การอภิปรายการรายงานผล	4.08	0.73	มาก	3.74	0.86	มาก	3.82	0.87	มาก
8. แจ้งผลการประเมินให้ผู้เรียนทราบทุกครั้ง	3.93	0.83	มาก	4.00	1.00	มาก	3.75	0.93	มาก
9. ใช้วิธีการประเมินผลแบบอิงเกณฑ์	3.86	0.77	มาก	3.83	0.49	มาก	3.89	0.75	มาก
10. นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงแก้ไขผลการเรียนการสอน	3.86	0.77	มาก	3.83	0.49	มาก	3.89	0.75	มาก
เฉลี่ยรวม	3.76	0.63	มาก	3.53	0.47	มาก	3.68	0.58	มาก

ตารางที่ 4.18 พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการประเมินผลการเรียนการสอนและการปรับปรุงแก้ไข ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเหมือนกันทุกกลุ่มประสบการณ์ เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับการปฏิบัติแตกต่างกัน จำนวน 2 ข้อ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ข้อ 5 ได้รับการแนะนำการสร้างเครื่องมือวัดผลจากงานวัดและประเมินผลการศึกษา และข้อ 6 มีธนาคารข้อสอบรายวิชาที่สอน โดยผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับข้ออื่น ๆ นอกนั้น ผู้บริหารและครู-อาจารย์ทั้งสามกลุ่มประสบการณ์มีความคิดเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.19 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำนวนตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวม และรายด้าน

ภาพรวมและรายด้าน	ต่ำกว่า 5 ปี (N = 14)		ระดับ ปฏิบัติ	ตั้งแต่ 5-10 ปี (N = 23)		ระดับ ปฏิบัติ	มากกว่า 10 ปี (N = 155)		ระดับ ปฏิบัติ
	μ	σ		μ	σ		μ	σ	
	1. การกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอน และลักษณะของผู้เรียน	3.99	0.61	มาก	3.76	0.40	มาก	3.97	0.55
2. การกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน	3.69	0.59	มาก	3.28	0.61	มาก	3.61	0.63	มาก
3. การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.63	0.66	มาก	3.49	0.40	ปานกลาง	3.70	0.57	มาก
4. การควบคุมและตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนการสอน	3.89	0.76	มาก	3.75	0.44	มาก	3.93	0.54	มาก
5. การประเมินผลการเรียนการสอนและการปรับปรุงแก้ไข	3.76	0.63	มาก	3.53	0.47	มาก	3.68	0.58	มาก
เฉลี่ยรวม	3.79	0.59	มาก	3.56	0.34	มาก	3.78	0.49	มาก

ตารางที่ 4.19 พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผู้บริหารและครู-อาจารย์ ทุกกลุ่มประสบการณ์ในการทำงาน เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับการปฏิบัติแตกต่างกัน จำนวน 2 ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน และด้านการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งทั้งสองด้านนี้ผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี และ มากกว่า 10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 5-10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับด้านอื่น ๆ นอกนั้น ผู้บริหารและครู-อาจารย์ ทั้งสามกลุ่มประสบการณ์มีความคิดเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.20 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามประเภทสถานศึกษา ด้านการกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอนและลักษณะของผู้เรียน

การกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอน และลักษณะของผู้เรียน	สถานศึกษา เก่า (N = 118)		ระดับ ปฏิบัติ	สถานศึกษาใหม่ (N = 74)		ระดับ ปฏิบัติ
	μ	σ		μ	σ	
1. เขียนจุดประสงค์ของรายวิชาได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.03	0.65	มาก	4.00	0.62	มาก
2. เขียนจุดประสงค์ของรายวิชาได้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน	3.82	0.75	มาก	3.76	0.84	มาก
3. เขียนจุดประสงค์ของรายวิชาได้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	3.91	0.75	มาก	3.95	0.84	มาก
4. เขียนจุดประสงค์ของรายวิชาได้เหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน	3.77	0.76	มาก	3.77	0.84	มาก
5. เขียนจุดประสงค์ของรายวิชาได้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.85	0.71	มาก	3.85	0.81	มาก
6. เขียนจุดประสงค์ของรายวิชาเน้นการปฏิบัติ	4.15	0.75	มาก	4.19	0.73	มาก
7. เขียนจุดประสงค์ของการเรียนการสอนทุกครั้ง	3.88	0.80	มาก	4.04	0.84	มาก
8. เขียนจุดประสงค์ของการเรียนการสอนที่วัดได้และสังเกตได้	3.91	0.70	มาก	3.92	0.64	มาก
9. เขียนจุดประสงค์การเรียนการสอนได้ชัดเจนครอบคลุมเนื้อหาของรายวิชา	3.96	0.63	มาก	3.97	0.83	มาก
10. เขียนจุดประสงค์ของการเรียนการสอนที่ผู้เรียนปฏิบัติได้	3.97	0.65	มาก	3.96	0.71	มาก
11. เขียนจุดประสงค์ของการเรียนการสอนที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้	4.03	0.72	มาก	4.05	0.76	มาก
12. เขียนจุดประสงค์ของการเรียนการสอนยึดหลักให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น	4.03	0.72	มาก	4.04	0.73	มาก
เฉลี่ยรวม	3.94	0.54	มาก	3.96	0.55	มาก

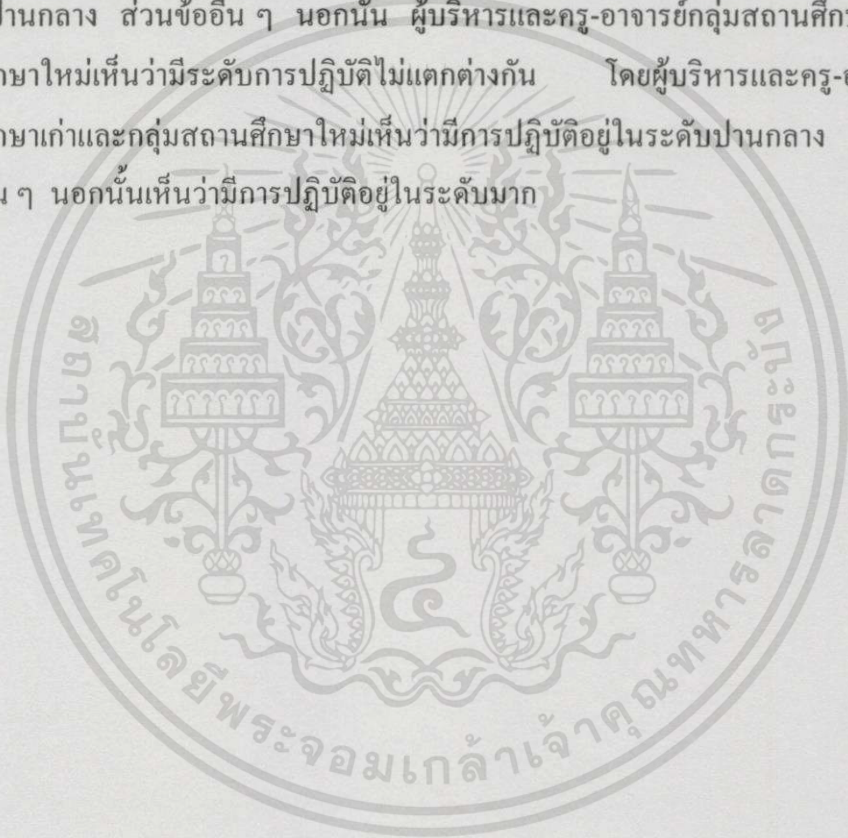
ตารางที่ 4.20 พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามประเภทสถานศึกษา ด้านการกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอนและลักษณะของผู้เรียน ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่าครูมีใจรักทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตั้งไว้ โดยผู้บริหารและครู-อาจารย์ทั้งกลุ่มสถานศึกษาเก่าและกลุ่มสถานศึกษาใหม่เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายชื่อ พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์กลุ่มสถานศึกษาเก่าและกลุ่มสถานศึกษาใหม่เห็นว่ามีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกันทุกข้อ โดยผู้บริหารและครู-อาจารย์ทั้งกลุ่มสถานศึกษาเก่าและกลุ่มสถานศึกษาใหม่เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ 4.21 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามประเภทสถานศึกษา ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระ สำหรับสอน

การกำหนดเนื้อหาสาระ สำหรับสอน	สถานศึกษาเก่า (N = 118)		ระดับ ปฏิบัติ	สถานศึกษาใหม่ (N = 74)		ระดับ ปฏิบัติ
	μ	σ		μ	σ	
1. กำหนดเนื้อหาสาระสนองต่อวัตถุประสงค์ ของหลักสูตร	3.99	0.66	มาก	3.92	0.70	มาก
2. กำหนดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับลักษณะ ของผู้เรียน	3.86	0.65	มาก	3.68	0.92	มาก
3. กำหนดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดแรงงาน	3.88	0.78	มาก	3.76	0.86	มาก
4. กำหนดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับ ทรัพยากรที่มีอยู่	3.69	0.77	มาก	3.46	0.78	ปานกลาง
5. กำหนดเนื้อหาสาระเหมาะสมกับความรู้ ความสามารถของผู้เรียน	3.88	0.76	มาก	3.66	0.80	มาก
6. กำหนดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับสภาพ ความจริงและทันสมัย	3.74	0.79	มาก	3.57	0.88	มาก
7. ผู้ชำนาญงานในสาขาอาชีพในชุมชนหรือ ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหา	3.20	0.95	ปานกลาง	2.92	1.19	ปานกลาง
8. สถานประกอบการที่มีความร่วมมือ มีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหา	3.13	1.03	ปานกลาง	2.76	1.08	ปานกลาง
9. ครู-อาจารย์ ในแผนกวิชามีส่วนร่วม ในการกำหนดเนื้อหา	3.82	0.91	มาก	3.59	0.96	มาก
10. ครู-อาจารย์ เปิดโอกาสให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหา	3.34	1.14	ปานกลาง	3.19	1.00	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.65	0.59	มาก	3.45	0.68	ปานกลาง

ตารางที่ 4.21 พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอน จำแนกตามประเภทสถานศึกษา ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน ในภาพรวม มี ระดับการปฏิบัติแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผู้บริหารและครู-อาจารย์กลุ่ม สถานศึกษาเก่าเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์กลุ่มสถานศึกษา ใหม่เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับการ ปฏิบัติแตกต่างกันเพียงข้อเดียว ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ข้อ 4 กำหนดเนื้อหา สาระสอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ โดยผู้บริหารและครู-อาจารย์กลุ่มสถานศึกษาเก่าเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์กลุ่มสถานศึกษาใหม่เห็นว่าการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้ออื่น ๆ นอกนั้น ผู้บริหารและครู-อาจารย์กลุ่มสถานศึกษาเก่าและ กลุ่มสถานศึกษาใหม่เห็นว่ามีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน โดยผู้บริหารและครู-อาจารย์ทั้ง กลุ่มสถานศึกษาเก่าและกลุ่มสถานศึกษาใหม่เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ สำหรับข้ออื่น ๆ นอกนั้นเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.22 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามประเภทสถานศึกษา ด้านการกำหนดคกกิจกรรมการเรียนการสอน

การกำหนดคกกิจกรรมทางการเรียนการสอน	สถานศึกษาเก่า (N = 118)		ระดับปฏิบัติ	สถานศึกษาใหม่ (N = 74)		ระดับปฏิบัติ
	μ	σ		μ	σ	
1. เลือกใช้วิธีการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ	4.01	0.61	มาก	3.88	0.55	มาก
2. เลือกสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระที่สอน	3.85	0.79	มาก	3.86	0.65	มาก
3. ครู-อาจารย์ กำกับดูแลตลอดเวลาขณะที่ยอมมอบหมายงานให้ผู้เรียนปฏิบัติ	4.11	0.70	มาก	4.08	0.75	มาก
4. ครู-อาจารย์ ได้รับความร่วมมือจากสถานประกอบการด้านวิชาการฝึกอบรม	3.36	0.86	ปานกลาง	3.22	0.96	ปานกลาง
5. ได้รับการฝึกอบรมให้เกิดประสบการณ์ในวิชาที่สอน	3.51	0.91	มาก	3.47	0.90	ปานกลาง
6. ได้รับบริการอำนวยความสะดวกจากการใช้สื่อจากงาน โสตทัศนศึกษา	3.17	0.92	ปานกลาง	3.18	0.93	ปานกลาง
7. มีวัสดุ-อุปกรณ์ ในการจัดการเรียนการสอนอย่างพอเพียง	3.61	0.84	มาก	3.42	0.95	ปานกลาง
8. จัดหาวัสดุฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนได้ฝึกประสบการณ์ตรงอย่างต่อเนื่อง	3.76	0.84	มาก	3.61	0.83	มาก
9. ใช้ใบงานประกอบการสอนได้เหมาะสม	3.60	0.81	มาก	3.72	0.79	มาก
10. ใช้ใบมอบหมายงานประกอบการสอนได้เหมาะสม	3.57	0.87	มาก	3.68	0.86	มาก
11. กำหนดคกกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	3.86	0.87	มาก	3.95	0.87	มาก
12. สอนด้วยวิธีการสาธิต	4.25	0.78	มาก	4.26	0.80	มาก
13. จัดทำโครงการผลิตเพื่อจำหน่ายในสถานศึกษา	3.18	0.99	ปานกลาง	3.20	1.01	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.68	0.57	มาก	3.65	0.54	มาก

ตารางที่ 4.22 พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามประเภทสถานศึกษา ด้านการกำหนดคกกิจกรรมการเรียนการสอน ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผู้บริหารและครู-อาจารย์ทั้งกลุ่มสถานศึกษาเก่าและกลุ่มสถานศึกษาใหม่เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับการปฏิบัติแตกต่างกัน 2 ข้อ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ข้อ 5 ได้รับการฝึกอบรมให้เกิดประสบการณ์ในวิชาที่สอน และข้อ 7 มีวัสดุ-อุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนอย่างพอเพียง โดยผู้บริหารและครู-อาจารย์กลุ่มสถานศึกษาเก่าเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์กลุ่มสถานศึกษาใหม่เห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้ออื่น ๆ นอกนั้น ผู้บริหารและครู-อาจารย์กลุ่มสถานศึกษาเก่าและกลุ่มสถานศึกษาใหม่เห็นว่ามีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน โดยผู้บริหารและครู-อาจารย์ทั้งกลุ่มสถานศึกษาเก่าและกลุ่มสถานศึกษาใหม่เห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ สำหรับข้ออื่น ๆ นอกนั้นเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.23 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามประเภทสถานศึกษา ด้านการควบคุมและการตรวจสอบพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอน

การควบคุมและการควบคุมพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอน	สถานศึกษาเก่า (N = 118)		ระดับปฏิบัติ	สถานศึกษาใหม่ (N = 74)		ระดับปฏิบัติ
	μ	σ		μ	σ	
1. ทดสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก่อนทำการสอน	3.48	0.87	ปานกลาง	3.46	0.92	ปานกลาง
2. ติดตามพัฒนาการของผู้เรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	3.88	0.76	มาก	3.93	0.71	มาก
3. ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่องในรายวิชาที่สอน	3.99	0.71	มาก	4.03	0.70	มาก
4. ส่งเสริมการเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยการเสริมแรง	3.77	0.70	มาก	3.85	0.72	มาก
5. สอนซ่อมเสริมให้แก่ผู้เรียนช้าและส่งเสริมการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนเร็ว	3.76	0.77	มาก	3.73	0.82	มาก
6. ตรวจสอบผลงานที่มอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติ	4.19	0.70	มาก	4.01	0.84	มาก
7. ตรวจสอบความรู้ความเข้าใจที่สอนผ่านไปด้วยการมอบหมายงานให้ฝึกปฏิบัติ	4.04	0.70	มาก	3.97	0.74	มาก
8. ตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจของผู้เรียนด้วยวิธีการสังเกต ใช้คำถามหรือให้สาริตในการปฏิบัติงาน	4.16	0.368	มาก	4.12	0.76	มาก
เฉลี่ยรวม	3.91	0.55	มาก	3.89	0.56	มาก

ตารางที่ 4.23 พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามประเภทสถานศึกษา ด้านการควบคุมและการตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนการสอน ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผู้บริหารและครู-อาจารย์ทั้งกลุ่มสถานศึกษาเก่าและกลุ่มสถานศึกษาใหม่เห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์กลุ่มสถานศึกษาเก่าและกลุ่มสถานศึกษาใหม่เห็นว่ามีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกันทุกข้อ โดยผู้บริหารและครู-อาจารย์ทั้งกลุ่มสถานศึกษาเก่าและกลุ่มสถานศึกษาใหม่เห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ ส่วนข้ออื่น ๆ นอกนั้นเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.24 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามประเภทสถานศึกษา ด้านการประเมินผลการเรียน การสอนและการปรับปรุงแก้ไข

การประเมินผลการเรียนการสอน และการปรับปรุงแก้ไข	สถานศึกษาเก่า (N = 118)		ระดับปฏิบัติ	สถานศึกษาใหม่ (N = 74)		ระดับปฏิบัติ
	μ	σ		μ	σ	
1. จัดและประเมินผลตามวัตถุประสงค์ ในรายวิชาที่สอน	3.98	0.69	มาก	3.82	0.69	มาก
2. ทำการประเมินผลก่อนสอบและเมื่อ สิ้นสุดการสอน	3.94	0.81	มาก	3.77	0.75	มาก
3. วัดผลภาคปฏิบัติโดยคู่ทั้งกระบวนการ และผลงาน	4.03	0.70	มาก	4.03	0.68	มาก
4. ประเมินผลภาคปฏิบัติด้วยวิธีการจัด อันดับคุณภาพของงาน	4.01	0.78	มาก	3.81	0.77	มาก
5. ได้รับการแนะนำการสร้างเครื่องมือวัดผล จากงานวัดผลและประเมินผลการศึกษา	3.36	0.97	ปานกลาง	3.36	1.02	ปานกลาง
6. มีธนาคารข้อสอบรายวิชาที่สอน	2.73	1.03	ปานกลาง	2.62	1.02	ปานกลาง
7. มีการประเมินผลขณะสอน โดยการสังเกต จากการอภิปรายการรายงานผล	3.36	1.01	ปานกลาง	3.35	1.05	ปานกลาง
8. แจ้งผลการประเมินให้ผู้เรียนทราบทุกครั้ง	3.81	0.85	มาก	3.86	0.88	มาก
9. ใช้วิธีการประเมินผลแบบอิงเกณฑ์	3.62	0.92	มาก	4.08	0.87	มาก
10. นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงแก้ไขผล การเรียนการสอน	3.86	0.74	มาก	3.92	0.70	มาก
เฉลี่ยรวม	3.67	0.59	มาก	3.66	0.56	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.24 พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามประเภทสถานศึกษา ด้านการประเมินผลการเรียนการสอนและการปรับปรุงแก้ไข ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผู้บริหารและครู-อาจารย์ทั้งกลุ่มสถานศึกษาเก่าและกลุ่มสถานศึกษาใหม่เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์กลุ่มสถานศึกษาเก่าและกลุ่มสถานศึกษาใหม่เห็นว่ามีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกันทุกข้อ โดยผู้บริหารและครู-อาจารย์ทั้งกลุ่มสถานศึกษาเก่าและกลุ่มสถานศึกษาใหม่เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ ส่วนข้ออื่น ๆ นอกนั้นเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.25 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามประเภทสถานศึกษาในภาพรวม และรายด้าน

ภาพรวมและรายด้าน	สถานศึกษาเก่า (N = 118)		ระดับ ปฏิบัติ	สถานศึกษาใหม่ (N = 74)		ระดับ ปฏิบัติ
	μ	σ		μ	σ	
1. การกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอนและลักษณะของผู้เรียน	3.94	0.54	มาก	3.96	0.55	มาก
2. การกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน	3.65	0.59	มาก	3.45	0.68	ปานกลาง
3. การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.68	0.57	มาก	3.65	0.54	มาก
4. การควบคุมและการตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนการสอน	3.91	0.55	มาก	3.89	0.56	มาก
5. การประเมินผลการเรียนการสอนและการปรับปรุงแก้ไข	3.67	0.59	มาก	3.66	0.56	มาก
เฉลี่ยรวม	3.77	0.49	มาก	3.72	0.48	มาก

ตารางที่ 4.25 พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามประเภทสถานศึกษา ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผู้บริหารและครู-อาจารย์ทั้งกลุ่มสถานศึกษาเก่าและกลุ่มสถานศึกษาใหม่เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์เห็นว่ามีระดับการปฏิบัติแตกต่างกันเพียงด้านเดียว ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้คือ ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน โดยผู้บริหารและครู-อาจารย์กลุ่มสถานศึกษาเก่าเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์กลุ่มสถานศึกษาใหม่เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับด้านอื่น ๆ นอกนั้น ผู้บริหารและครู-อาจารย์กลุ่มสถานศึกษาเก่าและกลุ่มสถานศึกษาใหม่เห็นว่าการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน โดยผู้บริหารและครู-อาจารย์ทั้งกลุ่มสถานศึกษาเก่าและกลุ่มสถานศึกษาใหม่เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใน 5 ด้าน ได้แก่ การกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอนและลักษณะของผู้เรียน การกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน การกำหนดคกกิจกรรมการเรียนการสอน การควบคุมและการตรวจสอบพฤติกรรมกรเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนการสอนและการปรับปรุงแก้ไข และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามตำแหน่ง คือ ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน คือ ต่ำกว่า 5 ปี ตั้งแต่ 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี และจำแนกตามประเภทสถานศึกษา คือ สถานศึกษาเก่า และสถานศึกษาใหม่ ประชากรที่ศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ วิทยาลัยสารพัดช่าง 13 แห่ง กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบ่งเป็น ผู้บริหาร จำนวน 50 คน และครู-อาจารย์ จำนวน 142 คน รวมทั้งสิ้น 192 คน การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากรทั้งหมด ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามส่งไปให้ผู้บริหารและครู-อาจารย์ด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ จำนวน 192 ฉบับ ปรากฏว่าได้รับกลับคืนครบและสมบูรณ์ทุกฉบับ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ คำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มโดยใช้ระดับการปฏิบัติ การวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาปรับปรุงสภาพการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใน 5 ด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออก จำแนกตามตำแหน่ง จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และจำแนกตามประเภทสถานศึกษา

5.2 สรุปผลการวิจัย

5.2.1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ตำแหน่ง เพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และประเภทสถานศึกษา

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 192 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร 50 คน และครู-อาจารย์ 142 คน โดยผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 74.00 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 96.00 ส่วนสังกัดสถานศึกษาเก่าและสังกัดสถานศึกษาใหม่มีจำนวนเท่ากัน สำหรับครู-อาจารย์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 78.87 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 75.35 ส่วนใหญ่สังกัดสถานศึกษาเก่า คิดเป็นร้อยละ 65.49

5.2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออก ใน 5 ด้าน และในภาพรวม

1. ด้านการกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอนและลักษณะของผู้เรียน พบว่า ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และรายข้อ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 ลำดับแรก คือ เขียนจุดประสงค์ของรายวิชาเน้นการปฏิบัติ เขียนจุดประสงค์ของการเรียนการสอนที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้ และเขียนจุดประสงค์ของการเรียนการสอนยึดหลักให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เขียนจุดประสงค์ของรายวิชาได้เหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน

การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ด้านการกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอนและลักษณะของผู้เรียน พบว่า ทั้งในภาพรวม และรายข้อ มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอนและลักษณะของผู้เรียน พบว่า ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สำหรับรายข้อ พบว่า มีระดับการปฏิบัติแตกต่างกันเพียงข้อเดียว ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ เขียนจุดประสงค์ของรายวิชาได้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี และ มากกว่า 10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติ

อยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 5-10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ จำแนกตามประเภทสถานศึกษา ด้านการกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอนและลักษณะของผู้เรียน พบว่า ในภาพรวม และรายข้อ มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน พบว่า ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สำหรับรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 7 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 ลำดับแรก คือ กำหนดเนื้อหาสาระสนองต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร กำหนดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และกำหนดเนื้อหาสาระเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้เรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานประกอบการที่มีความร่วมมือ มีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหา

การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน พบว่า ในภาพรวม และรายข้อ มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน พบว่า ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี และ มากกว่า 10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 5-10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับรายข้อ พบว่า มีระดับการปฏิบัติแตกต่างกัน จำนวน 5 ข้อ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ กำหนดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียน กำหนดเนื้อหาสาระเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้เรียน และกำหนดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับสภาพความจริงและทันสมัย ซึ่งทั้งสามข้อนี้ผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี และ มากกว่า 10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 5-10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง กำหนดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ ซึ่งข้อนี้ผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี และ ตั้งแต่ 5-10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และครู-อาจารย์เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหา ซึ่งผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ จำแนกตามประเภทสถานศึกษา ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน พบว่า ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติแตกต่าง

กัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผู้บริหารและครู-อาจารย์กลุ่มสถานศึกษาเก่าเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์กลุ่มสถานศึกษาใหม่เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับรายชื่อ พบว่า มีระดับการปฏิบัติแตกต่างกันเพียงข้อเดียว คือ กำหนดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ โดยผู้บริหารและครู-อาจารย์กลุ่มสถานศึกษาเก่าเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์กลุ่มสถานศึกษาใหม่เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

3. ด้านการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สำหรับรายชื่อ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 9 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 ลำดับแรก คือ สอนด้วยวิธีการสาธิต ครู-อาจารย์ กำกับดูแลตลอดเวลาขณะที่ยอมบหมายงานให้ผู้เรียนปฏิบัติ และเลือกใช้วิธีการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ได้รับบริการอำนวยความสะดวกจากการใช้สื่อจากงานโสตทัศนศึกษา

การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่าง ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ด้านการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ สำหรับรายชื่อ พบว่า มีระดับการปฏิบัติแตกต่างกัน 6 ข้อ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ครู-อาจารย์ได้รับความร่วมมือจากสถานประกอบการด้านวิชาการฝึกอบรม ได้รับการฝึกอบรมให้เกิดประสบการณ์ในวิชาที่สอน ได้รับบริการอำนวยความสะดวกจากการใช้สื่อจากงานโสตทัศนศึกษา มีวัสดุ-อุปกรณ์ ในการจัดการเรียนการสอนอย่างพอเพียง จัดทำโครงการผลิตเพื่อจำหน่ายในสถานศึกษา โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และสอนด้วยวิธีการสาธิต โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี และ มากกว่า 10 ปี เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 5-10 ปี เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับรายชื่อ พบว่า มีระดับการปฏิบัติแตกต่างกัน จำนวน 3 ข้อ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ได้รับการฝึกอบรมให้เกิดประสบการณ์ในวิชาที่สอน ใช้ใบมอบหมายงานประกอบการสอนได้เหมาะสม ซึ่งทั้งสองข้อนี้ผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี และมากกว่า 10 ปี เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 5-10 ปี เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และมีวัสดุ-อุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนอย่างพอเพียง ซึ่งผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต่ำกว่า 5 ปี และตั้งแต่ 5-10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ จำแนกตามประเภทสถานศึกษา ด้านการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ สำหรับรายชื่อ พบว่า มีระดับการปฏิบัติแตกต่างกัน 2 ข้อ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ได้รับการฝึกอบรมให้เกิดประสบการณ์ในวิชาที่สอน และมีวัสดุ-อุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนอย่างพอเพียง โดยผู้บริหารและครู-อาจารย์กลุ่มสถานศึกษาเก่าเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์กลุ่มสถานศึกษาใหม่เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

4. ด้านการควบคุมและการตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนการสอน พบว่า ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สำหรับรายชื่อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 7 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลางเพียงข้อเดียว ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 ลำดับแรก คือ ตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนด้วยวิธีการสังเกตใช้คำถามหรือให้สาธิตในการปฏิบัติงาน ตรวจสอบผลงานที่มอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติ และตรวจสอบความรู้ความเข้าใจที่สอนผ่านไปด้วยการมอบหมายงานให้ฝึกปฏิบัติ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ทดสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก่อนทำการสอน

การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ด้านการควบคุมและการตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนการสอน พบว่า ในภาพรวม และรายชื่อ มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการควบคุมและการตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนการสอน พบว่า ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ สำหรับรายชื่อ พบว่า มีระดับการปฏิบัติแตกต่างกันเพียงข้อเดียว ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ทดสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก่อนทำการสอน โดยผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ จำแนกตามประเภทสถานศึกษา ด้านการควบคุมและการตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนการสอน พบว่า ในภาพรวม และรายชื่อ มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

5. ด้านการประเมินผลการเรียนการสอนและการปรับปรุงแก้ไข พบว่า ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สำหรับรายชื่อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 7 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 ลำดับแรก คือ วัดผลภาคปฏิบัติโดยดูทั้งกระบวนการและผลงาน ประเมินผลภาคปฏิบัติด้วยวิธีการจัดอันดับคุณภาพของงาน และจัดและประเมินผลตามวัตถุประสงค์ในรายวิชาที่สอน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีธนาคารข้อสอบรายวิชาที่สอน

การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ด้านการประเมินผล การเรียนการสอนและการปรับปรุงแก้ไข พบว่า ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่ง ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ สำหรับรายข้อ พบว่า มีระดับการปฏิบัติแตกต่างกันจำนวน 2 ข้อ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ได้รับการแนะนำการสร้างเครื่องมือวัดผลจากงานวัดผลและ ประเมินผลการศึกษา และมีการประเมินผลขณะสอนโดยการสังเกตจากการอภิปรายการรายงานผล โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามี ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ จำแนกตามประสบการณ์ ในการทำงาน ด้านการประเมินผลการเรียนการสอนและการปรับปรุงแก้ไข พบว่า ในภาพรวม มี ระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ สำหรับรายข้อ พบว่า มี ระดับการปฏิบัติแตกต่างกัน จำนวน 2 ข้อ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ได้รับการแนะนำ การสร้างเครื่องมือวัดผลจากงานวัดและประเมินผลการศึกษา และมีธนาคารข้อสอบรายวิชาที่ สอน โดยผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ จำแนกตามประเภทสถาน ศึกษา ด้านการประเมินผลการเรียนการสอนและการปรับปรุงแก้ไข พบว่า ในภาพรวม และรายข้อ มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุปการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และรายด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำ คือ การกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอนและลักษณะของผู้เรียน การควบคุมและการตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนการสอน การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผลการเรียนการสอนและการปรับปรุงแก้ไข และการกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน

การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่าง ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการจัด การเรียนการสอน พบว่า ในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน และรายด้าน มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่ง ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ จำแนกตามประสบการณ์ ในการทำงาน พบว่า ในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สมมติฐานที่ตั้งไว้ สำหรับรายด้าน พบว่า มีระดับการปฏิบัติแตกต่างกัน จำนวน 2 ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน และด้านการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งทั้งสองด้านนี้ผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี และ มากกว่า 10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มี ประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 5-10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ จำแนกตามประเภทสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ สำหรับรายด้าน พบว่า มีระดับการปฏิบัติแตกต่างกันเพียงด้านเดียว ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน โดยผู้บริหารและครู-อาจารย์กลุ่มสถานศึกษาเก่าเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์กลุ่มสถานศึกษาใหม่เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

5.3 อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัย ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญ ซึ่งได้จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีพศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออก ใน 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอนและลักษณะของผู้เรียน พบว่า ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าทุกด้าน ซึ่งให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับการกำหนดจุดประสงค์ เนื่องจากเป็นจุดเริ่มต้นของระบบการเรียนการสอน ที่ต้องกำหนดขึ้นมาให้ได้เสียก่อน แล้วจึงจะดำเนินการในด้านอื่น ๆ ต่อไปได้ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ เขียนจุดประสงค์ของรายวิชาเน้นการปฏิบัติ รองลงมา คือ เขียนจุดประสงค์ของการเรียนการสอนที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้ และเขียนจุดประสงค์ของการเรียนการสอนยึดหลักให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ซึ่งสอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น พุทธศักราช 2540 กรมอาชีวศึกษา (2540 : ก1) กำหนดไว้สรุปได้ว่า “ให้บุคคลที่ไม่มีโอกาสศึกษาในระบบ ได้มีโอกาสฝึกวิชาชีพตามที่ตนต้องการ และสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ หรือบุคคลที่มีอาชีพอยู่แล้วได้มีโอกาสฝึกวิชาชีพเพิ่มเติมนำไปพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น” ทั้งยังแสดงให้เห็นว่าครู-อาจารย์มีความเข้าใจในการกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอนสอดคล้องกับลักษณะวิชาชีพ ที่ต้องเน้นปฏิบัติเป็นสำคัญ เพื่อให้สามารถทำได้ด้วยตนเอง เริ่มตั้งแต่รู้จักคิดวางแผน ลงมือทำ หากประสบปัญหาาก็จะคิดแก้ปัญหาเอง หรือปรึกษาครู-อาจารย์ ดังที่ เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต (2528 : 65) กล่าวไว้ว่า “การกำหนดวัตถุประสงค์เป็นจุดเริ่มต้นของระบบการเรียนการสอน วัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นควรเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม หรือวัตถุประสงค์เฉพาะที่ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ และครูสามารถวัดและสังเกตได้” ซึ่งสอดคล้องกับ เอกชัย กิสุขพันธ์ (2527 : 152-153) ที่กล่าวว่า หลักสูตรต้องสามารถจัดประสบการณ์ในการเรียน เพื่อให้นักเรียนมีพัฒนาการทางด้านความรู้ ความสามารถ

“การจัดการเรียนการสอนต้องเริ่มจากการพิจารณาถึงจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ในแผนการสอน ว่ามีจุดประสงค์ที่สำคัญอะไร ที่ผู้สอนควรจะได้พิจารณาคัดเลือกกิจกรรมที่จะก่อให้เกิดความรู้หรือประสบการณ์ และสามารถทำให้บรรลุจุดประสงค์นั้น ๆ ได้มากที่สุด เร็วที่สุด ประหยัดเวลา แรงงาน และค่าใช้จ่ายมากที่สุดเขียนจุดประสงค์ของการเรียนการสอน ยึดหลักให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วินัย สายหงษ์ (อ้างใน อัญจนางค์ ภิญญู. 2539 : 122) ที่ศึกษาความคิดเห็นในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพพระยะสันของครูผู้สอน และผู้บริหาร ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด พบว่า ด้าน หลักสูตรและเนื้อหาวิชา ควรยึดหลักให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น อยู่ในระดับความคิดเห็นด้วยอย่างยิ่ง เขียนจุดประสงค์ของการเรียนการสอน ที่ผู้เรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ ดังที่ จริยา ทัพพะกุล ณ อยุธา (2534 : 170) กล่าวว่า จุดหมายและโครงสร้างหลักสูตรนอกระบบกรมอาชีวศึกษา หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน เพื่อให้บุคคลที่ไม่มีความรู้ทางวิชาชีพ ได้มีความรู้ด้านวิชาชีพ สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ตามความถนัด และความสนใจของตน บุคคลที่มีอาชีพอยู่แล้วได้มีความรู้พัฒนาขึ้น บุคคลที่มีอาชีพอยู่แล้วเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่นตามความถนัด และมีรายได้สูงขึ้น โดยกำหนดโครงสร้างหลักสูตรดังนี้ ทฤษฎี 75 ชั่วโมง ปฏิบัติ 150 ชั่วโมง และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วินัย สายหงษ์ (อ้างใน อัญจนางค์ ภิญญู. 2539 : 123) ที่ศึกษาความคิดเห็นในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพพระยะสันของครูผู้สอน และผู้บริหาร ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด พบว่า ลักษณะหลักสูตรวิชาชีพ ควรเป็นการให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน และประกอบอาชีพได้อยู่ในระดับเห็นด้วย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เขียนจุดประสงค์ของรายวิชาได้เหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พูนชนะ คงพูนวิรุฬ (2538 : 177) ได้ศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรช่างฝีมือ (ปชม.) ในวิทยาลัยสารพัดช่าง สังกัดกรมอาชีวศึกษา” พบว่า การกำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน มีโครงสร้างของเนื้อหาวิชาชีพที่จบในตัวเอง และมีระยะเวลาการฝึกอบรม ตั้งแต่ 1 สัปดาห์ ถึง 225 ชั่วโมง จึงมีความยืดหยุ่นได้คล่องตัวกว่าหลักสูตร ปชม. ที่เป็นหลักสูตร 1 ปี มีหลายรายวิชา ครู-อาจารย์จึงกำหนดจุดประสงค์ได้ง่ายกว่า

สำหรับการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ทั้งกลุ่มที่มีตำแหน่งต่างกัน ประสบการณ์ต่างกัน และอยู่ในประเภทสถานศึกษาต่างกัน พบว่า มีความเห็นว่า ด้านการกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอนและลักษณะของผู้เรียน มีการปฏิบัติในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน คือ ทุกกลุ่มเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แสดงว่าครู-อาจารย์ วิทยาลัยสารพัดช่างกลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้ความสำคัญด้านการกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอนและลักษณะของผู้เรียน ตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ประเภท วิชา คหกรรมอยู่ในเกณฑ์ดีมาก โดยความเห็นสอดคล้องกันทุกกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พูนชนะ คงพูนวิรุฬ (2538 : 189-193) ได้ศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของอาจารย์ในการจัดการเรียน

การสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรช่างฝีมือ (ปชม.) ในวิทยาลัยสารพัดช่าง สังกัดกรมอาชีวศึกษา” พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อ การกำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียน การสอน ของกลุ่ม ครู-อาจารย์ที่มีประสบการณ์ ภูมิการศึกษา ที่ตั้งสถานศึกษาตามภูมิภาคต่างกัน มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

ส่วนการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ด้านการกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอนและลักษณะของผู้เรียน เป็นรายชื่อ จำแนกตามตำแหน่ง และประเภทสถานศึกษา พบว่า มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกันทุกข้อ โดยทุกกลุ่มเห็นว่าการปฏิบัติทุกข้ออยู่ในระดับมาก แต่จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า มีระดับการปฏิบัติแตกต่างกันหนึ่งข้อ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ เขียนจุดประสงค์ของรายวิชาได้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี และ มากกว่า 10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 5-10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการเขียนจุดประสงค์ของหลักสูตรได้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ความต้องการของท้องถิ่นตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ ซึ่งผู้บริหารและครู-อาจารย์กลุ่มอาชีวศึกษาและภาคตะวันออกเฉียงเหนือเขียนจุดประสงค์ของรายวิชาได้ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ ดาวร สารวิทย์ (2529 : 57) ที่ว่า ควรจัดหลักสูตรสาขาวิชาใหม่ ๆ ที่น่าสนใจจะเพิ่มขึ้นให้เห็นต่อสภาพสังคม และการอุตสาหกรรมธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ฉะนั้นหลักสูตรการสอนวิชาชีพของการอาชีวศึกษา จึงควรจัดให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานเพราะอาจารย์ที่ปฏิบัติงานด้านการสอนมานาน ได้รับประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน จากการศึกษา อบรม และการนิเทศเกี่ยวกับการกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอน และใช้วัตถุประสงค์ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และกำหนดให้เป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งจัดว่าเป็นจุดประสงค์เฉพาะ และมีบทบาทสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน ดังที่ สุพิน บุญชูวงศ์ (2531 : 27) ได้กล่าวไว้ว่า การกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ชัดเจน ทำให้ครูสามารถหาวิธีสอน เลือกสื่อการเรียน จัดกิจกรรมการเรียน และเตรียมการวัดผลและประเมินผล ได้เหมาะสม ทำให้การสอนบรรลุวัตถุประสงค์

2. ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน พบว่า ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าด้านการกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับการสอนรายวิชาต่าง ๆ แม้จะมีความสำคัญแต่เมื่อเทียบกับด้านอื่น ๆ ครู-อาจารย์อาจเห็นว่ายังมีบทบาทในทางปฏิบัติน้อยกว่า ทั้งเห็นว่าเนื้อหาวิชาต่าง ๆ เคยเรียนมาแล้วและสามารถค้นคว้าจากเนื้อหาวิชาที่มีตำราวิชาเหล่านั้นอยู่แล้วได้ไม่ยากนัก ในขณะที่ด้านอื่น ๆ ต้องใช้ความคิด และประสบการณ์ที่จะต้องลงมือปฏิบัติมากกว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผู้บริหารและครู-อาจารย์เห็นว่าส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ กำหนดเนื้อหาสาระสนองต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร แสดงให้เห็นว่าครู-อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่างกลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความเข้าใจในการกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอนดี เพราะกำหนด เนื้อหาสาระสำหรับสอนไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ได้ตามหลักเกณฑ์ ดังที่ จินตนา ยูนิพันธ์ (2527 : 136) ให้แนวทางไว้ว่า “เนื้อหาที่คัดเลือกนั้นควรจะเป็นความรู้ที่จะต้องเรียน และควรเรียนเป็นเนื้อหาที่มีความตรงและสำคัญ สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและความต้องการของสังคม นอกจากนี้เนื้อหาจะต้องสนองจุดประสงค์ของหลักสูตรของรายวิชาอย่างกว้างขวาง และสอดคล้องกับบุคลิกภาพ ประสบการณ์ ความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน” และสังค์ อุทรานันท์ (2532 : 64-65) ได้กล่าวถึงความสำคัญของเนื้อหาสาระไว้ว่า “การเลือกเนื้อหาสาระที่นำมาสอนนั้นจำเป็นจะต้องคำนึงถึงความยากง่ายให้พอเหมาะกับความสามารถของผู้เรียน” ฉาวร สารวิทย์ (2529 : 57) กล่าวว่า หลักการศึกษาด้านวิชาชีพ ควรเป็นหลักสูตรที่จบในตัวเอง โดยใช้ระยะเวลาเรียนสั้น ๆ และควรเน้นด้านการปฏิบัติเพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำได้ และนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตได้หลังเรียนจบ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อารยานกรเขตต์ (2522 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาแนวโน้มการจัดการศึกษาวิชาชีพระยะสั้นของกรมการศึกษานอกโรงเรียน พบว่า ด้านหลักสูตรและโครงการสอนวิชาชีพระยะสั้น ผู้บริหารการศึกษานอกโรงเรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ในด้านหลักสูตร ควรเป็นผู้เรียน เลือกเรียนเป็นตอน เรียนจบเร็วมีลักษณะยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนไปตามความต้องการของผู้เรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานประกอบการที่มีความร่วมมือมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหา

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานประกอบการที่มีความร่วมมือมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นประเภทวิชาคหกรรมเป็นหลักสูตร 150 ชั่วโมง ที่จัดการเรียนการสอนในวิทยาลัยสารพัดช่าง ซึ่งเป็นระยะเวลาสั้น นักศึกษาที่จบหลักสูตรสถานศึกษาจึงไม่เห็นความสำคัญของสถานประกอบการที่จะมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาวิชาในการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชิตวีร์ บุญนาค (2538 : 196) พบว่า ปัญหาการใช้ทรัพยากรในชุมชนให้เป็นประโยชน์ต่อการจัดอาชีวศึกษาเป็นอันดับหนึ่ง ซึ่งอาจมาจากสาเหตุที่ว่าฝ่ายบริหารสถานศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับภาคเอกชนในระดับที่เกื้อกูลซึ่งกันและกันได้

สำหรับการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน ในภาพรวม จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน โดยทั้งกลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มครู-อาจารย์ เห็นว่า มีการปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า มีระดับการปฏิบัติแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี และ มากกว่า 10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 5-10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่า การกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอนของผู้บริหาร และครู อาจารย์ มีการใช้หลักสูตรเป็นแกนนำ แต่ละวิชาจะมีการกำหนดวัตถุประสงค์ และขอบข่ายของเนื้อหาสาระ ตลอดจนบอกเวลาในการเรียนการสอนไว้ ดังนั้น ครูอาจารย์ผู้สอนจึงต้องใช้หลักสูตรเป็นคู่มือในการกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอนเป็นพิเศษ ซึ่งตรงกับ จินตนา ยูนิพันธ์ (2527 : 136) ได้กล่าวถึงวิธีการกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับการสอนไว้ข้อหนึ่ง

ว่า ต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และคำอธิบายรายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ส่วนผู้บริหาร และครู อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 5-10 ปี เห็นว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่าได้จัดทำไว้เดิม ยังนำมาใช้ได้ จึงยังไม่มีมีการ ปรับปรุง และแก้ไข จนกว่าสิ่งที่จัดทำไว้เดิมเริ่มล้าสมัย ก็จะกลับมาลงมือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดอีกครั้งหนึ่ง และจำแนกตามประเภทสถานศึกษา พบว่า มีระดับการปฏิบัติแตกต่างกัน โดยผู้บริหารและครู-อาจารย์กลุ่มสถานศึกษาเก่าเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์กลุ่มสถานศึกษาใหม่เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากลุ่มสถานศึกษาเก่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ได้รับการฝึกอบรม และมีประสบการณ์มาก นอกจากนี้สถานศึกษายังมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ มากกว่า ทั้งในด้านจำนวนครู-อาจารย์ อาคารสถานที่ เครื่องมือ อุปกรณ์ การปฏิบัติด้านการกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน จึงทำได้สูงกว่ากลุ่มสถานศึกษาใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ทิพาวรรณ เฟื่องเรือง (2533 : 196-197) ที่ศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ผู้สอน คณะวิชาคหกรรม ในการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2533 ในวิทยาลัยสารพัดช่างภาคกลาง” พบว่า ผู้บริหารกับครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติด้านการกำหนดเนื้อหาไม่แตกต่างกัน แต่เปรียบเทียบจำแนกตามประสบการณ์ พบว่า มีการปฏิบัติแตกต่างกัน

ส่วนการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน เป็นรายชื่อ จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า มีระดับการปฏิบัติแตกต่างกัน จำนวน 5 ข้อ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ กำหนดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียน กำหนดเนื้อหาสาระเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้เรียน และกำหนดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับสภาพความจริงและทันสมัย ซึ่งทั้งสามข้อนี้ผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี และ มากกว่า 10 ปี เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 5-10 ปี เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ กลุ่มนี้ได้ตระหนักถึงการกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับหลักสูตรที่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างดีในเรื่องการกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน ดังที่ จินตนา ยูนิพันธ์ (2527 : 136) ได้ให้แนวทางไว้ว่า การกำหนดเนื้อหาวิชาเป็นหน้าที่ของครูผู้สอน เนื้อหาที่คัดเลือกนั้นควรจะเป็นความรู้ที่จะต้องเรียน และสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและความต้องการของสังคมกำหนดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ ซึ่งข้อนี้ผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี และ ตั้งแต่ 5-10 ปี เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 10 ปี เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และครู-อาจารย์เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม

ในการกำหนดเนื้อหา ซึ่งผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และจำแนกตามประเภทสถานศึกษา พบว่า มีระดับการปฏิบัติแตกต่างกันเพียงข้อเดียว คือ กำหนดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ โดยผู้บริหารและครู-อาจารย์กลุ่มสถานศึกษาเก่าเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์กลุ่มสถานศึกษาใหม่เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาเก่าตั้งมานานได้รับการจัดสรรทรัพยากรค่อนข้างจะสมบูรณ์มากกว่า เช่น เครื่องมือ อุปกรณ์ และบุคลากร จึงสามารถกำหนดเนื้อหาโดยยึดทรัพยากรที่มีอยู่เป็นหลักได้มากกว่า

3. ด้านการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สอนด้วยวิธีการสาธิต แสดงให้เห็นว่าครู-อาจารย์ ได้ดำเนินการอย่างถูกต้องแล้ว ดังที่ บุญเลิศ ภพลาภ (2536 : 25) ได้กล่าวว่า “การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันให้เกิดทักษะในการทำงาน โดยอธิบายหรือสาธิตการปฏิบัติงานในการฝึกทักษะต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้ดู ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง โดยให้ฝึกอย่างต่อเนื่อง พร้อม ๆ กับให้รู้ผลสำเร็จของการฝึกหัดด้วย” ซึ่งสอดคล้องกับ อัญจนางค์ ภิญโญ (2539 : 119) ได้ศึกษาองค์ประกอบการเรียนการสอนวิชาชีพพระยะสันที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผู้เรียนวิทยาลัยสารพัดช่าง พบว่า วิธีสอนของครูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จของผู้เรียน โดยเฉพาะวิธีสอนของครูด้านวิชาชีพ ที่เน้นการฝึกปฏิบัติให้มากที่สุด โดยครูผู้สอนต้องมีความชำนาญในการสอนภาคปฏิบัติ และให้ผู้เรียนลงมือฝึกปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ วิธีสอนวิชาชีพครูผู้สอนจำเป็นต้อง รู้จักเลือกปรับปรุงเทคนิค และวิธีสอนให้เหมาะสม ส่วนการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ มุ่งให้ผู้เรียนฝึกทักษะวิชาชีพ กิจกรรมการเรียนการสอนที่จำเป็น คือ การสาธิต การปฏิบัติจริง การฝึกงาน ดังที่ บรรจง ชูสกุลชาติ กล่าวถึงทิศทางของกระบวนการเรียนการสอนในการให้การศึกษาเพื่ออาชีพว่า ให้ครู อาจารย์ ปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอน จากการเรียนรู้อย่างเดียวมาเป็นการเรียนด้วยการกระทำ จนเกิดทักษะ และ กิจนิสัยที่มั่นคง ปรับการเรียนการสอนจากการจดจำคำว่าเป็นการเรียนการจัดการ มุ่งการเรียนการสอนให้มีทักษะในการสร้าง และการผลิต ตลอดจนการให้และการบริหาร เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ได้รับบริการอำนวยความสะดวกจากการใช้สื่อจากงานโสตทัศนศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรทิพย์ ชีรวรางกูร พบว่า สถาบันการศึกษาส่วนมากขาดแคลนอุปกรณ์ และไม่มีศูนย์โสตทัศนศึกษาเป็นสัดส่วนของตนเอง ส่วนมากจะจัดกระจายอยู่ตามหน่วยงานอื่น การใช้ และการจัดหาโสตทัศนอุปกรณ์ เพื่อประกอบการสอนของครู อาจารย์ โดยเฉลี่ยแล้วน้อยมาก นักศึกษามีความต้องการให้มีการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ในการเรียนรู้ และลำดับก่อนสุดท้าย คือ จัดทำโครงการผลิตเพื่อจำหน่ายในสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าหลักสูตรพระยะสัน นักศึกษาอยู่ไม่ต่อเนื่องและเป็นช่วงสั้น ๆ (หลักสูตร 225 ชั่วโมง) การทำโครงการผลิตเพื่อจำหน่าย

จึงอาจจะไม่คล่องตัวเท่ากับ นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช) ซึ่งเรียนอย่างต่อเนื่องเป็นเวลา 3 ปี

สำหรับการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ด้านการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน ในภาพรวม จำแนกตามตำแหน่ง และจำแนกตามประเภทสถานศึกษา พบว่า มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน โดยแต่ละกลุ่มเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แต่จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า มีระดับการปฏิบัติแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี และ มากกว่า 10 ปี เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 5-10 ปี เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น จำเป็นต้องพัฒนาให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ กิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องสนองต่อความมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ สจัด อุทรานันท์ (2527 : 273) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรมีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้หลักสูตร กระตุ้นและส่งเสริมครู-อาจารย์ในการใช้หลักสูตรอย่างถูกต้องให้กำลังใจและบำรุงขวัญแก่ครู

ส่วนการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ด้านการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นรายชื่อ จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า มีระดับการปฏิบัติแตกต่างกัน 6 ข้อ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ครู-อาจารย์ได้รับความร่วมมือจากสถานประกอบการด้านวิชาการฝึกอบรม ได้รับการฝึกอบรมให้เกิดประสบการณ์ในวิชาที่สอน ได้รับการอำนวยความสะดวกจากการใช้สื่อจากงาน โสตทัศนศึกษา มีวัสดุ-อุปกรณ์ ในการจัดการเรียนการสอนอย่างพอเพียง จัดทำโครงการผลิตเพื่อจำหน่ายในสถานศึกษา โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และสอนด้วยวิธีการสาธิต โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีความพอใจในเรื่องดังกล่าวในฐานะผู้จัดสิ่งต่าง ๆ ให้เอง แต่อาจจะไม่ทั่วถึงสำหรับครู-อาจารย์ทุกคน ครู-อาจารย์จึงมีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับต่ำกว่าของผู้บริหารหนึ่งระดับ และจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า มีระดับการปฏิบัติแตกต่างกัน จำนวน 3 ข้อ คือ ได้รับการฝึกอบรมให้เกิดประสบการณ์ในวิชาที่สอน ใช้ใบมอบหมายงานประกอบการสอนได้เหมาะสม ซึ่งทั้งสองข้อนี้ผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี และมากกว่า 10 ปี เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 5-10 ปี เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ กลุ่มนี้ได้คำนึงถึงการจัดการเรียนการสอนครู-อาจารย์ผู้สอน มีความจำเป็นจะต้องได้รับการฝึกอบรมและประสบการณ์ต่าง ๆ ในรายวิชาที่สอนหรืองานที่ได้รับผิดชอบในหน้าที่ เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติการสอนและงานที่ได้รับมอบ

หมายให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของประวิทย์ บุญสุข (2531 : บทคัดย่อ) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนขึ้นอยู่กับครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในด้านการเรียนการสอนมาก่อน และมีวัสดุ-อุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนอย่างพอเพียง ซึ่งผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี และตั้งแต่ 5-10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ที่มีประสบการณ์มากเข้าใจวิธีการใช้วัสดุที่มีอยู่ในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพโดยประหยัดและใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า หรืออาจจะมีวัสดุ-อุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนที่เคยได้รับและจัดทำไว้ใช้งานมาก่อนแล้ว และจำแนกตามประเภทสถานศึกษา พบว่า มีระดับการปฏิบัติแตกต่างกัน 2 ข้อ คือ ได้รับการฝึกอบรมให้เกิดประสบการณ์ในวิชาที่สอน และมีวัสดุ-อุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนอย่างพอเพียง โดยผู้บริหารและครู-อาจารย์กลุ่มสถานศึกษาเก่าเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์กลุ่มสถานศึกษาใหม่เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาเก่าครู-อาจารย์อยู่มาหลายปีจึงได้รับการฝึกอบรมเพิ่มประสบการณ์ค่อนข้างทั่วถึงมากกว่าวิทยาลัยใหม่ และเข้าใจวิธีการใช้วัสดุที่มีอยู่ในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพโดยประหยัดและใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า

4. ด้านการควบคุมและการตรวจสอบพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอน พบว่า ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนด้วยวิธีการสังเกตใช้คำถามหรือให้สาธิตในการปฏิบัติงาน แสดงให้เห็นว่าครู-อาจารย์ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้มาก ซึ่งเป็นสิ่งที่ดี ดังที่ สัจด์ อุทรานันท์ (2532 : 94-95) ได้กล่าวว่า “การควบคุมและการตรวจสอบพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอน ถ้าพบว่าผู้เรียนยังไม่เข้าใจในสิ่งที่กำลังสอนอยู่ ผู้สอนจะต้องหาวิธีอธิบายให้ผู้เรียนได้เข้าใจในส่วนนั้น หรือจะสอนให้ช้าลง หรือในกรณีที่ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ ดีแล้ว การเรียนการสอนในช่วงนั้น ๆ ก็อาจจะดำเนินให้ผ่านไปได้อย่างรวดเร็ว เพื่อจะได้มีเวลาสำหรับดำเนินกิจกรรมอื่น ๆ ได้มากขึ้น ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ทดสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก่อนทำการสอน อาจเป็นเพราะว่าครู-อาจารย์ยังให้ความสำคัญกับเรื่องนี้น้อย ทั้งนี้โดยข้อเท็จจริงแล้วมีความสำคัญมาก ดังที่ เสาวณีย์ ลิกขาบัณฑิต (2528 : 65) ได้กล่าวว่า “ถ้าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนใหม่บ้างแล้ว ควรจะเริ่มบทเรียนใหม่ที่ตรงไหนจึงจะเหมาะสมกับพื้นฐานเดิม” ทั้งนี้เพื่อจะได้สอนสิ่งที่นักเรียนยังไม่รู้ หรือยังไม่ค่อยมีประสบการณ์ และที่สำคัญอย่างยิ่งก็คือ การทดสอบความรู้พื้นฐานก่อนเรียนจะทำให้ครู-อาจารย์ได้ทราบความก้าวหน้า หรือพัฒนาการของแต่ละคนภายหลังการสอนจบเนื้อหาแล้ว โดยการทดสอบหลังเรียนอีกครั้งหนึ่ง ดังนั้น ครู-อาจารย์จึงไม่ควรละเลยในเรื่องนี้

สำหรับการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ด้านการควบคุมและการตรวจสอบพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอน จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และ

ประเภทสถานศึกษา ในภาพรวม พบว่า มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยทุกกลุ่มเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งอาจเป็นเพราะว่าต่างก็เห็นตรงกันว่าเรื่องนี้มีความสำคัญ ที่จะช่วยให้ครู-อาจารย์ผู้สอนได้มีความรับผิดชอบ มีการพัฒนาตนเอง และมีความกระตือรือร้นอยู่ตลอดเวลา

ส่วนการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ด้านการควบคุมและการตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนการสอน เป็นรายชื่อ จำแนกตามตำแหน่ง และประเภทสถานศึกษา พบว่า มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน แต่ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า มีระดับการปฏิบัติแตกต่างกันหนึ่งข้อ คือ ทดสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก่อนทำการสอน โดยผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ค่ำกว่า 5 ปี เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครู-อาจารย์ที่เริ่มปฏิบัติงานใหม่ในช่วง 5 ปีแรก ได้ให้ความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนในเรื่องการควบคุมและตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนการสอน ด้านการทดสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก่อนทำการสอน เพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐานเดิมของผู้เรียนว่ามีความรู้ความเข้าใจเพียงพอที่จะเรียนเนื้อหาใหม่ได้หรือไม่ ดังที่ เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต (2528 : 65) กล่าวไว้ว่า ผู้เรียนมีทักษะ เจตคติ คือความรู้ที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนใหม่ทั้งหมดหรือไม่ ถ้ามีความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนใหม่บ้างแล้วควรจะเริ่มบทเรียนใหม่ที่ตรงไหนจึงจะเหมาะสมกับพื้นฐานเดิม

5. ด้านการประเมินผลการเรียนการสอนและการปรับปรุงแก้ไข พบว่า ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สำหรับรายชื่อ ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ วัดผลภาคปฏิบัติโดยดูทั้งกระบวนการและผลงาน แสดงให้เห็นว่าครู-อาจารย์ได้เน้นความสำคัญของการประเมินผลการเรียนการสอนภาคปฏิบัติมากเป็นพิเศษ ซึ่งเป็นสิ่งที่ถูกต้อง เพราะการเรียนการสอนวิชาชีพระยะสั้นต้องการให้นักเรียนมีทักษะวิชาชี้นำไปใช้งานได้โดยตรง การประเมินผลจึงต้องดูทั้งกระบวนการและผลงาน ดังที่ เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต (2528 : 78) ได้อ้างคำกล่าวของ Brown, Lewis และ Harleroad ที่กล่าวไว้ว่า “ครูต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการพิจารณาตัดสินผลการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม สามารถสังเกตการเปลี่ยนแปลงพัฒนาพฤติกรรมของผู้เรียนสามารถให้ผู้เรียนประเมินผลกระบวนการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ของตนได้” ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ มีธนาคารข้อสอบรายวิชาที่สอน อาจเป็นเพราะว่าการเรียนการสอนวิชาชีพระยะสั้นเน้นภาคปฏิบัติ การวัดผลและประเมินผลภาคทฤษฎีจึงมีน้อย และอีกประการก็คือขาดบุคลากรที่ทำหน้าที่วิเคราะห์ข้อสอบเพื่อคัดเลือกข้อสอบ

สำหรับการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ด้านการประเมินผลการเรียนการสอนและการปรับปรุงแก้ไข ในภาพรวม จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทำงาน และจำแนกตามประเภทสถานศึกษา พบว่า มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ส่วนการเปรียบเทียบความคิดของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ด้านการประเมินผลการเรียนการสอนและการปรับปรุงแก้ไข เป็นรายชื่อ จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า มีระดับการปฏิบัติแตกต่างกันจำนวน 2 ข้อ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ได้รับการแนะนำการสร้างเครื่องมือวัดผลจากงานวัดผลและประเมินผลการศึกษา และมีการประเมินผลขณะสอนโดยการสังเกตจากการอภิปรายการรายงานผล โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และจำแนกตามประสบการณ์ พบว่า มีระดับการปฏิบัติแตกต่างกัน จำนวน 2 ข้อ คือ ได้รับการแนะนำการสร้างเครื่องมือวัดผลจากงานวัดและประเมินผลการศึกษา และมีธนาคารข้อสอบรายวิชาที่สอน โดยผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

อาจเนื่องมาจากผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปีนั้น เป็นวัยที่อยู่ในช่วงการทำงานไม่นานเกินไป จึงให้ความสำคัญด้านการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผล และการจัดทำวิเคราะห์ข้อสอบในด้านนี้มาก เพื่อที่จะให้ผลการเรียนการสอนของผู้สอน มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของนิพนธ์ กินาวงศ์ (อ้างใน ทิพวรรณ เฟื่องเรือง, 2537 : 219) กล่าวว่า การกำหนดงานด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนของผู้บริหาร สิ่งที่ต้องทำได้แก่ การส่งเสริมให้ครูรู้จัก และวิธีการวัดผลและประเมินผลและการเข้าใจระเบียบการวัดผลและประเมินผล ส่วนการเปรียบเทียบความคิดเห็น รายชื่อ จำแนกตามประเภทสถานศึกษา พบว่า มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

สรุปการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน และรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอนและลักษณะของผู้เรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน สำหรับการเปรียบเทียบความคิดเห็น ในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และประเภทสถานศึกษา พบว่า มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ทิพวรรณ เฟื่องเรือง (2537 : บทคัดย่อ) ที่ทำวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนคณะศึกษาศาสตร์ ในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้น พุทธศักราช 2533 วิทยาลัยสารพัดช่างภาคกลาง พบว่า ความคิดเห็นในภาพรวม อยู่ในระดับเห็นด้วย และความคิดเห็นในภาพรวม จำแนกตามตำแหน่ง และประสบการณ์ ไม่แตกต่างกัน เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์ ทั้งที่มีตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นตรงกันว่ามีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งดีขึ้นกว่าเดิมที่ผลการวิจัยของ ทิพวรรณ เฟื่องเรือง พบว่า ในภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับเห็นด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกรมอาชีวศึกษา

ได้ทำการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรตลอดมา โดยมีการปรับปรุงทั้งวัตถุประสงค์ เนื้อหา เครื่องมือ อุปกรณ์ เพิ่มวัสดุฝึก โดยเฉพาะการจัดฝึกอบรมครู-อาจารย์ กรมอาชีวศึกษาได้จัดตั้งสถาบันพัฒนาครูอาชีวศึกษาขึ้นเพื่อทำหน้าที่ฝึกอบรมครูสอนวิชาชีพโดยตรง จึงทำให้สภาพการจัดการเรียนการสอนดีขึ้น และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเป็นรายด้าน จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ทุกด้านมีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของทิพาวรรณ เพียงเรื่อง ที่พบว่า แตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านผู้เรียนและการจัดชั้นเรียน และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นสูงกว่าอาจารย์ผู้สอน แต่จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน แตกต่างกันจำนวน 2 ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน และด้านการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งทั้งสองด้านนี้ผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี และ มากกว่า 10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ครู-อาจารย์ที่เริ่มปฏิบัติงานใหม่ ในช่วง 5 ปีแรก จะต้องดำเนินการกำหนดเนื้อหาสาระที่เหมาะสมมากเป็นพิเศษ แต่เมื่อจัดทำเสร็จเรียบร้อยแล้วก็จะใช้ผลอันนี้ไปได้ช่วงระยะเวลาหนึ่ง จึงปฏิบัติลดลง แต่เมื่อเลยช่วงเวลา 5-10 ปี ไป ก็เห็นว่าสิ่งที่จัดทำไว้เดิมเริ่มล้าสมัย ก็จะกลับมาปฏิบัติมากอีกครั้งหนึ่ง ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 5-10 ปี เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และจำแนกตามประเภทสถานศึกษา แตกต่างกันเพียงด้านเดียว คือ ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน โดยผู้บริหารและครู-อาจารย์กลุ่มสถานศึกษาเก่าเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารและครู-อาจารย์กลุ่มสถานศึกษาใหม่เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่ากลุ่มสถานศึกษาเก่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ได้รับการฝึกอบรม และมีประสบการณ์มาก นอกจากนี้สถานศึกษายังมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ มากกว่า ทั้งในด้านจำนวนครู-อาจารย์ อาคารสถานที่ เครื่องมือ อุปกรณ์ การปฏิบัติด้านการกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน จึงทำได้สูงกว่ากลุ่มสถานศึกษาใหม่

5.4 ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออก ใน 5 ด้าน ซึ่งจะเป็นข้อมูลสำหรับนำไปปรับปรุงพัฒนาสภาพการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป และเป็นข้อมูลสนับสนุนการวิจัยให้ขยายวงกว้างมากขึ้น ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังต่อไปนี้

5.4.1 ข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษา

1. จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่ามีเรื่องที่ยังมีการปฏิบัติน้อยกว่าเรื่องอื่น ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าสถานศึกษาควรจัดการนิเทศภายในเพื่อให้ความรู้แก่ครู-อาจารย์ในการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะควรเน้นเรื่องต่อไปนี้

1.1 การเขียนจุดประสงค์ของรายวิชาได้เหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียนการรับนักศึกษาในวิทยาลัยสารพัดช่าง เป็นการรับบุคคลทั่วไปที่สนใจจะศึกษาวิชาชีพ จึงเกิดความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งเป็นสาเหตุ เพราะฉะนั้นผู้บริหาร และครู-อาจารย์ จึงควรจัดกลุ่มผู้เรียนโดยการสำรวจพื้นฐานของผู้เรียน ภูมิหลังของผู้เรียน มีการจัดกลุ่มผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน

1.2 สถานประกอบการที่มีความร่วมมือมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาการจัดการเรียนการสอนควรนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ วิทยาลัยควรยื่นมือเข้าไปประสานงานกับสถานประกอบการ เพื่อขอรับการสนับสนุนการมีส่วนร่วมกับสถานประกอบการ เช่น ในเรื่องการค้าหนดเนื้อหาวิชาร่วมกับสถานศึกษา เพื่อจะได้จัดแบบการสอนได้สอดคล้องกับสถานประกอบการและตลาดแรงงาน

1.3 ได้รับบริการอำนวยความสะดวกจากการใช้สื่อจากงาน โสตทัศนศึกษา ถ้าสถานศึกษาได้รับบริการอำนวยความสะดวกแล้ว ย่อมจะทำให้การเรียนการสอนเพิ่มประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ผู้บริหารควรแบ่งเวลาให้ครูอาจารย์ได้มีเวลาเพียงพอในการจัดทำสื่อการเรียนการสอน

1.4 การวิเคราะห์ข้อสอบและการจัดทำธนาคารข้อสอบ การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น จึงควรเน้นในเรื่องการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องจัดฝึกอบรมด้านการสร้างข้อสอบให้กับครู-อาจารย์ในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนการสอนต่อไป

1.5 การทดสอบก่อนและหลังทำการสอน ครู-อาจารย์ผู้สอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นควรเน้นการทดสอบก่อนทำการสอน เพื่อจะได้ทราบว่าผู้เรียนมีความรู้ในระดับใดและการทดสอบหลังทำการสอน จะต้องให้ครอบคลุมทุกจุดประสงค์ของหลักสูตรทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญที่จะช่วยดูแลส่งเสริมให้การวัดผลและประเมินผลเป็นไปตามที่คาดหวังไว้ และส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ประเมินผลการเรียนอย่างสม่ำเสมอที่จะประเมินเพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอน

2. สถานศึกษาควรติดตามประเมินผลการจัดการเรียนการสอนในทุก ๆ ด้านอย่างสม่ำเสมอ

5.4.2 ข้อเสนอแนะสำหรับกรมอาชีวศึกษา

1. กรมอาชีวศึกษาควรพัฒนาผู้บริหาร โดยการอบรมและสัมมนาผู้บริหาร สร้างความตระหนักให้แก่ผู้บริหารในเรื่องคู่แข่งในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นในวิทยาลัยสารพัดช่าง
2. ผู้บริหารระดับสูงของกรมอาชีวศึกษา ควรปรับปรุงนโยบายการบริหารงานของสถานศึกษาในวิทยาลัยสารพัดช่าง ทิศทางและบทบาทการจัดการเรียนการสอน
3. องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอน ด้านครู-อาจารย์ ผู้สอนมีความสำคัญน้อยต่อความสำเร็จของผู้เรียน ซึ่งผู้บริหารต้องรีบปรับปรุงแก้ไขให้ความสำคัญมากยิ่งขึ้น และเป็นการกระตุ้นเตือนให้ผู้บริหารวิทยาลัยสารพัดช่างว่าควรเร่งพัฒนาส่งเสริมสนับสนุนให้ขวัญกำลังใจ สวัสดิการอื่น ๆ กับครู-อาจารย์ผู้สอน วิทยาลัยสารพัดช่างมากยิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

5.4.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิทยาลัยสารพัดช่างในเขตพื้นที่อื่นๆ และในสถานศึกษาประเภทอื่น ๆ ได้แก่ วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี วิทยาลัยเทคนิค และวิทยาลัยการอาชีพ เพื่อเปรียบเทียบกัน และปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในทุกประเภทสถานศึกษาได้อย่างสมบูรณ์
2. ศึกษาผลกระทบของสภาพการจัดการเรียนการสอนต่อคุณภาพของผู้เรียน
3. ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น
4. ศึกษาด้านการประเมินประสิทธิภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพ

ระยะสั้น

บรรณานุกรม

- กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา. 2527. “หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พุทธศักราช 2527.” กรุงเทพมหานคร :
กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา,
- กองแผนงาน, กรมอาชีวศึกษา. 2535. “ภาวะการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา : 34.”
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2533. “ประกาศการจัดตั้งกองการศึกษาอาชีพ.” อัดสำเนา.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2537. “การศึกษาเพื่ออาชีพของประเทศไทยในภาคพื้นเอเชีย
อาคเนย์.” กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พัฒนศึกษา.
- จรรยา ทัพพะกุล ณ อยุรยา และคณะ. 2534. รายงานวิจัยการจัดการศึกษาระดับประถมมัธยม
และอาชีวศึกษาของไทยในทศวรรษหน้าที่สอดคล้องกับลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางสังคม.
กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- จินตนา ยูนิพันธ์. 2527. การเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- จินตนา สุขมาก. หลักการสอน. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์, ม.ป.ป.
- ชัยยง พรหมวงศ์. 2524. เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมธิราช.
- ว่าที่ ร.ต.ชิตวีร์ บุญนาค. 2538. การศึกษาปัญหาบริหารวิทยาลัยสารพัดช่าง. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง.
- ไชยยศ เรื่องสุวรรณ. เทคโนโลยีทางการศึกษา. หลักการและแนวปฏิบัติ : กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
วัฒนาพานิช.
- คนัย ไชโยธา. 2534. หลักการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ถาวร สารวิทย์. 2529. การอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษา. ภาควิชาหลักสูตรการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ.
- ทิพานิ สมบัติ. 2529. “ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน
ประเภทวิชาคหกรรม ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2524 ในสถาน
ศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ของกลุ่มสถานศึกษาที่ 2.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์
มหาบัณฑิต. ภาควิชาบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ทิพาวรรณ เพื่อเรื่อง. “ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน คณะวิชาคหกรรมในการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พุทธศักราช 2533 ในวิทยาลัยสารพัดช่างภาคกลาง.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ธงชัย สุวัฒน์เมฆินทร์. 2529. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : หน่วยงานนิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา.
- ธำรง บัวศรี. 2529. ทฤษฎีหลักสูตร. กรุงเทพฯ : หน่วยงานนิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา.
- นิตยา กลมกลิ้ง. 2535. การศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานของครู อาจารย์ ในวิทยาลัยสารพัดช่างกรมอาชีวศึกษา.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- นิรมล สวัสดิบุตร. 2531. คหกรรมศาสตร์สำหรับครู. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ตรีเนตร.
- บุญเลิศ ภพลาภ. 2536. คู่มือการเขียนแผนการเรียน. เชียงใหม่ : ค้านคอมพิวเตอร์กราฟฟิค.
- บรรจง ชูสกุลชาติ. 2530. จากใจอธิบดีถึงใจชาวอาชีวศึกษาในปีแห่งคุณภาพของอาชีวศึกษา 2530. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์โรงเรียนสารพัดช่างพระนคร.
- ประพิณธ์ บุญสุข. 2531. “พฤติกรรมการสอนที่พึงประสงค์สำหรับครูสอนวิชาชีพของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ประดิษฐ์ ฮาบเจริญ และคนอื่น ๆ. วิชาเอกคหกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรบัณฑิต.
- ประหยัด สายวิเชียร. 2525. ความรู้เรื่องคหกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รัตนชัยการพิมพ์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2535. การบริหารวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อกรุงเทพ.
- พรทิพย์ ชีรวรางกูร. “สถานภาพทางสังคมทัศนูปกรณ์ ของสถาบันการศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิณทิพย์ บริบูรณ์สุข. 2525. ปฐมนิเทศคหกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : รัตนชัยการพิมพ์.
- พูนชนะ คงพูนวิรุฬ. 2538. “ความคิดเห็นของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรช่างฝีมือ (ปชม.) ในวิทยาลัยสารพัดช่าง สังกัดกรมอาชีวศึกษา.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ภูซงค์ อังคปริษาเศรษฐ์. 2527. การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุณพินอักษรกิจ.
- เมธี ปิณฑนานนท์. 2533. การบริหารอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

- ยุวดี กาญจนัญญัติ. 2531. คหกรรมศาสตร์กับชุมชนและการเผยแพร่. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. 2527. พัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองธรรม.
- สัจด์ อุทรานันท์. 2527. พื้นฐานและการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : วงเดือนการพิมพ์.
- สัจด์ อุทรานันท์. 2532. เทคนิคการจัดระบบการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสยาม.
- สิทธิ์ สายหล้า. 2530. ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2524 ประเภทวิชาคหกรรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ." วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบางแสน.
- สนั่น สมิตร. "อาชีวศึกษาเพื่อใคร...อย่างไร." อาชีวศึกษา ฉบับที่ 11 สิงหาคม 2528.
- สมิตร คุณากร. 2523. หลักสูตรและการสอน พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- สุพิน บุญชูวงศ์. 2531. หลักการสอน. กรุงเทพฯ : แสงสุทธิการพิมพ์.
- สุรีย์ สุวรรณศรี. "คหกรรมการมีงานทำ." อาชีวศึกษาปีที่ 1 ฉบับที่ 11 สิงหาคม 2528.
- สุจิตร์การแข่งขันทักษะวิชาชีพระดับชาติ. 2530. งานศิลปหัตถกรรมและอาชีวศึกษา 39. กระทรวงศึกษาธิการ 10-14- ธ.ค. 39. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สารพัดช่างพระนคร.
- เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต. 2528. เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ไสว เลี่ยมแก้ว. จิตวิทยาในห้องเรียน : การสอน. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, ม.ป.ป.
- อนันต์ สิทธิไชยากุล. 2533. "ความคิดเห็นของผู้บริหาร-ผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้น ของโรงเรียนสารพัดช่างกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ." วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษามหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- อารยา นครเขตต์. 2522. "ศึกษาแนวโน้มการจัดการศึกษาวิชาชีพระยะสั้นของกรมการศึกษา นอกโรงเรียน." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- อาชีวศึกษา, กรม. 2533. คู่มือหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ. 2533 ประเภทวิชาคหกรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สารพัดช่างพระนคร.
- อาชีวศึกษา, กรม. 2529. "สรุปผลการปฏิบัติงานกรมอาชีวศึกษา." กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา, อัดสำเนา.
- อาชีวศึกษา, กรม. 2533. ก้าวไปในแผน 7 กรมอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาชีวศึกษา, กรม. 2539. สถิติอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา.

อาชีวศึกษา, กรม. 2540. หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ประเภทวิชาคหกรรม. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์สารพัดช่างพระนคร.

อัญจนางค์ ภิญโญ. 2539. การศึกษาองค์ประกอบการเรียนการสอนวิชาชีพพระยะสันที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผู้เรียนวิทยาลัยสารพัดช่าง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

Good, Carter. 1973. **V. Dictionary of Education**. New York : McGraw Hill Book Co., Inc.

Tanner, Danicl and laaurel N. Tanner. 1980. **Curriculum Development Theory**. 2nded.,
New York : Maacmillan Publishing Co., Inc.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์
อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ ดังนี้

ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2541

1. นางทองใบศรี อินสว่าง ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันพุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออก” โดยมี อาจารย์อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ดร.ศิริพรรณ ชุมนุช เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ.2541

(รศ.ดร.มนัส สังวรศิลป์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คำสั่งคณะกรรมการคุศาสตรียุทธสาทรกรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ที่ ๕๐ /2541

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อ
และเค้าโครงวิทยานิพนธ์ของ นางทองใบศรี อินสว่าง

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นางทองใบศรี อินสว่าง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
และมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์
ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

อาจารย์อัจฉรา	สืบสินธุ์สกุลไชย	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
ดร.ศิริพรรณ	ชุนนุม	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.เนาวรัตน์	วิไลชนม์	ประธานกรรมการ
อาจารย์ไพรัตน์	พิกน้อย	กรรมการประจำสาขาวิชา
ดร.มาลัย	จิรวัดมนเกษตร	กรรมการประจำสาขาวิชา
อาจารย์อัจฉรา	สืบสินธุ์สกุลไชย	กรรมการ
ดร.ศิริพรรณ	ชุนนุม	กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๗ เมษายน 2541

(รศ.ดร.ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์)

คณบดี

เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. โทร. 2663,2642

ที่ ทม 1504.7/๒๕1

วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ส่งผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

เรียน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ตามที่คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมได้มีคำสั่งที่ 80/2541 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ของนักศึกษาชื่อ นางทองใบศรี อินสว่าง รหัสประจำตัว 39064106 หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา แล้วนั้น นักศึกษาได้เสนอหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ต่อที่ประชุมคณะกรรมการแล้วและได้รับอนุมัติในหัวข้อเรื่อง "การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นพุทธศักราช ๒๕๕๐ ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออก"

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์จำนวน 2 คน คือ

1. อาจารย์อัศจรรย์	สืบสินธุ์สกุลไชย	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
2. ดร.ศิริพรณ	ชุนนุ	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้โดยมีเงื่อนไขปรับปรุงบางประการ บัดนี้ นักศึกษาได้ปรับปรุงแก้ไขตามมติของคณะกรรมการ เรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม ๒๕๕๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และดำเนินการประกาศผ่านหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ต่อไป
ด้วย จักขอขอบคุณยิ่ง

(ผศ.ดร.พรณิ ลิขิตจัตมนะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ที่ ทม 1504/ 3783

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๑ ตุลาคม 2541

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. คำาโครงการวิทยานิพนธ์
 2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและคำาโครงการวิทยานิพนธ์
 3. รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ด้วย นางทองใบศรี อินสว่าง ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาศาภาพการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นพุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออก" ซึ่งได้ขออนุมัติหัวข้อและคำาโครงการวิทยานิพนธ์แล้วเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2541

ในการทำาวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดพิจารณาอนุญาตให้นักศึกษา ทำาการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรรณี สীগิจวัฒน์นะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

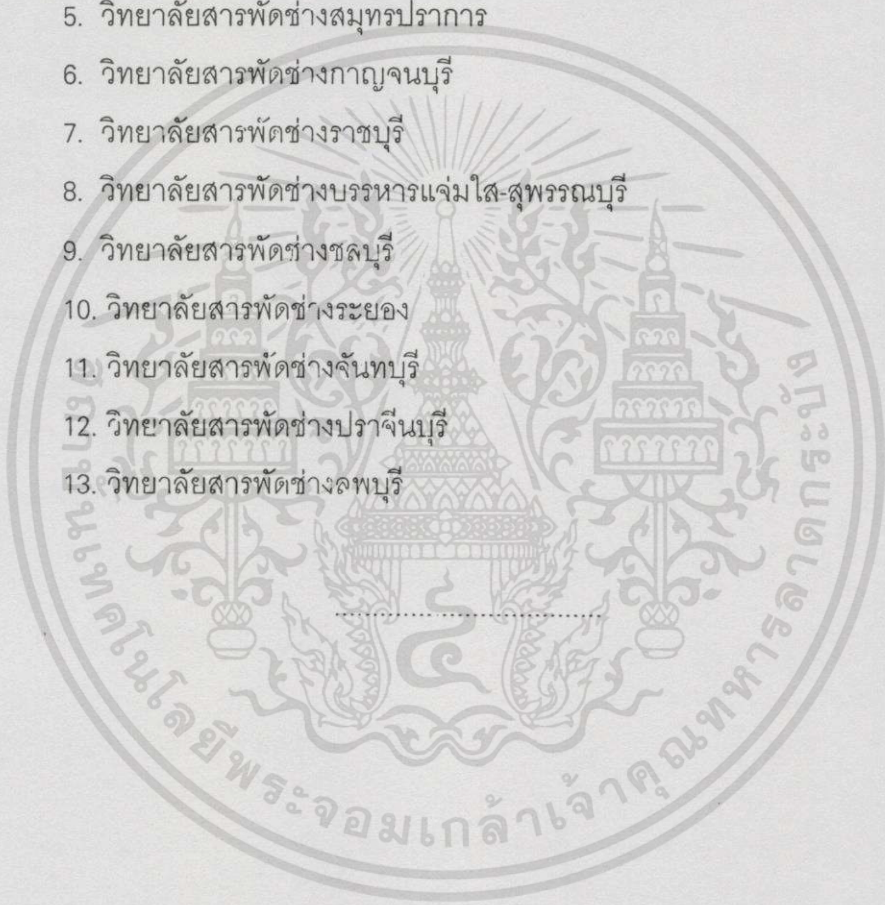
งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2643

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
โดยนางทองใบศรี อินสว่าง

-
1. วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร
 2. วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี
 3. วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง
 4. วิทยาลัยสารพัดช่างสี่พระยา
 5. วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรปราการ
 6. วิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี
 7. วิทยาลัยสารพัดช่างราชบุรี
 8. วิทยาลัยสารพัดช่างบริหารแจ่มใส-สุพรรณบุรี
 9. วิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี
 10. วิทยาลัยสารพัดช่างระยอง
 11. วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี
 12. วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี
 13. วิทยาลัยสารพัดช่างฉะเชิงเทรา
-

ที่ ศธ 0913/ ๐๘๒

กรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม.10300

10 กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง ให้ความร่วมมือเมื่อนักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

อ้างถึง หนังสือคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ ทม 1504/3788 ลงวันที่ 22 ตุลาคม 2541

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง ขอความอนุเคราะห์จากกรมอาชีวศึกษา ให้ นางทองใบศรี อินสว่าง นิสิตระดับปริญญาโท
สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยเรื่อง "การศึกษาสภาพการจัดการเรียน
การสอน หลักสูตรวิชาชีพพระยะสันพุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีว-
ศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออก" นั้น

กรมอาชีวศึกษา พิจารณาแล้ว อนุญาต ให้ นางทองใบศรี อินสว่าง นิสิตระดับปริญญาโท
สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ดำเนินการเก็บ
รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ดังกล่าวข้างต้นได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และกรุณาจัดส่งผลงานวิจัยให้กรมอาชีวศึกษา ทราบในโอกาส
ต่อไปด้วย จักขอขอบคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายพันย ล้ำภักดี)

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 7 ทำหน้าที่แทน

หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์

ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

กองการศึกษาอาชีพ

โทร. 2815482-6 ต่อ1900 สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

โทรสาร. 2815487 อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 2388

คณะกรรมการ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๕ กรกฎาคม 2541

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางพัชรี สว่างทรัพย์

ด้วยคณะกรรมการสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางทองใบศรี อินสว่าง ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่างกลุ่มอาชีพศึกษาภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”

คณะกรรมการสถาบันหวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒนะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3268503-4 ต่อ 205

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 2389

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

23 กรกฎาคม 2541

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางสาวทิพาณี สมบัติ

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางทองใบศรี อินสว่าง ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่างกลุ่มอาชีพศึกษาภาคกลาง และภาคตะวันออก”

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย
ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรพรณี ลีกิจวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3268503-4 ต่อ 205

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 2390

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๖๓ กรกฎาคม 2541

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายบุญเหลือ กองทอง

ด้วยคณะกรรมการอุดมศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางทองใบศรี อินสว่าง ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาซีพระยะสั้น พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่างกลุ่มอาชีพศึกษาภาคกลาง และภาคตะวันออก”

คณะกรรมการอุดมศึกษา หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี สীগิจวัฒน์นะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3268503-4 ต่อ 205

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 2391

คณะกรรมการ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนจลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๓ กรกฎาคม 2541

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายเต็มเดช เขตุน

ด้วยคณะกรรมการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางทองใบศรี อินสว่าง ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่างกลุ่มอาชีพศึกษาภาคกลาง และภาคตะวันออก”

คณะกรรมการ หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรรณี ลีกิจวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3268503-4 ต่อ 205

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 2387

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๑๖ กรกฎาคม 2541

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายไพศาล จริตพจน์

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางทองใบศรี อินสว่าง ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสวรสวัดช่างกลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง และภาคตะวันออก”

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี สীগิจวัฒน์นะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3268503-4 ต่อ 205

เอกสารนี้เป็นเอกสารทสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 2531

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระ

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างนครราชสีมา

ด้วย นางทองใบศรี อินสว่าง เป็นนักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์
 อุตสาหกรรม หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
 กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอน
 หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง
 กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออก”

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรด
 พิจารณาอนุญาตให้นักศึกษา ได้ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์
 ของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรรณี สীগิจวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร.3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3268503-4 ต่อ 205 สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 2531

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระ

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

29 กรกฎาคม 2541

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี

ด้วย นางทองใบศรี อินสว่าง เป็นนักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์
 อุตสาหกรรม หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
 กำลังทำการศึกษาวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาศาภาพการจัดการเรียนการสอน
 หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง
 กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออก"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรด
 พิจารณาอนุญาตให้นักศึกษา ได้ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์
 ของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒน์นะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร.3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3268503-4 ต่อ 205

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0913/ 606

กองการศึกษาอาชีพ กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม.10300

2542

เรื่อง ให้ความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่าง.....

ด้วย คณะครูศาสตราจารย์ ดร.อดิศักดิ์ สอนานนท์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ขอความอนุเคราะห์จากกรมอาชีวศึกษา ให้นำทางทองใบศรี อินสว่าง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย เรื่อง "การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพพระยะสันพุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออก" นั้น

กรมอาชีวศึกษา พิจารณาแล้ว อนุญาต ให้ นางทองใบศรี อินสว่าง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ดังกล่าวข้างต้นได้ตั้งเสนอ สำหรับแบบสอบถามที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมอาชีวศึกษาแล้ว จะมีตราประทับที่มุมด้านขวาของแบบสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และให้ความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถามด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางจวีร์รัตน์ บินหะซัน)

อาจารย์ 2 ระดับ 7 วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรปราการ

ปฏิบัติหน้าที่ราชการแทน

ผู้อำนวยการกองการศึกษาอาชีพ

ฝ่ายพัฒนาการศึกษา

โทร. 281-5482-6 ต่อ 1908, 1909

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

โทรสาร 281-5487

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพ
การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชา
คหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง สังกัดกรมอาชีวศึกษา

ตอนที่ 1**ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม**

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในหน้าข้อความที่ถูกต้อง ตรงกับสภาพความเป็นจริงของ

ท่าน

1. ตำแหน่งหน้าที่งานปัจจุบัน

ผู้บริหาร

ครู-อาจารย์

2. ประสบการณ์ในการปฏิบัติการสอน

ต่ำกว่า 5 ปี

ตั้งแต่ 5-10 ปี

มากกว่า 10 ปี

3. เพศ

ชาย

หญิง

4. ประเภทสถานศึกษา

เก่า

- วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร
- วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี
- วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง
- วิทยาลัยสารพัดช่างสี่พระยา
- วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรปราการ
- วิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี

ใหม่

- วิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี
- วิทยาลัยสารพัดช่างราชบุรี
- วิทยาลัยสารพัดช่างบริหาร-แจ่มใส-สุพรรณบุรี
- วิทยาลัยสารพัดช่างระยอง
- วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี
- วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี
- วิทยาลัยสารพัดช่างลพบุรี

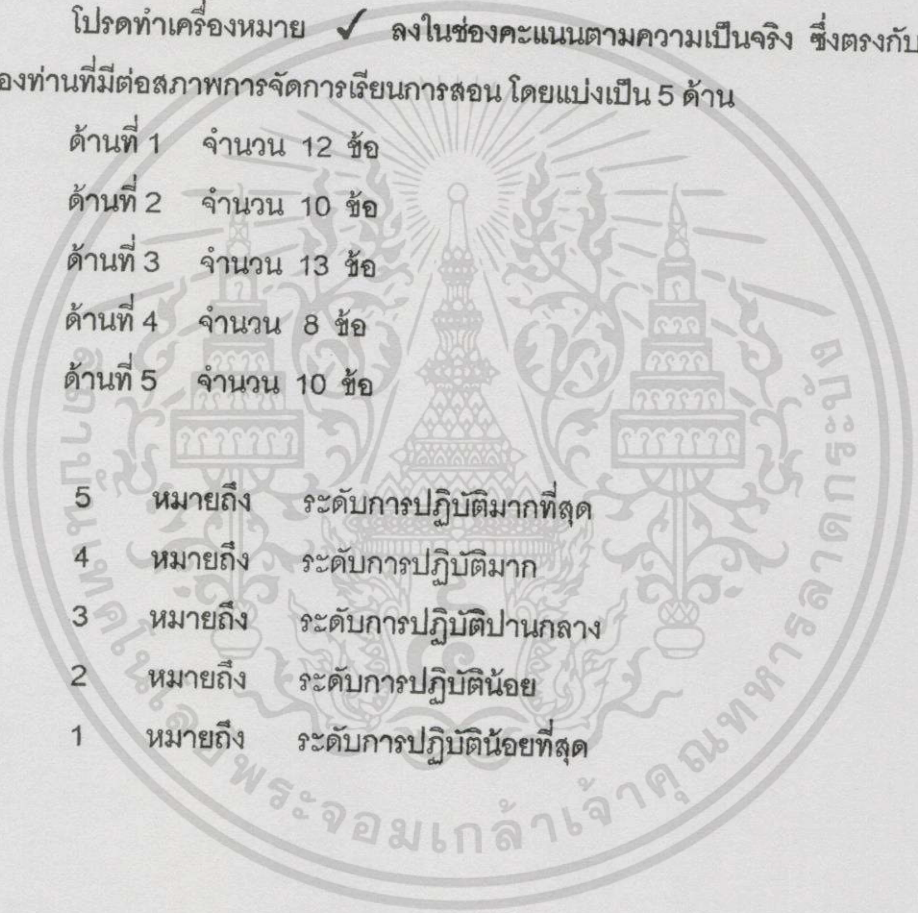
ตอนที่ 2
ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์
เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น
พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง
สังกัดกรมอาชีวศึกษา

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนตามความเป็นจริง ซึ่งตรงกับการปฏิบัติจริงของท่านที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน

- ด้านที่ 1 จำนวน 12 ข้อ
- ด้านที่ 2 จำนวน 10 ข้อ
- ด้านที่ 3 จำนวน 13 ข้อ
- ด้านที่ 4 จำนวน 8 ข้อ
- ด้านที่ 5 จำนวน 10 ข้อ

- 5 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมาก
- 3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อย
- 1 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

ที่	สภาพการจัดการเรียนการสอน	ระดับการปฏิบัติงาน				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
	1.การกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอนและลักษณะของผู้เรียน					
1	เขียนจุดประสงค์ของรายวิชาได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
2	เขียนจุดประสงค์ของรายวิชาได้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน					
3	เขียนจุดประสงค์ของรายวิชาได้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					
4	เขียนจุดประสงค์ของรายวิชาได้เหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน					
5	เขียนจุดประสงค์ของรายวิชาได้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
6	เขียนจุดประสงค์ของรายวิชานั้นเน้นการปฏิบัติ					
7	เขียนจุดประสงค์ของการเรียนการสอนทุกครั้ง					
8	เขียนจุดประสงค์ของการเรียนการสอนที่วัดได้และสังเกตได้					
9	เขียนจุดประสงค์การเรียนการสอนได้ชัดเจนครอบคลุมเนื้อหาของรายวิชา					
10	เขียนจุดประสงค์ของการเรียนการสอนที่ผู้เรียนปฏิบัติได้					
11	เขียนจุดประสงค์ของการเรียนการสอนที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้					
12	เขียนจุดประสงค์ของการเรียนการสอน ยึดหลักให้ผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่	สภาพการจัดการเรียนการสอน	ระดับการปฏิบัติงาน				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
	2. การกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอบ					
1	กำหนดเนื้อหาสาระสนองต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
2	กำหนดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียน					
3	กำหนดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานสาขาอาชีพนั้น ๆ					
4	กำหนดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่					
5	กำหนดเนื้อหาสาระเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้เรียน					
6	กำหนดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับสภาพความจริงและทันสมัย					
7	ผู้ชำนาญงานในสาขาอาชีพในชุมชนหรือท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหา					
8	สถานประกอบการที่มีความร่วมมือ มีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหา					
9	ครู - อาจารย์ ในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหา					
10	ครู - อาจารย์ เปิดโอกาสให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหา					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่	สภาพการจัดการเรียนการสอน	ระดับการปฏิบัติงาน				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
	3. การกำหนดกิจกรรมในการเรียนการสอน					
1	เลือกใช้วิธีการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ					
2	เลือกสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระที่สอน					
3	ครู - อาจารย์ กำกับดูแลตลอดเวลาขณะที่มอบหมายงานให้ผู้เรียนปฏิบัติ					
4	ครู - อาจารย์ ได้รับความร่วมมือจากสถานประกอบการด้านวิทยากรฝึกอบรม					
5	ได้รับการฝึกอบรมให้เกิดประสบการณ์ในวิชาที่สอน					
6	ได้รับบริการอำนวยความสะดวกจากการใช้สื่อจากงานโสตทัศนศึกษา					
7	มีวัสดุ - อุปกรณ์ ในการจัดการเรียนการสอนอย่างพอเพียง					
8	จัดหาวัสดุฝึกให้ผู้เรียนได้ฝึกประสบการณ์ตรงอย่างต่อเนื่อง					
9	ใช้ใบงานประกอบการสอนได้เหมาะสม					
10	ใช้ใบมอบหมายงานประกอบการสอนได้เหมาะสม					
11	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง					
12	สอนด้วยวิธีการสาริต					
13	จัดทำโครงการผลิตเพื่อจำหน่ายในสถานศึกษา					

ร.ล	สภาพการจัดการเรียนการสอน	ระดับการปฏิบัติงาน				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
	4. การควบคุมและตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนการสอน					
1	ทดสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก่อนทำการสอน					
2	ติดตามพัฒนาการของผู้เรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ					
3	ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่องในรายวิชาที่สอน					
4	ส่งเสริมการเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยการเสริมแรง					
5	สอนซ่อมเสริมให้แก่ผู้เรียนช้า และส่งเสริมการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนเร็ว					
6	ตรวจสอบผลงานที่มอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติ					
7	ตรวจสอบความรู้ความเข้าใจที่สอนผ่านไปด้วยการสอบหมายงานให้ฝึกปฏิบัติ					
8	ตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจของผู้เรียนด้วยวิธีการสังเกต ใช้คำถาม หรือให้สาธิตในการปฏิบัติงาน					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่	สภาพการจัดการเรียนการสอน	ระดับการปฏิบัติงาน				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
	5. การประเมินผลการเรียนการสอน และปรับปรุงแก้ไข					
1	จัดและประเมินผลตามวัตถุประสงค์ ในรายวิชาที่สอน					
2	ทำการประเมินผลก่อนสอนและเมื่อสิ้นสุดการสอน					
3	วัดผลภาคปฏิบัติโดยดูทั้งกระบวนการและผลงาน					
4	ประเมินผลภาคปฏิบัติด้วยวิธีการจัดอันดับคุณภาพของงาน					
5	ได้รับการแนะนำการสร้างเครื่องมือวัดผลจากงานวัดผลและประเมินผลการศึกษา					
6	มีธนาคารข้อสอบรายวิชาที่สอน					
7	มีการประเมินผลขณะสอนโดยการสังเกตจากการอภิปรายการรายงานผล					
8	แจ้งผลการประเมินให้ผู้เรียนทราบทุกครั้ง					
9	ใช้วิธีการประเมินผลแบบอิงเกณฑ์					
10	นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงแก้ไขผลการเรียนการสอน					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล นางทองใบศรี อินสว่าง

วันเดือนปีเกิด 30 กันยายน 2502

สถานที่เกิด อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ.2518 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนชินอรสวิทยาลัย
กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ.2521 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขต
ชุมพรเขตอุดมศักดิ์ กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ.2523 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
วิทยาเขตชุมพรเขตอุดมศักดิ์ กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ.2524 ประโยคครูมัธยมศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขต
ชุมพรเขตอุดมศักดิ์ กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ.2530 ปริญญาตรีการบริหาร โรงเรียน สถาบันราชภัฏยะเซียงเทธา
- พ.ศ.2539 ปริญญาตรีสังคมศึกษาแขนงมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาราช

ประวัติการรับราชการ

- 28 พ.ค.2525 ครู 2 ระดับ 2 โรงเรียนสารพัดช่างชลบุรี
- 1 ต.ค.2527 อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนสารพัดช่างชลบุรี
- 1 ต.ค.2531 อาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียนสารพัดช่างชลบุรี
- 1 ต.ค.2534 อาจารย์ 1 ระดับ 5 วิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี
- 1 ต.ค.2536 อาจารย์ 2 ระดับ 5 วิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี
- 1 ต.ค.2537 อาจารย์ 2 ระดับ 6 วิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี
- 1 ต.ค.2540 อาจารย์ 2 ระดับ 7 วิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี

ปัจจุบันปฏิบัติงานการสอนสาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย ทำหน้าที่หัวหน้าแผนกวิชาและ
หัวหน้างานวิจัยและพัฒนา